

પ્રસ્તાવના.

• સવે સુફ જૈન વાંધવોને માલમ થાય જે આ “આનંદધનજી મહારાજની ચોવીશી” વિસ્તારિત અર્થવાલી, પ્રથમ જીમસિંહ જાણ્યે “પ્રકરણરત્નાકર” નામના પ્રથમ જાગના ગ્રંથમાં ઠાપેલ હતી. તે પ્રથમ જાગ સર્વે લખી ગયાથી, અને આ મજકુર ગ્રંથની, ઘણો વલત થયો માંગણી થવાથી, અમોએ આ જૂદો ગ્રંથ ઠપાવ્યો છે. તેમાં, કેટલાએક દૃષ્ટિ દોષ અને બુદ્ધિ દોષ રહી ગયા હશે, તેનું અવલોકન કરીને સર્વ શ્રેષ્ઠ પુરુષો દ્વમા પૂર્વક સુધારીને વાંચશે, એવી અમારી પૂર્ણ આશા છે. કેમકે જેમ વાલક પોતાના જનની તથા જનકની આગલ જો પણ વોવરું તોતરું વોલે તોપણ તેજ દ્વમા કરી સુધારી લઈને આનંદયુક્ત મુખમુખાવમે અધિક પ્રેમ દર્શાવે છે. તેમજ અમારા આ કૃત્યમાં કોઈ પ્રકારની ન્યૂનતા જોઈને પૂર્વોક્ત ઉત્તમ પુરુષો અમારા ઉપર દ્વમા કરીને પુત્રવત્ પ્રેમ દર્શાવશે એવી અમારી વિજ્ઞાપના છે.

મુંબઈ, તા. ૧ લી જાનેવારી }
 સને ૧૯૦૯. }

શ્રાવક
 જીમસિંહ માણેકના
 કાર્યપ્રવર્તકો.

अनुक्रमणिका.

अंक	विषय	पृष्ठ.	अंक	विषय	पृष्ठ.
१	मंगलाचरण	१	१९	श्रीअनंतनाथजिन स्त.	९८
२	श्रीरुषज्जजिन स्तवन.	१	२०	श्रीधर्मनाथजिन स्तवन.	६३
३	श्रीअजितजिन स्तवन.	५	२१	श्रीशांतिनाथजिन स्तव.	६९
४	श्रीसंज्ञवजिन स्तवन.	९	२२	श्रीकुण्डुनाथजिन स्तवन.	७७
५	श्रीअजिनंदजिन स्तवन.	१४	२३	श्रीअरुनाथजिन स्तवन.	८३
६	श्रीसुमतिजिन स्तवन.	१८	२४	श्रीमद्विनाथजिन स्तव.	८९
७	श्रीप्रज्ञप्रज्ञजिन स्तवन.	२१	२५	श्रीमुनिसुव्रतजिन स्तव.	९६
८	श्रीसुपार्श्वजिन स्तवन.	२५	२६	श्रीनमीनाथजिन स्त.	१०३
९	श्रीचंद्रप्रज्ञजिन स्तवन.	२९	२७	श्रीनेमीनाथजिन स्त.	११३
१०	श्रीसुबुद्धिनाथजिन स्त.	३४	२८	श्रीपार्श्वनाथजिन स्त.	१२४
११	श्रीशितवृनाथजिन स्त.	३९	२९	श्रीमहाविरजिन स्तव.	१२८
१२	श्रीश्रेयांशजिन स्तवन.	४५	३०	श्रीपार्श्वनाथजिन स्तु.	१३१
१३	श्रीवासुपुज्यजिन स्तवन.	४९	३१	श्रीमहाविरजिन स्तु.	१३५
१४	श्रीविमलनाथजिन स्त.	५३			

इति अनुक्रमणिका समाप्ता

श्रीगौतमगुरुज्योत्नमः

अथ

श्रीआनंदधनकृत ऋषजप्रमुखचोविसजिनस्तुति
वालाबोधसहित प्रारंभ करिये ठैयें ॥

दोहा

चिदानंदआनंदमय चिदरूपिअधिकार॥सिद्धबुद्धसुविशुद्धतुंतुं
जगपरमाधार ॥ १ ॥ तुलकृपावताथी करुं जापाजापारूप ॥ त-
वनाजिनवावीसनी आनंदधनरसकूप ॥ २ ॥ राजकृद्धिजेमदेखीने
दुमककरेमनआस ॥ बुद्धिबुद्धिविणहुंदुमक अरथराजकृद्धिरास
॥ ३ ॥ आशयआनंदधनतणो अतिगंजिरजदार ॥ बालकवाह-
पसारिजिम कहेउदधिविस्तार ॥ ४ ॥ तेममनोरथमुज्जमने बुद्धिवि-
णकिमथाय ॥ गुरुकृपाथीगहननग पंगुपारखंघाय ॥ ५ ॥ सीजापा
जापातणी कोएहेवुंकहिदेय ॥ पीस्थानूसुंपीसवूं पीसेठाणनलेय ६

॥ अथ श्रीऋषज जिनस्तवन लिख्यते ॥

॥ रागमारुकरमपरिक्षाकरणकुमरचट्योरेएदेशी ॥

ऋषजजिनेश्वरप्रितममाहरोरे ॥ ओरनचाहुंरेकंत ॥ रीजयो
साहेवसंगनपरिहेरेरे ॥ जांगेसादिअनंत ॥ ऋषज ७ ॥ १ ॥

अर्थ-इहां कोइ पूछे जे ए तवनो केटलाना मलवांथी थइ,
तेने कहेछे जे शुद्धचेतना श्रद्धासखीनेपोतानां घरनी वातो देखा-

रुति कहेढे केहे सखि ! मारा जत्तारनो वृत्तांत सांजलवाथी मारा घरनो सर्व वृत्तांत तुं पोतानीमेढे समजी जइश, केमके पोतानो जत्तार स्त्रीना कथनमां होय तो बीजातो होयज माटे बीजा सर्व मारा कथनमां एक जत्तारने पढवामे ढे ते मारो जत्तार ऋषजदेव रागादिकें शून्य एवो जत्तार पामिने हुं ओरशब्दे रागादिक परिणतियें परिणम्या एवा देवोने जत्तारपणे वांढु नही ते मारा जत्तारनो एवो स्वजावज ढे जे माराविना बीजा कोइथी एनुं रंजन आयज नही एदले जे दिवसथी मारासाथे रीऊयो ढे ते दिवसथी आजपर्यंत मारा साहेबे मारो संघ केवारें मूक्यो नथी तेम आवते काले मूकसे पण नही. अज्ञेदरूपे मिट्यो केवारें जिन्न थाय नही तेथीज मारा साहेबनो रीऊवानो सादि अनंतजांगो प्रवचनमां कह्योढे. शुद्धस्वजाव प्रगट्यो ते सादि अनेते स्वजाव त्रिकाले अक्षय माटे अनंत अथवा वीतरागपणे प्रतीत क्यो ते सादि अने तत् स्वजाव स्वरूपताजावि तन्मयिजाव आचरण हेतुये करी थयो ते अनंत तेथी मारो साहेब रीऊया पढे विठरुवामां समजेज नही ॥ १ ॥

प्रितसगाईरेजगमांसहुकरेरे ॥ प्रितसगाईनकोय ॥ प्रितसगाईरेनिरूपाधिककहीरे ॥ सोपाधिकधनखोय ॥ ऋषज ॥ २ ॥

अर्थ-हवे लोकोत्तर प्रीति तेने लौकिक प्रीत पढ़ें दृढ करतो कर्त्ता केहेढे. जगतमां अन्योन्य प्रीत वधारवा माटे समस्त जगतवासी जीव पुत्र पुत्रीनी सगाइ संबंध करेढे. परंतु ते प्रीतीना मिटापने विचारी जोउंढुं तो हे श्रद्धा ! मारा जत्तारिनी प्रीतनी जे

रीत तेमां तो एवी सगाइ संबंधमात्र कोय नथी; केमके मारा ज-
र्त्तारनी प्रीत ते स्वज्ञावनुं मिलापठे माटे निरुपाधिक प्रीति ठे
अने सिद्धांतमांण प्रीतीनी रीत उपाधि रहित कहीठे तो हे
श्रद्धा ! विज्ञाविठतो स्वज्ञावी ऋषज परमात्मा साथे सोपाधिक
प्रीत करवा वांछतो स्वज्ञावनी प्राप्तिसंबंधी ऋषजिननी प्रीति-
रूप परम धनने खोवे एटले आत्मगुणनो नाश करे ॥ १ ॥

कोइकंतकारणकाष्टज्झणकरेरे ॥ मल्लशुंकंतनेधाय ॥ एमे
लोनाविकहियेंसंज्ञवेरे ॥ मेलोठामनठाय ॥ ऋषज ० ३

अर्थ-फरि सोपाधिक प्रीतपढ़ना दृष्टांतथी निरुपाधिक प्रीत-
पढ़ दृढ करेठे. जे हे श्रद्धा ! कोइक स्त्री जर्त्तारने मिलवावास्ते
काठ चढे एटले सति थाय अथवा पद्मांतरे कोइ कुमत्वादि
निरंजन जर्त्तारने मल्लवासारुं पंचाग्निजंपापात समाधि करे शामाटे
जे धाय के० दोहीने तुरत कंतने मल्लसुं तथा धरतिमां पेसवुं
इत्यादिक महाकष्टोने करवे निरंजनथी तुरत मल्लसुं. परंतु ए रीते
तो जर्त्तारनो मल्लवो त्रणे कालमां संजवतो नथी. केमके अमुक
गतिमां तुंण जाजे अने हुंण तेज गतिमां तेज स्थानके आवीस
एवा विचारथी अग्निमां जस्म थई वली मरवुं ए मेलानो ठाम
स्थान नही. एमज निश्चै थाय नही. तथा पंचाग्नि जंपापातादिकें मर-
ण पामे तेपण वालमरण माटे सिद्ध स्थानकने निश्चैथी नहीज मिले
कोइपतिरंजनअतिघणोतपकरेरे ॥ पतिरंजनतनताप ॥ ए प
तिरंजनमैनविचितधरवुंरे ॥ रंजनधातुमिलाप ॥ ऋषज ॥ ४ ॥

अर्थ-वली हे श्रद्धा ! मारा ऋषज जर्त्तारथी मिलवा माटे कोइ-

क क्रियारुची जीव ते मारापतिने रंजन के० राजी करवामाटे
 अत्यंत घणो तप करे तेथी पण मारो जर्तार राजी आय नही
 केमके जे एकांत तपस्या तेतो तनताप के० मात्र शरीरने तपावुं
 ठे, माटे ए रीते तपस्यादिक बाह्य करणियें मारा पतिने राजी
 करवुं ते हे श्रद्धासखी! में चित्तमां न धान्युं. एटले न ठेराव्युं केमके
 मारा जर्तारने राजी करवानी रीत तो धातु मिलाप जेवी एटले
 तेनी धातु प्रकृतिठे तो तेवी प्रकृतिवंत ठतो मिले तेथी राजी आय४

कोइकहेलीलारेलखअलखतणीरे ॥ लखपूरेमनआस ॥
 दोष रहितनेलीलानविघटेरे ॥ लीलादोषविलास ३० ५॥

अर्थ-बलि केइक इश्वरवादी एम कहेठे के, अलख जे परमे-
 श्वर तेनी लीला ते अलख के० दखि जाय नही जाणी जाय नही
 तेमाटे अलख नाम कहेठे, तेने पोतानी शक्ति फोरवीने लीलानी
 परमकारणीभूत माया रची ते सर्व जगतनुं चटन विचटनरूप
 लीलानुं लखवुं जाणवुं तेज जनना मननी लाखोगमे आशा पूरेठे
 पण हे श्रद्धा सखी! जे एवुं कहेठे ए पण बाधक वचन ठे, केमके जे
 रागादि दोषे रहित न होय तेने अलख केवाय नही अने अलख
 कही फरि तेने लीला केवी ए घटमान नथी, केमके जे लीलां
 ते तो दोषनुं विलास लेहेर ठे माटे रागादि दोषविना लीलानो
 विलास नज होय तो अलख कहि फरी परमेश्वरने लीला ठेरा
 ववी एतो घहेलीनुं पहिरणो साचो एम अयुं ॥ ५ ॥

चित्तप्रसन्नेरेपूजनफलकहुंरे ॥ पूजाअखंडितएह ॥ कपटर
 हितथइआतमअरपणारे ॥ आनंदधनपदरेह ॥ ३० ॥ ६॥

अर्थ--तेथी हे श्रद्धा ! तपसंयमनियम व्रतपालन ए तारी लीला
 ठे अथवा तुं तपसंयमादिक कीधा विनाज लाखो गमेना मननी
 आशानो पूरणहारठो एवी आधीनतानुं जाखवुं ते पूजन नही
 पण जे चित्तनी प्रसन्नता आह्लादपणुं तेज पूजननी सफलता ठे
 जो अखंरु तंडुल वस्त्र धूप दीप नैवेद्य फल जल फुल केशर
 चंदनादि सर्व सामग्री अखंरु ठते चित्तनी प्रसन्नता जे शुचिभाव
 तेने अजावे ते अखंरु पूजा नही जे शुचि भाव तेज अखंरित
 पूजा जाणवी माटे हे सखी ! जे प्राणी आनंदधन पद पामवानी
 चित्तमां अजिलापा करे ते प्राणी मारा कृपज्ञ चर्तारथी कपट-
 रहित निष्कपटी अइ बहिरात्मापणोमूकी अंतर आत्मावंत ठतो
 स्थिर स्वभावे परमात्मस्वरूपने पोताना आत्मांमां चितवे एरीतें
 कृपज्ञ परमेश्वरथी आत्मानुं अर्पण करे ते प्राणी आनंदशब्दे
 ज्ञानानंदनुं पद जे मुक्तिपद तेनी रेह के० रेखा एटले मिलाप
 ठते सिद्ध ठे ॥ ६ ॥ इति कृपज्ञ जिनस्तवनं समाप्तं ॥

॥ अथ अजितजिनस्तवनं ॥

राग आसाऊरी मारुंमनमोह्युरे श्रीविमलाचक्षुरे ए देशी
 पंथडोनिहाल्लुरेबीजाजिनतणोरे ॥ अजितअजितगुणधाम
 ॥ जेतेंजीत्यारेतेणेहुंजीतिउर ॥ पुरुषकिस्सुंमुऊनामा ॥ पंथ ० १

अर्थ--आनंदधन सुमति प्रते कहेठे जे बीजा अजितजिननुं
 पंथ के० मार्ग प्रवर्तना ते यूथत्रष्ट मृगनीपरें निहाल्लू के० जोडं बुं
 एटले जे मार्ग प्रवर्तने अजितप्रभु निर्वाण पद पाम्या ते मार्गने
 गवेखुंबुं. ते अजितनाथ केवा ठे के जच्चरासीविना प्राणी मात्रें

जित्या न जाय तेवा अनंत ज्ञानदर्शनादिक जे गुण तेना धाम
 ठे एवा परमेश्वरशी सुमतिवंत ठतो आनंदघन कहेठे जे हे
 अजितजिन ! जे राग द्वेषमोहादिक वैरीजने तमे एकले जीत्या
 ते राग द्वेषादिके मुजने जीति लीधो एटले ते रागादिके
 मुजने हराव्यो तो हे परमेश्वर ! मारुं पुरुष नाम शुं? एटले धर्म-
 विना धर्मनी जलखाण शानी !! जेम तमे एकले पुरुषत्वधर्म
 रागादिकने जीत्या तेम हुं जीत्यो हत तो हुं पण पुरुष केवात
 ते तो न जीत्यो माटे मारो पुरुष नाम नही ॥ १ ॥

चर्मनयणकरीमारगजोवतोरे ॥ भूदोसयलसंसार ॥ जेणे
 नयणेकरीमारगजोइयेरे ॥ नयणतेदीव्यविचार ॥ पंथ ॥ १ ॥

अर्थ-हे परमेश्वर ! चर्मचक्षुयेंकरी अथवा बाह्य दृष्टीयेकरी
 तमारो मार्ग जे आत्मिक स्वरूपरूप वीतराग परिणतियें परिणाम्यो
 परमात्मा धर्म धर्मितमार्गे जीवतो अको समस्त संसारमात्र चूली
 ज रह्यो ठे एटले बौध नैयायक सांख्य जैमिनीय वैशेषकादिक
 मतममत्वी एकांतवादी सर्व तमारा मार्गने चूली रह्या ठे माटे हे
 परमेश्वर ! जे नेत्रें करी तमारो मार्ग जे शुद्धस्याघाद परमामृतमयी
 जैनदर्शन आत्मिकस्वरूप साक्षात्कार करवामाटे असाधारण
 कारण एवो मार्ग देखी शकियें तेतो दीव्य के० ज्ञानरूप नेत्रज
 विचार के० जाण, एटले अजित परमेश्वरनो मार्ग ते ज्ञानरूप
 चक्षुशीज जोवाय ॥ २ ॥

पुरुषपरंपरअनुज्ञवजोवतारे ॥ अंधोअंधपुलाय ॥ वस्तु
 विचारेरेजोआगमेंकरीरे ॥ चरणधरणनहीठाय ॥ पंथ ३

अर्थ-बली हे सुमति ! पुरुषोनी परंपरा जे श्रेणी एटले माला-
नां मणियांने अनुक्रमें इहां सुधर्मास्वामी प्रज्ञवास्वामी सज्जंजवा-
दिकनी अपेक्षायें ए कथन नथी पण गळोना विज्ञेद कारकमत-
ममत्वी परजवनी वीकथी आणरता गळस्थापते परंपरा आपी एवा
पुरुषोने अनुजव के० विचारी जोझ्यें तो उत्तर पदनो दृष्टांत
साक्षात् संजवे ठे एटले अंधोअंधपहंनित्ता पूरमझानगळइ एवुं
सुयगमांगना पहेलाश्रुतस्कंधने वीजे अध्ययने कहुं ठे, माटे जेम
आंधलो आंधलाने गामांतरें पोचरुववां ठे पण पोची शके नही
तेथी ज्ञाननेत्र तथा पुरुष परंपरा ए वे कारण मार्ग पामवानातो
निर्थक थया अने आगम जे सिद्धांत तेथी जो वस्तु के० तत्ववि-
चारणा करियें तो जे रीतें अजित परमेश्वर प्रवर्त्त्या तेवो तेणे
मार्ग जाण्यो तेमां संपूर्ण प्रवर्त्तवुं तो वेगळुं रहुं पण तेमां चरण
के० पग मूकवुं तेपण ठाम ठेकाणे परुवुंज कण ठे एटले ते
प्रमाणे पग मात्र प्रवर्त्तवुं पण कठिण ठे ॥ ३ ॥

तर्कविचारेंरेवादपरंपरारे॥ पारनपहोचेकोय॥ अजिमतें व
स्तुवस्तुगतेंकहेरे ॥ ते विरला जग जोय ॥ पंथ ॥ ४

अर्थ-बली हे सुमति ! तर्कविचारें जो मार्गने विचारुं तो एक
कथन ते ऊपर वीजुं ते ऊपर वीजुं एम कथननी परंपरा एटले
कथन ऊपर कथन चाट्युं जाय एवी वादनी परंपरा जोतां तो
मारो जन्म विती जाय तोपण पार न पामुं ते हुं तो शी गणतिमां
पण कोझी पारन पोचाय तो हे सुमति ! अजिमतें के० पामवा-
योग्य जे वस्तु के० पदार्थ ते जिन मार्गिं सिद्धांतनेविषे गतशब्दे

जिम रह्युं ठे तिमनुंतिम कहे पण एक अहर हिनाधिक न कहे
 तेवा प्राणी जगतनेविषे केइक विरलाज तुं जोय के० देख एटले यशो
 विजय ऊपाध्यायजीपण एमज कहेठे जे शुद्धजापकनी बलिहारी ४
 वस्तुविचारेंरेदीव्यनयणतणोरे ॥ विरहपड्योनिरधार ॥
 तरतमजोगेरेंतस्तमवासनारे ॥ वासितबोधआधार॥५॥

अर्थ-माटे जेणे करी वस्तुनुं यथार्थ स्वरूप विचारुं एवा जे
 ज्ञावरूप नेत्र तेनुं तो रागादिकें करी विरह के० अंतर निरधार के०
 निश्चेष्टी पर्युं एटले मारुंआत्मज्ञानरूपनेत्र फुटि गयुं अथवा बीजे
 पड्युं वस्तु के० तत्वविचारे विचारीयें तो दीव्यनयण ते केवलज्ञानी-
 विना शुद्ध मार्ग न पामियें ते केवलज्ञानीनो निश्चेष्टी विरह पड्यो
 माटे हे सुमति। चर्म नेत्र पुरुषपरंपरा आगमथी रहस्यनुं विचारशुद्ध
 कथक केवलज्ञानी इत्यादिक मार्ग पामवाना कारणनो तो अज्ञाव
 थयो एम निसंदेहयोग तो ए कालें कोइने हाथें चढे नही तो
 मार्ग किहांथी पामियें एटले तरतम योगे करी वासना जे श्रद्धा
 तेपण तरतमज अइ पण संदेहरहित श्रद्धा ठेरी नही तो एवी
 श्रद्धायें प्रतिवासित सुगंधित बोधज्ञान तेनुं आधार मारे ठे ॥ ५॥
 काललब्धीलही पंथनिहालसुंरे॥ एआस्याआविलंब॥ एज
 नजीवेरेजिनजीजाणजोरे ॥ आनंदघनमतअंब ॥ पंथ॥ ६॥

अर्थ-ए पूर्वोक्त सर्व वातो विचारी सुमतिसहित आनंदघन
 खाखोविलखो थई ऐ विनती करे ठे जे हे प्रभु ! परिपाक काल
 पामिने एटले चरमावर्तन जवस्थितिनी परिपाक एवी कालरूप
 लब्धी पामिने एटले पंथ के० तारो जे मार्ग ते निहालसुं के० जोसुं

आकाशें तो तारो मार्ग हाथें आववानो कोइ ऊपाय नथी तो हे परमेश्वर ! कालखण्डिरूप आस्या एटले मनने थिरता ए आस्याने अविलंबन के० ग्रहण करीने एजन के० आज पंचमकालना पुरुष ते जीवे के० जीवता रहेढे कालक्षेपना करी रह्या ठे एटले निराधार ठतां कालने पूरो करे ठे एवी पंचम कालवासी जीवोनी विवस्था ते हे जिनजी के० अजितजिनेश्वर ! तुमे जाणजो के० जाण्या रहे जो. हे प्रभु ! तमे केवा ठो आनंदशब्दे ज्ञानानंद तेनो घन के० अतिंजियसुखनो समूह एटले केवलज्ञाननीकारक जे शुद्ध-स्याघादमत तेना अंब ठो सदाफल ठो शुद्धस्याघादपरिणतिना परिपाकपणाथी ॥ ६ ॥ इति अजित जिनस्तवन संपूर्ण ॥

॥ अथ श्रीसंज्ञव जिनस्तवन प्रारंभः ॥

रागरामगिरि रातडीरमिने किहांथी आवियारे ए देशी
संज्ञवदेवतेधुरसेवोसवेरे ॥ लहिप्रभुसेवनजेद ॥ सेवनका
रणपहेलीजूमिकारे॥अज्ञयअघेषअखेद ॥ संज्ञ० ॥ १ ॥

अर्थ-हवे सुमतिवंत ठतों निज आत्मस्वरूपानुयायी पुष्पाक्ष-
वन परमकारणभूत त्रीजा संज्ञव परमेश्वरनुं सेवन तेज परमेश्वर
प्रासेथी मागवा वांछतो ठतो पोते तेमज सर्वने उपदेशरूप वीन-
ती करतो कहेढे. जो ज्ञव्यप्राणीयो! संज्ञवदेव तेने धुरके० प्रथम सेवो
केमके आत्मा पोतानो अनंतकालनो जूह्यो जो आत्मिकस्वरूप ते-
स्वरूपनी उलखाण प्रथम एपरमेश्वरनेसेव्याविना प्रायज नही तथा
असे पाण नही एटले जे ज्ञव्यप्राणीयें पोताना आत्मस्वरूपने अ-
तितकालें उलख्योढे तथा वर्तमानें उलखेढे अने अनागतें उल-

શ્વશે તે સર્વ પ્રથમથી પ્રત્નના સ્વરૂપનું સેવન કરીને ઉલ્લખાણ
 થઈએ. ઇહાં સિંહ તથા ઢાગના દૃષ્ટાંતે જિમ સોનાની ળાણમાં
 સોનું માટી સાથે જલ્દી રહ્યુંએ તેમ આત્મા અનાદિકાલનો કર્મો
 થી મિલ્લી રહ્યો એ તે પ્રથમ સંજવદેવથી પોતાની ંકતા જાણી
 જમ્સ્વજ્ઞાવથી જિન્નસ્વજ્ઞાવિપણું જાણીને જમ્થી આત્માજિન્ન થાય
 તેમાટે અનાદિકાલનો જૂલ્લ્યો ઢતાં આત્માને સ્વજ્ઞાવથી પ્રાપ્તિનું
 અસાધારણ કારણજૂતપણું તે ધુરથી સંજવતું નથી તો હે સુમતિ!
 શુદ્ધાત્મપ્રવર્તિયે પરમેશ્વરને સ્વરૂપે સેવનનું રહસ્ય પામિને સંજવ
 પરમેશ્વરનું સેવન તેની ંતો પેલીજૂમિકા કે ૦ પેલું પાયું એ.પરંતુ
 ં પાયું કેવું એ જે સેવનાનું પૂર્વે લક્ષણ કહ્યું તે સેવનારૂપ કાર્યનું
 કારકપણું એ તે ત્રણ પ્રકારેએ ૧ અજયપણું ૨ અદેષપણું ૩ અ-
 લેદપણું. ં સેવનાના કારણની પેલી જૂમિકા ંટલે સ્થાન કહ્યું॥૧॥

જયચંચલતાહોજેપરણામનીરે ॥ દેષઅરોચકજ્ઞાવ ॥ લેદ
 પ્રવર્તિહોકરતાંથાકીયેરે ॥ દોષઅબોધલ્લલાવ ॥ સં ૦ ॥ ૨ ॥

અર્થ-ં ત્રણમાંથી પેલું અજયનું લક્ષણ કહેએ. સંજવજિનનું
 ચિંતવન કરતાં તે ચિંતવનાથી પરિણામ ચલાયમાન થઈને અ-
 ન્યચિંતવનમાં મનનું પ્રવર્તવું ંત્યાદિક પરિણામનું ચંચલતાપણું
 અધિરપણું તેને જય કહિયે અને તે સર્વ પટલાવીને ંકાગ્રસ્વરૂપનું
 ચિંતવન તે અજય. હવે અદેષનું લક્ષણ કહેએ. સંજવ જિનનું
 સેવન જન સ્વરૂપ ચિંતવન તે ચિત્તમાં રુચે નહી સુહાય નહી
 ંત્યાદિક અરોચકજ્ઞાવ તે દેષ અને પ્રત્નનો સ્વરૂપચિંતવન
 રુનો લાગે તે અદેષ. હવે અલેદનું લક્ષણ કહે એ. સંજવપ્રત્નના

સ્વરૂપ ચિંતવણની પ્રવૃત્તિમાં મનપ્રવત્યા થકો થોમ્સ કાલમ
 થાકી જાય પઠે તે પ્રવૃત્તિમાં પ્રવૃત્તિ શકે નહીં તે છેદ અને જે
 સંજવદેવના સ્વરૂપ ચિંતવન થકી નિવૃત્તે નહીં તે છેદ. માટે હે
 સુમતિ ! જેને સંજવ દેવની સેવનામાં અજય અદેષ અને અલે-
 દીપણું છે તેને સ્વરૂપાનુયાયી બોધનું લખાવ છે અને જેની
 સેવામાં જય દેષ અને છેદપણું છે તેને અબોધ કે ૦ સ્વરૂપનું
 અજાણપણું ને દેષનું લખાવ કે લખવું છે ॥ ૧ ॥

ચરમાવર્ત્તેહોચરમકરણતથારે ॥ જવપરિણતિપરિપાક ॥

દોષટલેવલીદૃષ્ટીખુલેજલીરે ॥ પ્રાપતિપ્રવચનવાક ॥ સં ૭ ૩

અર્થ-તે દોષ ટાલવાનાં જે કારણ શ્રી સંજવનાથે પોતાનાં
 મુક્તથી સિદ્ધાંતોમાં કહ્યાં છે તે કહું હું. તેમાં પેલું કારણતો જીવને
 સંસારમાં પરિભ્રમણ કરતાં અનંતિ ઉત્સર્પિણી અવસર્પિણી અહ
 તેમાં ઢેલી ઉત્સર્પિણી અથવા અવસર્પિણી સંસારભ્રમણ કરવાની
 હોય તે ચરમા વર્ત્તન અને વીજો કારણ અપૂર્વ કરણાદિમાનું
 ઢેલો કરણ તે ચરમકરણ કહિયે તથાકે ૦ તેમજ ત્રીજું કારણ
 જવ જે સંસારની ગત્યાગતિ તેનું જે પરિણમવું તેનો પરિપાક દટલે
 ગત્યાગતિનો અજાવ તે જવપરિણતિપરિપાકનામાકારણ માટે હે
 સુમતિ ! એ ત્રણે કારણ મિલતાજ જીવને જય દેષ અને છેદરૂપ
 દોષ ટલી જાય તિવારે અજયી અદેષી અલેદી આત્મા થતાજ
 જલી આત્મસ્વરૂપાનુયાયી એવી જ્ઞાનરૂપ દૃષ્ટી કે ૦ ચક્ષુ તે ખુલે
 કે ૦ બધને તે જ્ઞાન દૃષ્ટી ખુલવાથી પ્રવચનવાક જેસિદ્ધાંતોના
 સક્તનયાશ્રિત વાક્ય તેની શંકા રહિત પ્રાપ્તિ થાય ॥ ૩ ॥

परिचयपातिकघातिकसाधुसूरे। अकुशलअपचयचेत॥ग्रंथ
अध्यातमश्रवणमननकरीरे ॥ परिशीलननयहेत॥सं०॥४॥

अर्थ-जेवारें प्रवचनामृतनी प्राप्ति अइ तेवारें मिथ्यादर्शनी-
जुंथी पेला परिचय हतो तेदलाने आश्रवरोधि संवरसोधि प्राणा-
तिपातादिकना घातक मोक्ष मार्गना साधक एवा साधुजुंथी ते
जीवने परिचय के० आसेवन आय तेवारे आत्म स्वरूप पामवाने
अकल्याणकारी एवी चे अशुद्ध श्रद्धा तद्रूप अकुशल पणानो
अपचय के० नाश करनार एवो चेत के० चित्त आय एदळे
स्वरूपानुयायी चित्त आय तेवो चित्त अयायी संमति तत्वार्थ
अध्यात्मसार अध्यात्मकटपडूमादिक अध्यात्मिग्रंथोनं श्रवण
के० सांजलवुं आय मनन के० परिचिंतवन युक्ति सहित विचा-
रणा तेणे करी नैगमादिक साते नयनो जिन्न जिन्न हेतुयें जिन्न
जिन्न कथन केमके हेतु जिन्नने अजावें कथन जिन्ननो अजाव
हे तो इहां नयोना हेत के० हेतुयें करीने संजवनाथना स्वरूपथी
पोताना आत्मस्वरूपनुं परिके० समस्तपणे शीलन के० स्वजावथी
मिलाववुं आय ॥ १ ॥

कारणजोगेंहोकारजनीपजेरे ॥ एमांकोइनवाद ॥ पणकार
णविणकारजसाधियेंरे ॥ एनिजमतउनमाद ॥सं०॥ ५ ॥

अर्थ-ते परमेश्वरना स्वरूपथी निजस्वजावनुं मलाववुं तद्रूप-
कारणने संयोगें पोतानुं स्वरूप रूप कार्य सिद्ध आय. एमां काइ
वाद नथी. केमके कारणे कार्य निपजे एमां तो सुं केवुं पण श्री
संजव देवना स्वरूपनुं सेवन रूप जे कारण ते. कारणविना नि-

જસ્વરૂપરૂપ કાર્ય તે પ્રત્યક્ષ કરવાને સાધવા વાંઝિયેં એટલે કારણવિના કાર્યની સિદ્ધતા વાંઝવી તે તો પોતાની મતિની ઉન્મતતા હઠગ્રાહીપણું છે અથવા પોતાની બહિરાત્માપણારૂપ કુમતિનો ઉન્માદ કેળ ચિત્ત વિવ્રમતા છે ॥ ૫ ॥

મુગધસુગમકરીસેવનઆદરેરે ॥ સેવનઅગમઅનૂપ ॥ દેજો-
કદાચિતસેવકયાચનારે ॥ આનંદધનરસરૂપ ॥ સં ૦ ॥ ૬ ॥

અર્થ—માટે સંજવ દેવના સેવનરૂપ કારણને સજ્ઞાવેં પોતાનાં સ્વરૂપરૂપ કાર્યનું નિસંદેહ સજ્ઞાવીપણુંજ છે પણ તે સેવન ઘણું ટુષ્કર છે. પરંતુ મુગધ જે સેવનના અસમંજસ જડક લોક તે સુગમજાણીને સંજવ દેવનું સેવન આદરે; પરંતુ અંતરાત્માવિના સંજવ દેવના સેવનની કોઈને ગમ્ય નથી. એ સેવન તો પરમોત્કૃષ્ટ નિરુપમ કહ્યું છે તે સેવન આજવેં તો પામવું હુર્લજ છે માટે સંજવ પરમેશ્વરથી વિનતિ કરું. હું જે ચરમાવર્તનાદિ કારણ મિલાર્યેં પામ્યું જે કદાચિત કેળ કોઈ જવેં તે જવમાં હું તમારો સેવક જે પામર તેની યાચના એટલે સેવનરૂપ પ્રાર્થના તે મુઝને દેજો સફલ કરજો. હે પરમેશ્વર ! તમે કેવા ઢો આનંદશબ્દે જ્ઞાનાનંદ તેનો ધન કેળ સમૂહ એટલે કેવલજ્ઞાન કેવલદર્શને કરી પ્રવ્યના અનંતાગુણાદિકને જાણવેથી ઉપનો જે આનંદ તજ્જપરસ તે છે રૂપ કેળ સ્વરૂપ કથન જેનો એવા તમે ઢો ॥ ૬ ॥ ઇતિ શ્રી સંજવ જિનસ્તવન સંપૂર્ણ ॥ ૬ ॥

॥ अथ श्रीअजिनंदनजिनस्तवनलिख्यते ॥

रागधन्यासिरि सिंधुर्ध्व आज निहेजोरेदीसेनाहलो ए देशी
अजिनंदनजिनदरशणतरसियें ॥ दरशणदूर्लभदेव ॥ मत
मतजेदेंरेजोईपूढीयें ॥ सहुथापेअहमेव ॥ अजि० ॥ १॥

अर्थ-अजिनंदन परमेश्वरना दर्शन प्रतें एटले जैनदर्शनप्रतें
तरसियें के० कोइ रीते मिले ते वांढियें ठैयें, पण हे प्रभु ! तारो
जैनदर्शन ते दूर्लभ ठे दुखे न लभ्यतेति दूर्लभ एटले गतकालें न
पाम्यो आ जन्ममां पामवानी विवस्था आगल कहीश माटे
दूर्लभ कहुं इहां कोइ पोतें अजाण ठतो बीजाने मार्ग पूढे ते
न्याये जे जूदी जूदी मतवाला ठे तेमने जइ पुढियें जे शुद्धस्वरू-
पानुंयायी आत्मिकस्वरूपता विभेदकावह्वन दर्शन ते स्यो ? तेवारें
सहु मतांतरना धारक ते अहमेव के० अहंएव एटले निश्चे
अमेज प्रवृत्तियें ठैयें तेज शुद्धदर्शन ठे पण अमारा दर्शनथी
स्वरूपनी प्राप्ति नथी एवुं कोइ कहे नही ॥ १ ॥

सामान्येकरीदरिशणदोहेलूं ॥ निरणयसकलविशेष ॥ मद
मैधेखोरेआंधोकेमकरे ॥ रविशसिरूपविलेष ॥ अ० ॥ २॥

अर्थ-माटे हे परमेश्वर ! सामान्य प्रकारे मतमतांतरना जेदे
करी एटले एकांत वादिर्जने पूढतां तमारो जैनदर्शन पामवो
दूर्लभ ठे. वली निरणय के० निश्चें संघाते स्वरूपानुयायी परम ता-
त्त्विकपणे अनंते केवल ज्ञानीयें ज्ञाखुं तदाकार जूतें समस्तनया-
नुयायी विशेषपणे तमारुं दर्शन प्रत्यक्षपणे केवुं तेपण कण ठे
हवे ते मतमत जेदिर्जथी पूढतां तमारो दर्शन नज पामियें ते ज-

पर दृष्टांत कहे ठे. जेम कोइक जन्मांध प्राणी ठे तेणे फिरि-
मद्यपान कखुं होय ते प्राणी सूर्य तथा चंडमाना स्वरूपनो
विशेषपणे लखवुं के० जाणवुं ते शी रीते करी शके ? तेमज जे
मिथ्यादर्शने करी अंधतो ठे वली मतममत्वरूप मदिरामां घेराणा
ते सूर्य चंडरूप जैनदर्शननुं विशेषपणे लखवुं केम करी शके ?
अर्थात् नज करी शके ॥ २ ॥

हेतुविवादेंहोचित्तधरिजोइयें ॥ अतिदुरगमनयवाद ॥
आगमवादेंहोगुरुगमकोनही॥एशबलोविषवाद॥अ०॥३

अर्थ-वली हे परमेश्वर ! जे साधवा योग्य कार्यनी प्राप्ति करे
एवा हेतु के० कारणोनो विवाद के० विशेषपणे कथन तेने चि-
त्तमां धारीने एटले मनमां विचारीने जोइयें अर्थात् ज्ञानदृष्टियें
विचारी जोयुं तो तमारा दर्शनमां नयानुवाद के० कथन एवो
ठे जे एक वस्तुने एक नयें आपियें तो अन्य नयें उल्लापि जाय ठे
माटे नयवादनीपण दूर्गमता ठे एटसे गम्य न पके. वली तमारा
आगम के० सिद्धांतोंनो वाद के० कथन तेथी तो सहज तमारो
दर्शन पामि शकियें पण तमारा सिद्धांतोना कथननुं गुरुगम कोइ
नथी एटले जे गुरु थकी सिद्धांतोनी गम्य आय समज पके एवो
गुरु कोइ नथी अथवा गुरुपारतंत्रे करी समज्युं होय एवो परंप-
रागमि कोइ गुरु आ कालमां देखातो नथी, माटे मतमतांतरोना
जेदथी हेतु विवादोथी तेमज नयवादोथी तथा आगमवादथी
तमारा दर्शननी प्राप्ति नथी एज सबलो के० बलवान मनमां
विषवाद के० उद्देग ठे असमाधि ठे ॥ ३ ॥

ઘાતિમુંગરઆડાઅતિઘણા ॥ તુજદરિશણજગનાથ ॥ ધી
ઠાઈકરિમારગસંચરું ॥ સૈંગૂકોઈનસાથ ॥ અગ્નિ૦ ॥ ૪ ॥

અર્થ--માટે હે જગન્નાથ કે૦ ત્રિજગતના સ્વામિ ! તારો દર્શન પામવાને અંતરાયના કરનાર ઘાતકારક એવા પૂર્વોક્ત જે કારણ કહ્યા તદ્રૂપ પર્વતોપમ એવા અત્યંત ઘણામાં ઘણા પૂર્વે કહ્યા તેથી હજી ઘણા રહિ ગયા છે માટે કેટલાક કહું. તોપણ હું ધીઠાઈ કરિ એટલે તમારો દર્શન પામવાની ઘાતના કરનારા છે તેને નહીં ગણતા હવાનુંયોગે જૈનદર્શન માર્ગમાં સંચરું કે૦ પ્રવૃત્તન કરું, પણ શુદ્ધસ્યાદાદમાર્ગનો પ્રવૃતાવવાવાલો તેને સૈંગૂ કહિયે તેવો કોઈ જ્ઞાતા પુરુષ રસ્તો દેખાનનાર સાથે નથી જેના સહાયથી માર્ગે પ્રવૃત્તિયે ॥ ૪ ॥

દરશણ દરશણ રટતોજોફરું ॥ તો રણરોઝ સમાન ॥
જેહનેપીપાસાહોઅમૃતપાનની ॥ કિમજ્ઞાજેવિષપાન ॥૫॥

અર્થ--હે અગ્નિનંદન પરમેશ્વર ! તારા દર્શનની પૂર્વોક્ત કારણે અપ્રાપ્તિજાણીને માત્રદર્શનીભૂંથી દર્શન દર્શન અહોહપગારિઉં શુદ્ધઆત્મિક સ્વરૂપાનુયાયી પરમપદ પ્રાપ્ત એવો દર્શન જેમમારે હાથે ચમે તે રીત બતાવો. એમરટતો કે૦ કેહેતો ઓ જો કે૦ કોઈ રીતે ફિરું કે૦ પરિવ્રમણ કરું એટલે જૈનીઉં સહીત સર્વ મતોનાં વાંચક ધાર્મિકોંથી વારંવાર પૂછતો ખટકું તો હે પ્રભુ ! તારો દર્શન એ રીતે તો હાથે ચઢે નહીં પણ ઊલટો જૈનદર્શનની શોધ કરતો દેહીને સર્વ દર્શની એમ કહે જે આતો મનુષ્યાંકારે જંગલના રોજ શરખો મૂર્ખશેખર છે માટે એ રીતે સર્વ દર્શનીભૂંથી જૈ-

ननी शोध करते ठते कोइ महावंचकी नयना पक्ष्थी एवी वात संजलावि आपे के, जे थकी जैनदर्शननी प्राप्ति तो दूर रही पण जो कोइ नयरूपनी वात पेटमां फालियाना फालिया जरि आपे तेथी च्रष्टश्रद्धा ठतो अन्यमत प्रवर्त्तन आदरीने जैन मतनी हे-
 दना करवा लागी जाडं; माटे जेनी चाहना ते तो मले नही पण जे हुं न बाडुं ते जेहेररूप मारी श्रद्धामां प्रवेश करी जाय तो ए
 अन्यमतिउंनी पृन्नांथी सखुं. केमकें जेने अमृत पीवानी पीपासा होय तेने जेर आपे ठते अमृतनी तृषा केम जांजे ॥ ५ ॥

तरस न आवेहो मरणजीवनतणो ॥ सीजेजोद-
 रिशणकाज ॥ दरिशणदूर्लभसुखजकृपाथ-
 की ॥ अनंदघनमहाराज ॥ अजि० ॥ ६ ॥

अर्थ—माटे हे परमेश्वर ! ए जैनदर्शनरूप कार्य जो कोइ रीते सिद्ध थाय तो मरण जीवननो तरस के० त्रास एटले जय न आवे ते प्राणी जन्मजरामरणादिकनां दुःख रहित थइ मोक्ष पामें. परंतु तारो दर्शन दुःखे पामवामां आवे पण तमारी कृपाथी स्वरूप ज्ञान थाय अने जे स्वरूप ज्ञान ते जैनदर्शनमां अज्ञेद-
 पणे ठे माटे तमारी कृपा थकी सुखज के० सुखें पामियें तो हे आनंदघन ! शब्दें ज्ञानानंदना सघनपणा सहित एटले ज्ञाननुं अत्यंतपणें जराव तेना महाराज ते आनंदघन महाराज तमारी कृपाथी शुद्धस्वरूपात्म जैनदर्शन पामियें ॥ ६ ॥ इति अजिनं-
 दन जिनस्तवन समाप्त ॥

॥ અથ શ્રી સુમતિ જિનસ્તવન લિખ્યતે ॥

॥ રાગ વસંત તથા કેદારો ॥

સુમતિચરણકઝઆતમઅરપણા ॥ દરપણજિમઅવિ-
કાર ॥ સુગ્યાની ॥ મતિતરપણબહુસમ્મતજાણિયે ॥

પરિસરપણસુવિચાર ॥ સુગ્યાની ॥ સુમતિ૦ ॥ ૧ ॥

અર્થ—સુમતિનાથ પરમેશ્વરના પદપંકજમાં મારા આત્માનો
અરપણ કે ૦ સ્થાપન જે નિઝમપણે પરમાત્માનું સ્વરૂપ ચિંતવન
તે આત્મ અરપણ કહિયે. તે પરમેશ્વર કૃપાધિજનિત જે વિકાર
તેથી રહિત જેમ આરીસામાં જેવી અવસ્થા હોય તેવી જાણે તેથી
જિજ્ઞાસુને ન જાણે તેનીપરે નિર્વિકારી છે યથાતથ્ય કાંતિવંત છે
જલા કેવલ જ્ઞાની છે માટે હે સુમતિવંત પ્રાણી ! તે જે વહુ કે ૦
ધણામત તેમને સમ્મત ચાલતાં તો આત્મ અરપણાનું સ્વરૂપ તે
મતિતરપણ અંજ જાય દટલે બુદ્ધિની તૃપ્તિ અંજ જાય તેટલા
સુદ્ધિ જાણિયે સમજી લહિયે પહે પરિ કે ૦ સમસ્તપણે જે અન્ય-
મતિજમાં આત્માનો અરપણ તેથી સરપણ કે ૦ ઊંસરવું કપરાંગો
પ્રવર્તવું તજ સુવિચાર કે ૦ જલો યોગ્ય વિચાર છે ॥ ૧ ॥

ત્રિવિધશકલતનુંધરગતઆતમા ॥ બહિરાતમધુ-

રિજ્ઞેદ ॥ સુ૦ ॥ બીજોઅંતરઆતમતિસરો ॥ પર-

માતમઅવિઢેદ ॥ સુ૦ ॥ સુમતિ૦ ॥ ૨ ॥

અર્થ—તે પૂર્વોક્ત એક આત્મ અરપણથી ઊંસરવું યોગ્ય કહ્યો
અને બીજે આત્મ જ્ઞેદ આત્મ અરપણ યોગ્ય કહ્યું છે તેથી આં-
ત્મના જ્ઞેદ કહે છે સમસ્ત શરીરધારિતના શરીરને વિષે રહ્યો જે

આત્મા તે ત્રિવિધ કે ૦ ત્રણ પ્રકારે છે. તેમાં પેલો બહિરાત્મા, બીજો અંતરાત્મા, ત્રીજો અવિન્નદ પરમાત્મા. ફહાં કોઈ પૂઠે જે સિદ્ધ અનંતા છે માટે અનંતા જેદ કેમ ન કહ્યા ? તેને જીતર જે અનંતા સિદ્ધનોરૂપ એક છે માટે અવિન્નદ અજેદ કહ્યો. ફહાં પેહેલો બીજો ત્રીજો આત્મા કહ્યો એ લેખે તો જઘન્ય મધ્યમ જીતકૃષ્ટ આત્મા ત્રણ પ્રકારના થયા; પરંતુ સત્તા ત્રિવિધી કોઈ પૂઠે તો તેના જેદ અનંતા થાય ॥ ૨ ॥

આતમબુદ્ધેકાયાદિકેગ્રહ્યો ॥ બહિરાતમઅધરૂપ ॥

સુગ્યાની ॥ કાયાદિકનો હો સાંખીધરરહ્યો ॥

અંતરઆતમરૂપ ॥ સુગ્યાની ॥ સુમતિ ૦ ॥ ૩ ॥

અર્થ-તે પૂર્વોક્ત ત્રણે આત્માનો સ્વરૂપ કહે છે. બહિરાત્મા તે કુત્સિતબુદ્ધિયે કરીને કાયાદિક શરીરાદિકે ગ્રહ્યો એટલે અહંબુદ્ધિયે શરીરાદિકથી વંધાણો એ કાયાને સુખે હું સુખી એ કાયાને દુખે હું દુખી આદિશબ્દે માયા મમતા મિથ્યાત્વાદિકે ગ્રહ્યો તે પરિણતિયે પરણમ્યો ઇત્યાદિક લક્ષણે લક્ષિત જે આત્મા તેને બહિરાત્મા કહિયે તે આત્માને અઘ કે ૦ પાપરૂપ વ્યાપારવંત જાણવો. અને જે કાયા કે ૦ શરીર આદિ શબ્દે અંગોપાગાદિક જૂમિઘરાદિકનો શાંખનો જરવાવાલો એટલે અંતરાત્માવંત દસમેં ધાર આત્મા સ્થાપે અને જ્ઞાતિ પામિ એ સજીવ છે કિંવા નિર્જીવ છે તેનો સ્વાસ રુધિરાદિકે સાંખનો દાતાર તથા કાયાદિકનો નિરમમત્વી આત્મસ્વરૂપનો જ્ઞાતા તેને અંતર આત્માનું રૂપ એટલે લક્ષણ જાણવું ॥ ૩ ॥

ज्ञानानंदेहोपुरणपावनो ॥ वरजितसंकलजपाधि ॥

सुग्यानी ॥ अतिजियगुणगणमणिआगरू ॥

इमपरमात्म साध ॥ सुग्यानी ॥ सुमति० ॥ ४ ॥

अर्थ—स्वरूपज्ञानथी प्रगळ्यो जे आनंद ते हवें करीने संपूर्ण पावनो के० पवित्र वली कर्मजनित एवी समस्त जपाधिजथी रहित केम के जपाधि रहित विना ज्ञानादिगुणे सहित नं थाय मांटेजपाधिं वर्जित कह्यो तथा शब्दरूप रस गंध स्पर्श इत्यादिक इंद्रियजनित गुणोना अज्ञावथी प्रगळ्यो जे अतिजियगुण ज्ञानदर्शनादिकना अनंता समूह तद्रूपमहामणिजंनो आगर जेमांथी मणिनासमूह पामि. ये ते स्थानक ए रीतें परमात्मपणाने हे सुमति तुं ! सिद्धकर, तारा-विना ए परमात्मानुं लक्षण सिद्ध नज आय ॥ ४ ॥

बहिरात्मतजअंतरआतमा ॥ रूपथईथिरज्ञाव ॥

सु० ॥ परमात्मनुंहोआतमज्ञाववुं ॥ आतम-

अरपणदाव ॥ सुग्यानी ॥ सुमति० ॥ ५ ॥

अर्थ—इहां कोइ पूढे जे आनंदघने प्रथमथी सुमति परमेश्वरने चरणें आत्म अरपणा एवुं कह्युं. पठि आत्मानां त्रण लक्षण केहेवा लाग्या ते शुं? तेने उत्तर जे आत्मानां ए त्रण लक्षण कह्या-विना आत्म अरपणानो स्वरूप जणाय नही माटे बहिरात्मपणुं मुकीने अंतरात्मानुं जे स्वरूप तेमां थिर जावें अइ एकाग्र स्वभावें अइने परमात्मानुं स्वरूप पोताना आत्मामां जाववुं चितववुं ए आत्म अरपणानुं दाव के० जपाय ठे ॥ ५ ॥

आत्मअरण्यवस्तुविचारतां ॥ अरमटलेमति-
 दोष ॥ सु० ॥ परमपदार्थसंपतिसंपजे ॥ आनं-
 दघनरसपोष ॥ सुग्यानी ॥ सुमति० ॥ ६ ॥

अर्थ—माटे आत्म अरण्यानो वस्तु विचारतां एटले तत्व
 'विचारणा करतां जे पर स्वरूपने त्रमथी मानी रह्यो हतो तद्रूप
 मति के० बुद्धिनो दूषण मटी जाय ते त्रमता मटी जताज केवल
 ज्ञान केवल दर्शनथी पामि जे मुक्ति तेथी उपनो जे आनंदनो
 घन के० जराव तेणे करी उपनो जे अनिर्वचनीय रस ते रसनी
 पुष्टता ठे जेने विषे एवो परम पदार्थ जे उत्कृष्ट मोक्षरूप संपति
 के० संपदा ते संपजे के० प्राप्त आय ॥ ६ ॥ इति श्रीसुमति
 जिनस्तवन संपूर्ण ॥

॥ अथ श्री पद्मप्रज्ञ जिनस्तवन लिख्यते ॥

॥ राग मारु तथा सिंधुल ॥ चांदलीया संदेसो
 केहेजे मारा कंतने रे ए देशी ॥

पद्मप्रज्ञजिनतुल्यआंतरं ॥ किंमज्ञांजेज्ञगवंत ॥ करम-
 विपाकेकारणजोइनेरे ॥ कोइकहेमतिमंत ॥ पद्म० ॥ १ ॥

अर्थ—अहो श्रीपद्मप्रज्ञ परमेश्वर सिद्धांत वचन पढ़े तमारी
 साथें मारे अंतर कांइ नथी तो तमारे मारे अंतर शानो पण अन्वय
 व्यतिरेक लक्षणें तमारे मारे अंतरघणुं पड्युं माटे हे जगवंत के०
 ज्ञानवंत! ते अंतर शी रीतें जांजसे! ते तमे ज्ञाने करीने कहो. हे
 परमेश्वर! तमारा मारा अंतरनो ज्ञानावर्णादिक कर्मना विपा

क के० परणमबुं तेना कारण मिथ्यात्वाविरति कषाय योगना
बंधने जोड़ने कोड़क महाबुद्धिबंत ज्ञानी मतिवंत पुरुष तेणे
तुज्जयी अंतर परम्युं ते कहुं के जे ठते ते ठतुं ते अन्वय अने
जे अठते अठतुं ते व्यतिरेक एटले कर्म बंध कारणने अज्ञावे
अंतरनो पण अज्ञाव थाय ॥ १ ॥

पयइठिईअणुज्ञागप्रदेशथीरे ॥ मूलजुत्तरबहु

जेद ॥ घाती हो बंधूदयजुदिरणारे ॥

सत्ताकरम विहेद ॥ पझ० ॥ २ ॥

अर्थ-हवे अंतर परवाना कारण मतिमंत पुरुष कहे ठे १
प्रकृतिबंध २ स्थितिबंध ३ अनुज्ञाग ते रसबंध ४ प्रदेश ते दल-
नुं संचय. ए चार प्रकारे बांधे ते कर्म. तेनी मूलप्रकृति आठ
ठे अने ऊत्तर प्रकृति एकसो अठावन ठे. तेमां वली एक जेद
आत्मगुणोना घात करनार चार कर्म तथा बीजो जेद आत्मगु-
णना अघाति आचार कर्म. वली बीजा जेद बंध ऊदय ऊदिरणा
सत्ता इत्यादिक ए कर्मना विहेद के० विहेद जेद जाणवा. वली
आदि शब्दथी ध्रुवबंधी अध्रुवबंधी ध्रुवोदयी अध्रुवोदयी ध्रुव
सत्ता अध्रुवसत्ता तेमज जवविपाकी क्षेत्रविपाकी जीवविपाकी
पुजलविपाकी तेमज सर्वघाति देशघानि परावर्त्तमान पुण्य
प्रकृति पापप्रकृति इत्यादिक सर्व कर्मना विहेद ठे ॥ २ ॥

कनकोपलवत् पयनिपुरसतणीरे ॥ जोमीअ-

नादिस्वज्ञाव ॥ अन्यसंजोगी जिहांलगे आत-

मारे ॥ संसारी कहेवाय ॥ पझ० ॥ ३ ॥

अर्थ-ए रीते कर्मनी पयनि के० प्रकृति ते पुरुष शब्दे जीवनी साथे अनादिकालनी जोमी के० मिलापे ठे एटले संयोग संबंध ठे. जेम खाणमां सुवर्ण तथा पाखाणने अनादि संयोग संबंध स्वप्नावेज ठे तेम प्रकृति पुरुषनी जोमी ठे ते अनादिनी स्वप्नावेज ठे माटे जिहां लगे आत्मा पुज्जलादिक अन्यसंयोगी ठे तिहां लगे ए आत्मा संसारी कहेवाय ठे ॥ ३ ॥

कारणजोगे हो बंधेबंधनेरे॥कारणमुगतिमुकाय॥आश्रव-
संवरनामअनुक्रमेरे ॥ हेयऊपादेयसुणाय ॥पद्म० ॥ ४ ॥

अर्थ-आत्मा मिथ्यात्वाविरति कषाय योगादिक कारणने योगे कर्म प्रकृतिरूप बंधने बांधे तेमज कर्मबंधथी मुक्त भवाना कारण सम्यक्त विरति अकषायी सुज्जमनो योगादिकथी बूटे एम अनुक्रमे कर्मबंधना कारणने मिलापे आश्रव अने कर्म बुटवाना कारणने मिलापे संवर यथा आसमंतात् श्रवति कर्म-जलं प्रति आश्रव माटे आश्रव ते हेय के० ठांरवा योग्य अने संवृत्यते आगच्छते आश्रव द्वारं प्रतिरितिसंवर ते माटे संवर ते ऊपादेय के० आदरवा योग्य ए रीते सिद्धांतोने विषे सुणाय के० संजलाय ठे ॥ ४ ॥

यूजनकरणेहोअंतरतुऊपड्योरे ॥ गुणकरणेकरीजंग ॥ ग्रं
थजकतेकरीपंस्मितजनकह्योरे ॥ अंतरजंगसुअंग ॥ प०॥५॥

अर्थ-तेथी पंस्मितजने आनंदधन प्रते कह्यो के सिद्धांतोनी ऊक्ते त्रस कारण कहां तेमां जे कारणे करी-आत्माने कर्मसं-घाते जोरुवुं मिलाववुं तेने यूजनकरण कहिये- ते यूजनकरणे

करीने हे आनंदधन ! तारे परमेश्वरसार्थे अंतर के० चिन्नजावि-
पणुं पमिगयुं ठे. ते ज्ञानकरणे आत्मस्वरूप जाणीने गुणपणे आ-
चरणा एटले कार्य कारण जावनुं अज्ञेदोपचार ठे तेथी ज्ञानदर्शन
ते आत्मा अने आत्मा ते ज्ञानदर्शन एवा अजिन्न जावे करीने
हे आनंदधन ! तारे पद्मप्रभुसार्थे अंतरनुं जांजवुं झुटवुं ठे. तेवारे
फरि ते पंक्तितोने आनंदधने पुढ्युं जे ए कथन तमे तमारी
बुद्धियें कहोमो ? तेवारे पंक्तितोयें प्रत्युत्तर कहुं जे हे आनंदधन
जैनना ग्रंथ जे सिद्धांतो तेना न्यायथी अथवा उक्ते के० ते
सिद्धांतोनां वचनथी कहिये ठैयें पण स्वेष्टायें केता नथी माटे हे
आनंदधन ! तमारे परमेश्वरने आंतरो जांगवानो रहस्यार्थें स्वरूपें
एक अवानो एहिज सुश्रंग के० जलो ऊपाय ठे ॥ ५ ॥

तुळमुळअंतरअंतर जाजसेरे ॥ वाजसेमंगलतुर ॥ जीवस-
रोवरअतिशयवाधसेरे ॥ आनंदधनरसपुर ॥ पद्म० ॥ ६ ॥

अर्थ-तेथी हे पद्मप्रभु ! जेवारे हुं गुण करणे प्रवर्तिस तेवारे
तारे मारे ध्याताध्येयरूप जे अंतर ठे ते जांजसे एटले जेद
अजाविपणुं आसे, तेथी स्वरूप प्राप्तिना हर्षोत्कर्षनुं घोररूप
अनाहिद ध्वनीरूप मांगलिकना वांजीत्र वाजसे. ए रीते आत्मा
परमात्मस्वरूप पामें अकेज आनंदधन शब्दें केवल ज्ञान केवल
दर्शनथी अनंताज्ञेयनो चटन विचटनना अवलोकनथी ऊप-
जशे जे अल्हादरूप रस तेना पूर जरावथी अत्यंतसुष्क एवो-
जीवरूप जे सरोवर ते अनंते ज्ञाने करी अत्यंत वृद्धि पामशे
॥ ६ ॥ इति पद्मप्रज्ञ-जिनस्तवन समाप्त ॥

॥ अथ श्रीसुपार्श्व जिनस्तवन लिख्यते ॥

॥ राग सारंग महार ललनानी देशी ॥

श्रीसुपासजिनवंदिये ॥ सुखसंपत्तिनेहेतु ॥ ललना ॥ शातसु-
धारसजलनिधि ॥ जवसागरमांसेतु ॥ ललना ॥ श्रीसु० ॥ १ ॥

अर्थ-हवे सुमतिवंत ठतो आनंदघन कुमतिसह चारी प्राणिजं
प्रते आत्म साधननुं उपाय कथन पूर्वक श्रीसुपार्श्वपरमेश्वरनी
स्तवना करतो कहे ठे जे हे ज्यो ! श्रीसुपार्श्व परमेश्वरने द्वादशा
वर्त्तवांदणायें वांदिये ते मोक्षरूप सुख स्वजाव प्राप्तिरूप संप-
त्तिना हेतुये ए वंदन ठे. ललना इति वाक्यालंकारे ॥ परंतु ते सु-
पार्श्वजिन केवा ठे आत्मस्वरूपानुजवें राग द्वेषादिकने अजावे
प्रगळ्यो जे नवमो शांतरस तेना समुद्र ठे. वली जव जे संसार-
समुद्र निवासी जीवोने सेतू के- पाऊ समान ठे ॥ १ ॥

सातमहाजयटालतो ॥ सप्तमजिनवरदेव ॥ ललना ॥ सा-
वधानमनसाकरी ॥ धारोजिनपदसेव ॥ ल० ॥ श्रीसु० ॥ २ ॥

अर्थ-वली सुपार्श्वनाथ केवा ठे वज्रोपम एवा मोटा इह
लोक परलोकादि सात जय अथवा काम क्रोध मद हर्ष राग
द्वेष मिथ्यात्व ए सात जयना टालणहार ठे एवो गणनाये सा-
तमो श्रीसुपार्श्व ते जिन के० सामान्य केवलीमां वर प्रधान अ-
ग्रगामी देवदुतिवंत एटले स्वस्वरूप कांतिवंत ठे एवा परमे-
श्वरने अहो वहिरात्मा ! तमे सावधान एकाग्र तदाकार मन
प्रवृत्तिये करी एटले वहिरात्मापणो मूकीने अंतर आत्मावंत ठता
जिनेश्वरनां चरणकमलनी सेवना त्रणे काले तज्जतध्याने धारो २

શિવશંકરજગદિશ્વરૂ ॥ ચિદાનંદઙ્ગવાન ॥ લ૦ ॥ જિનઅ-
રિહાતીર્થકરૂ ॥ જ્યોતિષરૂપઅસમાન ॥ લ૦શ્રીસુ૦ ॥૩॥

અર્થ-એવું આનંદઘને કહે છે તે શીવના સેવક અલ્પલક્ષના ઉ-
પાશની યોગી તથા નિરંજનો પાશની વિરંચોપાસની કૃષીકેશો-
પાશની ઇત્યાદિક સર્વ મતના ધારકો આનંદઘને પૂછવા લાગ્યા
જે હે આનંદઘ! તે સર્વનું સેવન ઉપાસીને એક સુપાર્શ્વ પરમેશ્વ-
રનું સેવન આપ્યો તો તે સર્વ અજિધાનની સત્તા એમાં છે? તેવારે
આનંદઘને કહે છે કે, શિવ તે કર્મોપદ્રવ નિવારક સંકર તે સુ-
ખનો કર્તા જગદિશ્વર એટલે જગત ઈશ્વરપણ એહિજ છે તથા
ચિદાનંદ તે જ્ઞાનાનંદિ છે વલી જગવાન તે જ્ઞાનમહાતમારૂપ
વીર્ય વૈરાગ્યવંત છે તથા રાગાદિકનો જીપક માટે જિનપણ એહિજ
છે તથા સર્વની દ્રવ્ય જાવ પૂજાને યોગ્ય અથવા કર્મરૂપ શત્રુને
હણનાર એવો અરિહંતપણ એહિજ છે તથા ગણધર દ્વાદશાંગિ પ્રવ-
ચનકારક સાધુ સાધવી શ્રાવક શ્રાવિકારૂપ તીર્થનો કરનાર પણ
એજ છે વલી અલ્પ મહાહ્રસ્વલ જ્યોતિસ્વરૂપી તેપણ એહિજ છે અ-
સમાન એટલે જગતમાં તુલના કરનાર બીજીકોઈ જ્યોતિ નથી ॥૩॥

અલ્પલક્ષનિરંજનવહ્નલૂ ॥ સકલજંતુવિસરામ ॥ લ૦ ॥ અ-
ઙ્ગદાનંદાતાસદા ॥ પૂરણઆતમરામ ॥ લ૦શ્રીસુ૦ ॥૪॥

અર્થ-બહિરાત્મા સંસારી જીવોથી લખ્યો જાણ્યો ન જાય
માટે અલ્પલક્ષ તથા કર્મરૂપ અંજન કે લેપનથી જેને માટે નિરંજન
સર્વ પ્રાણીને હિતકારી માટે વહ્નલૂ ત્રસ આવર સર્વ જીવ જવ
અટવીમાં ઝમતા કર્મતાપે અત્યંત તપ્યા જન્મ-જરામરણ આધિ

વ્યાધિયે દુઃખી અણ્ણાજને સાતાનો સ્થાનક માટે વિશ્રામનો
ધામ છે તથા જે મરણથી વચાવવું તે અજય કહિયે તેના દાનનો
સદા દાતાર ઇદલે પ્રજુનો દંરુક મરણ ન પામે તો જિહાં મરણ
નહીં તિહાં જન્મ પણ નહીં તથા જ્ઞાનાદિકગુણે જશ્યો માટે
આત્મરામણ તુંજ ઓ અથવા સંપૂર્ણ આત્મસ્વરૂપમાં તું રમી
રહ્યો છે પ્રવૃત્તિ રહ્યો છે ॥ ૪ ॥

વીતરાગમદકલ્પના ॥ રતીઅરતિજયસોગ ॥

લલના ॥ નિઝાતંઝાહુરંદસા ॥ રહિતઅવાધિ-

તયોગ ॥ લ૦ ॥ શ્રીસુ૦ ॥ ૫ ॥

અર્થ-વલી રાગ વેષ રહિત છે માટે વીતરાગ તથા મદ તે જ-
ત્કર્ષ હઝાહના રહિતથી તથા કલ્પના તે સંકલ્પ રહિતપણાથી
રતિ તે રાગ રહિતપણા માટે તથા અરતિ તે વેષથી રહિતપણા માટે
અને સાતજય રહિત તથા શોગતે સોચના રહિત અને નિઝારહિત
તથા તંઝા તે આલશરહિત વલી દૂરં કે૦ દુષ્ટદશારહિત છે. ફહાં
સરાગતા મદ કલ્પના રતિ અરતિ જય શોક નિઝા તંઝા તથા એક
મનોયોગ વીજો વચનયોગ ત્રીજો કાયયોગના જે વાધકપણા અવિ-
રોધકપણા તે સર્વથી સુપાર્શ્વ પ્રજુ રહિત છે તેમાટે અવાધિત
ઇદલે એ સર્વની પીડારહિત થઇ ગયો તેથી અવાધિત યોગીને ૫

પરમપુરુષપરમાત્મા ॥ પરમેશ્વરપરધાન ॥ લલના ॥ પરમ-
પદારથપરમિષ્ટિ ॥ પરમદેવપરમાન લ૦ ॥ શ્રીસુ૦ ॥ ૬ ॥

અર્થ-જગતને વિષે યાવતમાત્ર જેટલા પુરુષ છે તેમાં જત્કૃષ્ટ
પુરસત્વ ધર્મે સહિત પુરુષ એ છે તથા પરમોત્કૃષ્ટ આત્માપણ એ

હે સર્વ મનુષ્ય શિરોમણી પરમેશ્વર ત્રણ જગતનો નાયક હે વહ્લી
ત્રણ જગતમાં પરમોત્કૃષ્ટ પદાર્થ કે^૦ વસ્તુ તે એ હે અથવા પરમ
પદ જે મુક્તિપદ તેનો રહસ્ય હે તથા પરમ ઇષ્ટ તે પરમોત્કૃષ્ટ ઇષ્ટ
ચાંદિત પદાર્થ હે એટલે જવ્યને પરમ વાંઢનીક એ હે.વલી પરમદેવ
હે માટે હે અન્યદેવસેવી પ્રાણિ^૦ ! તમે સર્વ દેવોમાં પરમ દેવપણે
એ સુપાર્શ્વપ્રજુને પરમાન કે^૦ પ્રણામ કરો અવધારો ॥ ૬ ॥

વિધિવિરંચિવિશ્વંજરૂ ॥ ઋષીકેશજગનાથ ॥ લ૦ ॥ અઘહર-
અઘમોચનધણી ॥ મુક્તિપરમપદસાથ ॥ લ૦ ॥ શ્રીસુ૦ ॥ ૭ ॥

અર્થ-વહ્લી એ પ્રજુને સેવે તે સુજ્ઞ બાંધે અને જે ન સેવે તે
અસુજ્ઞ બાંધે અને બાંધે તેવો જોગવે તેથી વિધાતા લેખનું લેખક
એ હે તથા સંસારી જીવ અને એ પ્રજુ તે સત્તાયે એક હે માટે
શ્રદ્ધિનો કર્તા વિરંચિ બ્રહ્મા તે એજ હે તથા સંસારી જીવ એને
આધારે હે માટે વિશ્વંજર તે સંસારનો ધારક એજ હે વહ્લી જે
ઋષી રાજ હે તે એનેજ ધ્યાવે હે માટે ઋષી^૦નોંદશ કે^૦ સ્વામિ તે
એજ હે તથા જગતવાસી જીવોને શુદ્ધસ્વરૂપનો પોષક માટે જગ-
તનો નાથ તે એજ હે વહ્લી અઘ જે પોતાનાં પાપ તેનો હરનારો દૂર
કરનારો તથા અઘમોચન તે અનેક કાલના પાપી પ્રાણી^૦નાં પાપ-
નો હરનાર માટે ઘણી યાપનો કર્તા હે વહ્લી મોહરૂપ પરમપદનો
સાથ હે અથવા કર્મને મૂકવાથી મુક્ત થયો માટે પરમપદ તે
નિરવાણપદ તેમાં સહચારીપણો હે જેનું ॥ ૭ ॥

એમઅનેકઅગ્નિધાધે ॥ અનુજ્ઞવગમ્યવિચાર ॥ લ૦ ॥
જેજાણેતેહનેકરે ॥ આનંદઘનઅવતાર ॥ લ૦ ॥ શ્રીસુ૦ ॥ ૮ ॥

अर्थ—एम् के० ए पूर्वे जे अनेक रीतो कही तेथी पण बीजी घणी अजिझा के० शक्तिजने धारे ठे एटले अजर अमर अक्षर अकल अनादिस्वरूपि विजयी अतिंजिय प्ररमात्मा शंभु स्वयंभु सार्व अज अच्युत अविरुद्ध इत्यादिक अन्यपण अनेक नामनो धारक ठे, तेथी एने सेवो. एने सेव्याथी सर्वनुं सेवन एमां अंत-र्जुत ठे एम् अनेक नामनो अर्थ तेनो विचार रहस्य चिंतवन एटले एकेक नामोनो व्युत्पत्तिसहित अर्थनुं विवेचन करवुं तेने अनुज्ञवगम्य कहिये ए रीते जे नामोनो विचार हेतुसहित चिंतवन तेनी रीत जे जाणे ते प्राणीने श्रीसुपार्श्व परमेश्वर आनंदघन अवतार करे एटले परमानंदपणे अवतरण करे ॥ ७ ॥ इति श्रीसुपार्श्व जिनस्तवन संपूर्ण ॥

॥ अथ श्रीचंद्रप्रज्ञ जिनस्तवन लिख्यते ॥

॥ राग केदारो तथा गोमी ॥ कुमरी रोवे आकंद करे
मुने कोइ मूकावे ए देशी ॥

देखणदेरेसखीमुनेदेखणदे ॥ चंद्रप्रज्ञमुखचंद ॥ स० ॥ उ-
पशमरसनोकंद ॥ स० ॥ गतकलिमलडुखदंद ॥ सखी० ॥ १ ॥

अर्थ—शुद्ध चेतनत्व धर्म धर्मित एवी शुद्ध चेतना परमेश्वरना मुख प्रमुख आंगोपांगमां व्यापीरहि ठे ते परमेश्वरनां मुखादिक देखवा आपे नहि. हवे अनादिकालनो कर्म उपाधिये उपाधित एवो आनंदघननो आत्मा सुमतिवंत उतो परमेश्वरना मुखेनुं दर्शन करवा वांठतो शुद्ध चेतनाने कहे ठे के हे सखी! आठमा चंद्रप्रज्ञ प्रज्ञुं मुखरूप चंद्रमा ते मुजने देखवा आप; केमके

ए प्रभुनो मुख तुं तो अहर्नि स जूए ठे अने हुं तो आंगल क-
हिस तेते स्थानके मुख दीवुं नथी माटे विनति करुं बुं. हवे ते
चंद्रप्रज्ञ स्वामीनो मुखरूप चंद्रमां केवो ठे ते कहे ठे. राग द्वेष-
रहितपणाथी उपशमरसथी उपनुं जे प्रशमरस तेनुं कंद के
जगतो नवो किलशय ठे. वली जेने चार निकायना सुर के
देवता तथा मनुष्य ईंद्र सर्व सेवी रह्या ठे. ते सेवनारना कलि-
मल जे पाप तथा दुःखोना दंरु जे समुदाय ते गत के नासि
गया ठे माटे हे सखी ! मने पण जोवा आप, जेथी मारापण क-
लीमल दुःख दंरु जता रहे ॥ १ ॥

सुहमनिगोदनदेखिउ ॥ स० ॥ बादरअतिहिविशेस ॥ स० ॥
पुढवीआउनलेखिउ ॥ स० ॥ तेजवाउनलस ॥ स० ॥ २ ॥

अर्थ- वली हे सखी ! अव्यवहार रासी सूक्ष्मनिगोदमां ए चंद्र
प्रभुनो मुख न दीगो दर्शन थयो नही केमके सूक्ष्म निगोदे रूपनो
असंज्ञव, रूपना असंज्ञवे चक्षुनो असंज्ञव, तेथी देखवानो संज्ञव
क्यांथी होय ? माटे हे सखी ! मुक्तने जोवादे. वली हे सखी !
बादर निगोदमां तो अत्यंत विशेषपणे दीगो नही केमके
सूक्ष्म निगोदमां न दीगो पण सिद्धनाजीवोथी नजीक ठे एटले
सिद्ध क्षेत्रमांपण सूक्ष्मनिगोद ठे पण बादरनो दूकनो रेवास न-
थी ते माटे बादरमां अत्यंत विशेषपणे न दीवुं. वली पृथ्वीकाय
अपकायमांपण न लख्यो एटले चक्षुदर्शनना अज्ञावे जाण-
वामां न आव्यो. तथा एकेंजी निश्चे अज्ञानी ठे माटे जाणवामां
नज आव्यो. वली तेजकाय तथा वाञ्छकायमांपण. लेस मात्र

न दीगो; केमके मनुष्यजवें प्रजुनुं दर्शन करी मरण पामीने जो आवे तो अपर्याप्ता अवस्थायें पूर्व जवनुं लेस पामे पण मनुष्य ए वेनिकायमां आवेज नही माटे न दीवुं ॥ २ ॥

वनस्पतिअतिघणदिहा ॥ स० ॥ दीगोनहीदिदार
॥ स० ॥ वितिचउरिंदीजललिहा ॥ स० ॥
गतिसन्नीपणधार ॥ स० ॥ ३ ॥

अर्थ-वली हे सखी! मारो जीव वनस्पतिकायमां पण अत्यंत घणा दिवस एटले घणो काल रह्यो तिहां पण अनंता कालसुधी जोवानो विरह पड्यो तेथी प्रजुनो दीदार के० मुखकमल न दीवुं ए रीतें एकेंजीमां चळुनो अजाव माटे न दीवुं. फरी हं सखी! तुं एम कहिश के ए तो तें सर्व एकेंजीनाज स्थानक वताव्या पण एकें जीमांथी वूटीने वेंजी तेंजीने चळु नथी पण चौरेंजीने तो चळु ठे. ते पण चळु केवी ठे के जललिहा के० पाणीनी लीक जेमनिष्फल तेम ते आंख पण दर्शन कार्यनी असिद्धता, माटे निष्फल ठे. जेम पाणीमां लीक पामियें पण थाय नही तेम आंख ठते दर्शन न थाय तेथी चळु पामि पण निर्थक माटे मुळने जोवादे. वली संझीपणानी पण के० पांचे गतिमां पण न देख्यो एम हे शुद्ध चेतना सखी ! तुं धार के० अवधार ॥ ३ ॥

सुरतिरिनिरयनिवासमां ॥ स० ॥ मनुजअ-
नारजसाथ ॥ स० ॥ अपज्जाताप्रतिज्ञासमां
॥ स० ॥ चतुर नचढीउ हाथ ॥ स० ॥ ४ ॥

अर्थ-वली विषया शक्त ठते देवतानी गतिमां तथा त्रिवे-

कंना विकल्पणा माटे तीर्थचनी गतिमांपण न दीगो. वली नरक गतिना निवासमांपण नित्य दुःखमां मग्न ठेते संजारवुं पण न थयुं तो देखवुं किहाथी आय. तेमज जिहां धर्माधर्मनुं ज्ञातापणुं नथी एवां अनार्य मनुष्यना साथ के० संगते एटले अनार्य मनुष्यमां जपने अके तेमज अपर्यासा मनुष्यनी प्रतिज्ञा एटले प्रतिबिंब ते जलक ते पण धर्माधर्म विवेक विकल्पणा माटे अपर्यासाने सदृश जासे ठे जाते ते मनुष्यं ठे इत्यादिक पूर्वोक्त स्थलमात्रमां चतुर के० महानिपुण एवो परमेश्वर मारे हाथे न आव्यो एटले दर्शननी योगवाइ न मळि. पण हमणा दर्शननी योगवाइ मळी ठे माटे तुं केम जोवा देति नथी तो हे सखी! हमणा तुं मने जोवा आप ॥ ४ ॥

एमअनेकथलजाणियें॥स०॥दरिशाणविणुजिणदेव ॥स०॥
आंगमथीमतजाणियें॥स०॥कीजेनिरमलसेव ॥स०॥५॥

अर्थ-ए रीते पूर्वे कह्या तेमज कामि क्रोधी लोत्री मोहि रागी अश्रद्धा अन्यमति चोराशी लक्ष्मीवायोनी फरसते इत्यादिक बीजा पण अनेक स्थल जाणिये. ते स्थलोनेविषे सामान्य केवली-मां राजासरिखा एवा जिनदेवना दर्शन दीठाविना ते सर्व स्थल निर्थक गयां. माटे हे सखी! मने देखवा आप. हवे सुमतिवंत आनंदघन शुद्ध चेतनाने कहे ठे के गयाचव ते तो रह्या पण हमणा मनुष्य जवमां शी रीतें सेवा करुं? तिवारे शुद्ध चेतना प्रत्युत्तर कहे ठे. हे आनंदघन! आगम सिद्धांतोना कथनथी पूजानो मत के० कथन जाणिये एटले सिद्धांतोमां हिआए सुहाए निस्सेसाए

मुक्तिप्रापक सेवा जाणीने अजय अक्षेप अखेदपणे निर्मल जा-
वांकित पूजा करिये ॥ ५ ॥

निरमलसाधुजगतिलही ॥ स० ॥ योगअवंचक-
होय ॥ स० ॥ किरियाअवंचकतिमसही ॥ स० ॥
फलअवंचकजोय ॥ स० ॥ ६ ॥

अर्थ-तेमज निर्मल शुद्ध मुक्ति मारग साधक साधुजनी ज-
क्ति जावांकित वाढव्यपणुं लहि के० पामि ए वीजुं कारण मढ्युं
तेना सद्भावे ज्ञानादिक आत्मगुणने उगे नही एवा मन वचन
कायाना त्रणे योगनी प्रवृत्ति अवंचक आय तेवारे क्रिया करवानुं
सर्व प्रवर्तन ते पण अवंचक के० अठगाडरूप आय, तेवारे मनो-
योग अवंचकपणे प्रवृत्ति तेथी सहि के० निश्चे आत्मस्वरूप
अवबोध फल पण अवंचक जोय के० हे सखी ! तुं देख ॥ ६ ॥

प्रेरकअवसरजिनवरू ॥ स० ॥ मोहनीयद्वयजाय ॥ स० ॥
कामितपूरणसुरतरू ॥ स० ॥ आनंदधनप्रभुपाय ॥ स० ॥ ७ ॥

अर्थ-जे अवशारे अवंचक फल स्वरूप प्राप्ति आय ते टाणे
प्रेरक के० प्रेरणानुं कारक पोताना स्वरूपथी अन्यना स्वरूपनुं
उलखावनार ते चंद्रप्रज्ञ परमेश्वर प्रावर्तक ठे अने आत्मा प्रवर्तक
ठे एम हे सखी ! स्वरूपतदाकारपणे आत्मा प्रवर्त्यो तेवारे अचिंत-
नीय आत्मशक्तिये मोहनीय कर्मनो द्वय आय तेथी केवलज्ञान
केवलदर्शननुं जे परमानंद तेनुं धन के० जराव तेज ठे स्वरूप जेनु
एवो जे चंद्र प्रज्ञप्रभु तेना चरण केवा ठे कामित के० निजस्व-

रूपाजिलाषी प्राणीजनां मनोवांछित पूरवाने साक्षात् सुरतरु
के कल्पवृक्ष ठे ॥ ७ ॥ इति श्री चंद्रप्रज्जिन स्तवन ॥

॥ अथ श्रीसुबुद्धिजिनस्तवन दिख्यते ॥

॥ राग केदारो ॥ एम धनोधणने परचावे ए देशी ॥

सुबुधिजिणेसरपायनमिने ॥ शुभकरणीएमकीजेरे ॥ अ-
ति घणोजलटअंगधरीने ॥ प्रहजठीपूजीजेरे ॥ सुबु० ॥ १ ॥

अर्थ-हवे आनंदधन सुबुद्धि जिननो पूजनना जेद पूर्वक
स्तवन करतो जव्य प्राणीजने यथा तथ्य पूजननुं फल उपदेशे
ठे के, अहो जव्यो तमे प्रथम तो सुबुद्धि परमेश्वरनां चरणकम-
लने नमिने एम के० आगल जे देखामीश ते रीते शुभ करणी
करियेस्वरूपानुजायी कर्तव्य आचरिये अथवा आत्माने देवतानी
गतिसंबंधी सुखदायक करणी ते शुभ करणी आचरिये ते शुभ
करणी कहे ठे. जेम संसारी जीवोने विवाह प्रमुख ते अति हर्षनुं
स्थानक ठे अथवा अपुत्रियाने घरे पुत्रोत्पत्ति आय तेथी अत्यंत
घणो जलट थाय एवी रीते अत्यंत उल्लास अंगमां धारण करीने
रोमांचित देह करी जन्ममां ते दीवसने धन्य मानतां अहो ज-
व्यो ! तमे एवे हर्षोत्कर्ष सहित प्रजातनेविषे जठीने बीजो संसार
संबंधि कोझण कार्य कन्यांविना सुबुधि परमेश्वरना पदकम-
लने नमिने पठे पूजनरूप शुभ करणी करो ॥ १ ॥

ज्व्यज्ञावसुचिज्ञावधरीने ॥ हरखेदेहरेजइयेरे ॥ दहतिग-
यणअहिगमसाचवतां ॥ एकमनाधुरियइयेरे ॥ सु० ॥ २ ॥

अर्थ-एटले जे जे वखते पूजा करवी तेते वखते शरीर धोइ

તથા ધોતિ પ્રમુખ ધોડ ધોડ સુકાવી સુકાવીને પેરવા તેથીજ માત્ર સુચિ કે ૦ પવિત્રતા કરવી તે તો કર્તાયે માની નહી પણ જાવને ધારવે દ્રવ્ય તથા જાવ એ બેની સુચિતા કહિહે એવો બતાં સામાન્ય ક્રોરુ રોમ જહાસિત થકા નિસ્સહિ પ્રમુખ દસત્રિક તથા પાંચ અગ્નિગમન જે રીતે પ્રવચનસારોચ્ચાર તથા ચૈત્યવંદન જાણ્ય પ્રમુખ ગ્રંથોમાં કહ્યા છે તે સર્વ રીત સાચવતાં થકાં હર્ષ જર હિયે જિનમંદિરે જણ્યે તિહાં જણ્યે ધુરિ કે ૦ પ્રથમતો એક માત્ર પૂજા કરવાનેવિષેજ મનની એકાગ્રતા તદાકાર વૃત્તિ રાખવી પણ અન્ય સ્થાનકોથી સર્વથા પ્રકારે મનની નિવૃત્તિ કરવી એમ તન્મયી પૂજામયીજ અણ્યે એ રીતે સુજ્ઞ કરણી કરિયે ॥ ૨ ॥

કુસુમઅદ્વતવરવાસસુગંધો ॥ ધુપદીપમનસાચીરે ॥ અંગપૂ-
જાપણજેદસુણીએમ ॥ ગુરુમુખઆગમજાચીરે ॥ સુ ૦ ॥ ૩ ॥

અર્થ-હવે પૂજાના ચાર જેદ છે ૧ અંગપૂજા, ૨ અગ્રપૂજા, ૩ જાવપૂજા, ૪ પ્રતિપત્તિપૂજા એ ચાર જેદોમાં પ્રથમ અંગપૂજા ક-
હિ તે ૧ કુસુમ તે ફૂલ ચંબેલી પ્રમુખ, અદ્વત તે ૨ અલંકારિત તંદૂલ, ૩ વર કે ૦ પ્રધાન ચંદન કપૂર કસ્તુરિકાદિક સુગંધિ દ્રવ્યે થયો જે ચાસ, ૪ ચંદનશ્વેત અગર વાલઠરુ કપૂરકાચરી કસ્તુરી જીમસેનીવરાસ સેલારસ એ અષ્ટગંધધૂપ જાણવો. ૫ ઘૃ-
તમૌલી સુતરની ચર્ત્તિનો દીપ એ સર્વ એકાગ્રતાયે મનની સાચે સાર્થક છે તે વિના નિર્થક જાણવો. એ અંગપૂજા તે પૂર્વોક્ત પણ કે ૦ પાંચ જેદે તે જે રીતે આગમમાં જાણી તે રીતે ગુરુમુખેથી સાંજલી કર્ણગોચર કરી ॥ ૩ ॥

एहनुंफलदोयजेदसुणीजे ॥ अनंतरनेपरंपररे ॥ आणा-
पालणचित्तप्रसन्नी ॥ मुगतिसुगतिसुरमंदिररे सु० ॥४॥

अर्थ-हवे पूर्वोक्त जे अंगपूजानी विधि कही तेनुं फल कहे
हे. एनुं कार्यसिद्धरूप फल एक अनंतर बीजुं परंपरारूप ए बे
जेदे सिद्धांतोमांथी सांचव्युं हे ते रीतें कहुं बुं. जे पूजामां तदा
कारवृत्तिये स्वामिं सेवक संबंधे प्रवर्त्तें ते परमेश्वरनी आज्ञा नज
लोपे चित्त प्रसन्नि ते मननी हर्षवृत्तिये आज्ञापालनरूप फलनी
प्राप्ति आय, ते पूजानुं अनंतर के० आंतरे रहित फल जाणवुं. के-
मके जेने प्रभु आज्ञानी प्राप्ति थइ तेने जैनदर्शननुं सर्वस्व हाथे
चव्युं तथा ए रीतें आज्ञासहित पूजन करनारने परंपर फल तो
मुक्ति सिद्ध प्राप्ति तथा सुगति के० सोचनिक मनुष्यपणानी गति
अथवा सुर मंदिर ते देवभुवन पामे तेमां पण जावाधिकपणे
मुक्तिज कहि ते जावाधिकपणुं पण तथाविधहे, परंतु जवस्थितनुं
परिपाक कारण न मले तोपण मनुष्य अथवा देवतानी उत्तम
गति पामे ॥ ४ ॥

फूलअद्वतवरधूपपड़वो ॥ गंधनैवेद्यफलजल-
जरीरे ॥ अंगअग्रपूजामलिअडविध ॥ जावेज-
विकसुजगतिवरीरे ॥ सु० ॥ ५ ॥

अर्थ-हवे अग्रपूजा नामें बीजी पूजानो जेद कहे हे. तेमां पांच
जेद तो ते अंगपूजानाज हे फरि त्रण बीजा मलाव्या परंतु
आगंद-सतर जेदादिक अन्य जेद केशे ते सर्व अग्रपूजाना
जेद मलवाथी थशे हाल अग्रपूजा आव जेदें हे तेनां नाम

કહે છે. ૧ ફૂલ, ૨ અદ્વત, ૩ પ્રધાનધૂપ, ૪ પદ્મો કે ૦ પ્રકૃષ્ઠદીપ,
૫ સુગંધવાસદેપ, ૬ નૈવેદ્ય, ૭ ફલ, ૮ ગંગાપ્રમુખના જલ. ૯ રીતે
અંગપૂજાના પાંચ તેમજ અગ્રપૂજાના ત્રણ મલિને અનુવિધ
કે ૦ આઠ જેદ થયા. તે અંગ અગ્રપૂજા જે જીવ જાવસ-
હિત કરે તે પ્રાણી શુદ્ધગતિ શબ્દે પંચમ ગતિને વરે ॥ માટે
પૂજા તે મોક્ષપદની પ્રાપ્તિ કરનારી છે ॥ ૫ ॥

સત્તરજેદેકવિસપ્રકારે ॥ અઠોત્તરસતજેદેરે ॥ જાવપુ-
જાવહુવિધિનિરધારી ॥ દોહગહુરગતિઠેદેરે ॥ સુ ૮ ॥ ૬ ॥

અર્થ--હવે અંગ અગ્રપૂજાના જેદ ફરિ સત્તર જેદમાં લખે છે
૧ ગ્રહવળ, ૨ વિલેપન, ૩ વસ્ત્રયુગ, ૪ ગંધારોહણ, ૫ પુષ્પારોહણ,
૬ માલારોહણ, ૭ પંચવર્ણ પુષ્પારોહણ, ૮ ચુપ્હં, ૯ પતાકા, ૧૦
આજરણ, ૧૧ પુષ્પઘર, ૧૨ પુષ્પપગર, ૧૩ અષ્ટમંગલ, ૧૪ ધૂપ,
૧૫ ગીત, ૧૬ નૃત્ય, ૧૭ વાજીત્ર એ સત્તર જેદ તથા વલી એક-
વીશ પ્રકારે તેમજ વલી અઠોત્તરસત કે ૦ એકસો આઠ જેદે
તથા એક હજાર આઠ જેદે એ સર્વ અંગ અગ્રપૂજાના જેદ તે
જાવે આચરતાં સુગતિવરે. હવે ત્રીજો પૂજાનો જેદ જાવપૂજા છે
તે કહે છે. જાવશબ્દે પરમેશ્વરના સ્વરૂપને જ્ઞાનાદિક વહુવિધિ
કે ૦ ઘણા પ્રકારે નિરધારી કે ૦ તે તે લક્ષણે અવધારીને ચિંત-
વવું એ ત્રીજી પૂજા છે. તેનું ફલ હુર્જાગ્ય જે સ્વરૂપની અપ્રાપ્તિ-
રૂપ પ્રતી કર્મ સંબંધનીચારે હુર્ગતિ તેનો જેદ કે ૦ નાસ કરે ને
પંચમગતિની પ્રાપ્તિ કરે ॥ ૬ ॥

તુરિયજ્ઞેદપડિવત્તીપૂજા ॥ ઉપશમસ્ત્રીણસયો-
ગીરે ॥ ચઝહાપૂજાદ્મજત્તરજ્ઞયણે ॥ જ્ઞાષીકે-
વલજ્ઞોગીરે ॥ સુ૦ ॥

અર્થ-હવે પૂજાનો તુરિય કે૦ ચોથો જ્ઞેદ જે પ્રતિપતિ પૂજા તેનું સ્વરૂપ લખે છે. પ્રતિપતિ કે૦ પશ્ચિમજંબુ અંગિકાર કરવું એટલે પોતાના સ્વરૂપને અવિહનપણે જે આદરવું તે પ્રતિપતિ પૂજા તે ઇગ્યારમાં ઉપશમ તથા બારમાં ક્ષિણમોહ અને તેરમાં સયોગી ગુણગણે પામે. એ રીતે ચાર પ્રકારની પૂજા તે વક્તવ્ય-તાયે ઉત્તરાધ્યયન સૂત્રના સમ્યક્ત પરાક્રમનામા અધ્યયને જે કેવલ જ્ઞાનના જોગી પુરુષો તેણે જ્ઞાષી કે૦ ઉપદેશી છે, તો અહો જ્ઞ્યો! કોઈ મત મમત્વમાં ગ્રસ્તા બતાં પરજવની બીકને અવગણી ઉત્સૂત્ર જાણ કરતા પરમેશ્વરની ફૂલ ધુપાદિક પૂજામાં આરંજ બતાવે છે તે જો કેવલજ્ઞાની પૂજામાં આરંજ જાણતા તો પોતેજ સિદ્ધાંતોમાં પૂજાને નિષિધ કરતા, પરંતુ હાં તો લાજ જાણી ઉપદેશી છે ॥ ૭ ॥

એમપૂજાવહુજ્ઞેદસુણીને ॥ સુખદાયકસુજ્ઞકર
ણીરે ॥ જ્ઞાવિકજીવકરસેતેલેસે ॥ આનંદ
ઘનષદધરણીરે ॥ સુ૦ ॥ ૮ ॥

અર્થ-માટે હે જ્ઞ્યો! એ રીતે જ્ઞવ્ય પૂજાના ઘણા જ્ઞેદ તે સુખ શબ્દે મુક્તિના સુખ દેવાને અર્થે પૂજા તે શુજ કરાણી એટલે આત્માને સ્વસ્વરૂપ કરાણીના કર્તવ્ય સાંજલીને શ્રોત ગોચરે મનમાં અવધારણ કરીને જ્ઞવ્યપૂજા જાવપૂજા જે જ્ઞાવિકજીવ કરશે

आदरसे ते प्राणी आनंदशब्दे अनिर्वाच्य अतिशयानंदनो घन
के० अत्यंत जरावरूप पद ते मुक्तिपदनी धरणी नाम स्थान ते
द्वेसे के० पाससे ॥ ८ ॥ इति सुबुधिजिन स्तवन संपूर्ण ॥

॥ अथ श्रीशीतल जिनस्तवन लिख्यते ॥

॥ राग धन्यासरि गोरी ॥ मंगलिकमाळा गुणह विसाळा ए देशी ॥

शीतलजिनपतिललितत्रिजंगी ॥ विविधजंगी-

मनमोहेरे ॥ करुणाकोमलतांतीक्षणता ॥

उदाशीनतासोहेरे ॥ शी० ॥ १ ॥

अर्थ—हे शीतलजिन! सामान्य केवढीना स्वामि तमारा स्वरूप
पमां रमण थड रहि विरोधा जास प्रत्यक्ष ते तमारेविषे अवि-
रोधपणे प्रवृत्ति माटे ललित के० मनोहर कही एवी त्रिजंगी के०
त्रण ठे प्रकार जेना ते एक त्रिजंगीनेविषे फरी मूलजंगीनां ना-
मोना अर्थ विजेदे जगांतरनी रचना विविध के० नानाप्रकारनी
ठे, ते जव्यजीवोने मनोहर चमत्काररूप ठे; परंतु मनमां जयान-
कपणे दुर्धर्ष नथी. ते त्रिजंगीनी जंग रचना कहै ठे. १ करुणाते
मननी कोमलता दयाना परिणाम ते शीतल परमेश्वरना स्व-
जावे आर्हिसक जावेज परिणम्या ठे ते करुणा कहिये. इहां क-
रुणानो कोमलता अर्थ योजनामांज कछुं तेनुं हेतु जे जाण्य
निर्युक्तिमां पोताना पदनो अर्थ पोतेज योजनामां करि जाय
माटे दोष नथी. वली तीक्षणता ते तीक्षण वृत्ति एटले क्रूरता
दुर्धर्षपणुं ए बीजो जांगो अने उदासीन वृत्ति ए बीजो जांगो
एटले जव्यजीवने काल परिपाक कारण मिले सहजे सिद्ध आय

માટે દયાચિંતવે શું બીજું કર્મપણ સહજ સ્વપી જાશે, માટે કૌમલતા તથા તીક્ષ્ણતામાં મધ્યસ્થ જાવે પ્રવૃત્તિ જાણવી તે ઉદાસીનતા એવી સીતલ પરમેશ્વરની મનોહર ત્રિજંગી કહી ॥ ૧ ॥

સર્વજંતુહિતકરણીકરુણા ॥ કર્મવિદાર-
ણતીક્ષ્ણરે ॥ હાનાદાનરહિતપરણામિ ॥
ઉદાસીનતાવિદ્ધણરે ॥ શી૦ ॥ ૨ ॥

અર્થ-હવે એજ ત્રિજંગીનું સંજવ વતાવે છે. સમસ્ત સૂક્ષ્મ બાદર ત્રસ આવર સંસારી જીવ માત્રને હિતકારી ચિંતવણા તે કરુણા નામે પેલો જાંગો. બીજો જ્ઞાનાવરણાદિ કર્મનું વિદારવું અજાવ કરવું એ તીક્ષ્ણતા છે. ઇહાં નિર્દયીપણું છે એટલે બાપના જન્મોને કુણ હણે એમ કર્મોનો નાસ કરવામાં દયા આવતિ નથી; તે બીજો જાંગો. હવે ત્રીજા ઉદાસીન જંગનું ઉજય વિલક્ષણી માટે અસંજવજ છે તેનું સંજવ કહે છે હાન કે ૦ ઢોરુવાયોગ્ય આદાન કે ૦ ગ્રહણ કરવા યોગ્ય તેથી રહિત પરિણામિ છે એટલે ઢોરુવા યોગ્ય વસ્તુને ઢોરુવાની ઇચ્છા નથી તથા ગ્રહણ કરવા યોગ્ય વસ્તુને ગ્રહવાની ઇચ્છા નથી. એ રીતે ઇચ્છાનો નિરોધ કસ્યો છે તેપણ જાણીને રોકી નથી. પણ સ્વજાવેજ ઇષ્ટ અનિષ્ટ વસ્તુ ઉપરથી હા ના દાનપણું ઉઠી ગયું તે ઉદાસીનતા વૃત્તિપણું વિદ્ધણ કે ૦ વિચક્ષણ તે પદ પૂરો કરવા માટે વિલક્ષણ પદ મૂક્યું એ ઉદાસીનતાનું લક્ષણ કહે છે. જે અનાદિ નિજસ્વરૂપનું ગ્રહણ તે આદાન અને પરપરિણતિનું ત્યાગ તે હાન એ બેથી રહિત પરિણામિપણું છે કેમકે એ મારો અનાદિ સ્વજાવ છે તે હું પામ્યો

माटे तेनो शो हर्ष ! जेम ज्ञानदर्शन ते आत्मा अने आत्मा ते
ज्ञानदर्शन तेमज निश्चे नये त्रणे काले आत्मामां कर्मनो अ-
संजवज ठे तेनो पण शोक हर्ष नथी ए रीते उदासीनतानुं
संजव कह्युं ॥ २ ॥

परदुखवेदनइच्छाकरुणा ॥ तीक्ष्णपरदुखरीजेरे ॥ उदा-
सीनता ऊज्रयविलक्षण ॥ एकठामेकेमसीजेरे ॥ शी ॥ ३ ॥

अर्थ-हवे ए त्रिजंगीनेविषे अर्थ जेदे त्रिजंगी देखामे ठे.
संसारी जीवोने अनादिकालनो पर पुज्जलादि जन्मने संबधे थयुं
जे दुःख तेने वेदवानी इच्छाते करुणा ए पेळो जांगो; तथा जेम
महावीर स्वामिने संगमाना ऊपसर्गोथी पर जे पुज्जलो तेने
दुःख पामता देखीने रीते के० हर्ष पामे एटले ज्ञानी पुरुष एम
विचारे जे अनादिकालना ए मने दुःख आपता हता आज ए
दुःख पामे ठे, एवी विचारणा ते रीत कहिये. ए तीक्ष्णता बीजो
जांगो. अने जे ऊज्रय विलक्षण के० ए बने लक्षणोथी रहित
जूझुंज ठे ते उदासीनता बीजो जांगो ते आवी रीते. जेम पुज्ज-
ल संगी जीवोने दुःखी जोझने विचारे जे एनी जवस्थिति
परिपाकविना मारी करुणाथी शूं थाय? तथा ए पुज्जलादिक जन्म
वस्तुने बीजाना करेला उपसर्गादिकनां दुःख देखीने हुं राजी
थयो, परंतु माहं स्वरूप निश्चैथी एकांनंदोपेतज ठे माटे ए जन्म
रोकी शके नही ते उदासीनता, ए त्रणे लक्षण कहां ते एक
परमेश्वररूप ठाम के० स्थानकमां शी रीते सिद्ध थाय? केमके
एनां लक्षण जिन जिन ठे तेथी एक स्थानकमां केम पामियें?
तेनो आगली गाथांमां जवाव आपे ठे ॥ ३ ॥

અન્યદાનતેમલહયકરુણા ॥ તીક્ષ્ણતાગુ-
ણજાવેરે ॥ પ્રેરણવિણુકૃતજ્ઞદાસીનતા ॥ ઇમ-
વિરોધમતિનાવેરે ॥ શી૦ ॥ ૪ ॥

અર્થ-હવે તે ત્રિજંગીનું શીતલ પરમેશ્વરમાં અવિરોધિપણે અ-
વતરણ કરી દેખામે છે. કોઈને જય ન જીવવાવું એવું અન્યદાન
સર્વ જીવને પરમેશ્વર આપે છે તેનેજ કરુણા કહિયે. તે રાગદ્વેષરૂપ
મલના હયથી છે અથવા મલહયનું અર્થ અલહય કરિયે તો એજ
કરુણા નથી. હવે ઇહાં સુમતિ પૂછે છે કે, તીક્ષ્ણતા તથા કરુણાને
તો પરસ્પર વિરોધિ જાવ છે માટે તીક્ષ્ણતા કેમ સંજવે તેને કહે
છે જે, એ પરમેશ્વરમાં પોતાના ગુણનો સ્વજાવ એવોજ છે જે કર્મો
ઉપર અતિ તીક્ષ્ણતા જીવે એ રીતે મતિ કે ૦ બુદ્ધિ વિરોધ
આવતી નથી અથવા મતિ તે હે સુમતિ ! એમ વિરોધિપણું નથી
આવતું એ વીજો જાંગો. હવે ત્રીજા જાંગાનું સ્વરૂપ બતાવે છે.
પ્રેરણ કહ્યાવિના જ્ઞદાસીનતા છે એટલે જિહાં ઇષ્ટયોગે અનિષ્ટ-
સંયોગે જ્ઞદાસીનતા થાય તે દુઃખની પ્રેરણાથી અહ કેવાય, પણ
પરમેશ્વરનેવિષે જે જ્ઞદાસીનતા છે તે પ્રેરણાવિના છે. કેમકે આત્મ
ધર્મથી વીતરાગ પરિણતિ પરિણમિ પરમાત્મ વૃત્તિયે સ્વજાવ
પ્રાપ્તિ અહ તેનો શો હર્ષ તેથી પ્રેરણાવિના જ્ઞદાસીનતા છે
માટે મતિ કે ૦ હે સુમતિ ! શીતલ પરમેશ્વરમાં પૂર્વોક્તવિધે ત્રિજં
ગીની પરસ્પર વિરોધતા આવતિ નથી ॥ ૪ ॥

શક્તિવ્યક્તિત્રિભુવનપ્રજ્ઞતા ॥ નિગ્રંથતાસં-
યોગેરે ॥ યોગી જોગીવક્તામૌની ॥ અનુપ-
યોગિકપયોગેરે ॥ શી૦ ॥ ૫ ॥

અર્થ-વલી બે જાંગાને પ્રયોગે ત્રીજો જાંગો થાય એવી પાંચ ત્રિજંગી કહે છે. ૧ શક્તિ, ૨ વ્યક્તિ, વલી એ બેને સંયોગે ત્રીજું ન શક્તિ ન વ્યક્તિ, વલી ૧ ત્રિચુવન પ્રચુતા, ૨ નિગ્રંથતા એ બેને સંયોગે ત્રીજું ન ત્રિચુવન પ્રચુતા ન નિગ્રંથતા એટલે સ્વગુણ પર્યાયને ગ્રહણે સામર્થ્યપણું તે શક્તિ તેજ શક્તિથી સ્વસ્વજ્ઞાવનું પ્રત્યક્ષ કરવું તે વ્યક્તિ અને સ્વગુણ ગ્રહણ કરતાં શક્તિ ફોરવાનું સ્વકાર્ય એ તો આત્માના ગુણ હતા તેજ આત્મામાં પ્રગટ્યા માટે ન શક્તિ અને આત્મા પોતાના સ્વજ્ઞાવમાં રમ્યો તેમાં શું પ્રત્યક્ષ કરવું તે ન વ્યક્તિ એ પેહેલી ત્રિજંગી. વલી ત્રણ જગતના પૂજ્ય માટે ત્રિચુવન પ્રચુતા વાહ્યાન્ન્યંતર ગ્રંથીયે રહિત માટે નિગ્રંથતા સ્વેચ્છાએ ત્રિજગત પૂજ્યના અવાંઢકપણા માટે ન ત્રિચુવન પ્રચુતા, પાસે ડંધો મુહપતિ ન રાખે નિગ્રંથી થઈને ફરે નહીં માટે ન નિગ્રંથતા એ ત્રીજી ત્રિજંગી કહી. ૧ યોગી, ૨ જોગી, ૩ નયોગી ન જોગી. મન વચન કાયાનું યોગી છે પોતાના ગુણને જોગવવા માટે જોગી છે. સિદ્ધાવસ્થા ચિત્તવતાં ન યોગી છે. યોગ રહિત છે. નિજગુણને જોગવતો છે; પરંતુ સ્વજ્ઞાવે સિદ્ધ ગુણનો અંતર્જાવીપણામાટે ન જોગી એ ત્રીજી ત્રિજંગી કહી. ૧ વક્તા છે ૨ મૌની છે ૩ ન વક્તા ન મૌની. દ્વાદશાંગીનો વક્તા આશ્રવસંવંધી વચનનું કથન ન કરે માટે મૌની અનંતા તીર્થકરે દ્વાદશાંગી જાણી તેથી કાંઈપણ હિનાધિક ન કહ્યું તેથી પ્રવર્તન સમયે તે દ્વાદશાંગી વચન વર્ગણાયે જાણી માટે ન મૌની, એ ચોથી ત્રિજંગી થઈ. હવે અનુપયોગ ઉપયોગને સંયોગે પાંચમી ત્રિજંગી વતાવે છે. ૧ અનુપયોગી, ૨ ઉપયોગી, ૩ ન અનુપયોગી ન ઉપ-

योगी. उपयोग प्रयुज्याविना अनन्ता पदार्थ केवल ज्ञानशी-प्रत्य-
क्ष ठे माटे अनुपयोगी, केवलज्ञानोपयोगी केवलदर्शनोपयोगी-
पणा माटे उपयोगी सिद्धावस्थामां केवलज्ञान केवलदर्शन ए वे
उपयोगीनो संजव ते माटे न अनुपयोगी, पण उपयोग प्रयुज-
वानुं कारण कोइ वारे परतु नशी ते माटे न उपयोगी एमपण
कहुं जाय ए पांचमी त्रिजंगी कही ॥ ५ ॥

इत्यादिकबहुजंगत्रिजंगी ॥ चमत्कारचि-
त्तदेतीरे ॥ अचरिजकारीचित्रविचित्रा ॥
आनंदधनपदलेतीरे ॥ शी० ॥ ६ ॥

अर्थ-इत्यादि पूर्वे कही ते आदे देइने बहुधिक संयोगी त्रि-
जंगीउना जांगा ठे. जेम १ कामक्रमे, २ क्रोधक्रमे, ३ न काम-
क्रमे न क्रोधक्रमे. स्वस्वरूप ग्रहवानो काम के० अजिद्वेष ते क्रम
के० व्यापि रह्यो ठे मोहादिक शत्रु हणता क्रोध व्यापि रह्यो
ठे जिवारे संज्वलननो लोच खपावी वारमें गुणगणे चढ्यो
तेवारें न कामी न क्रोधी. इहां काम क्रोधादिक सहुनो त्यागी ठे
ए त्रिजंगी थइ. तेमज १ सकामी, २ निष्कामि, ३ न सकामि न
निष्कामि. काम करमने त्यागे नसकामी अने तारा अनन्ता
गुणोमांशी ते एक गुणहीन ग्रहण न कख्यो, माटे तुं न निष्का-
मि इत्यादिक अनेक त्रिजंगीउं ठे. असंजवपणाने प्राप्त करति
अकी चित्तने चमत्कार उपजावनारी ठे केमके चित्र के० नाना-
प्रकारना विचित्रा के० अनेक जंगतरंगनी त्रिजंगी ते असंजव
संजवरूप मांटे अचरिजकारी ठे. जेम करुणा तिहांज तीहणता

वली तिहांज उदासीनता ए केम संजवे? माटे आश्चर्यकारी कही.
ए त्रिजंगीज्जनों फल प्राप्ति ते ज्ञानानंदनुं जरावरूप जे मोक्षपद
तेने लेती के० ग्रहण करती ठे एटले त्रिजंगीज्जना जंगतरंग ते
केवल ज्ञान केवल दर्शनात्मक ठे अथवा एकेक जंग ते आनं-
दधन पदथी व्यापिते रह्युं ठे, माटे आनंदधन पद लेती थकी
कही ॥ ६ ॥ इति शीतल जिनस्तवनं संपूर्ण ॥

॥ अथ श्रीश्रेयांस जिनस्तवन प्रारंभः ॥

॥ राग गोरी ॥ अहोमतवाले साजना ए देशी ॥

श्रीश्रेयांसजिनअंतरजामी ॥ आत्मरामी-
नामीरे ॥ अध्यात्ममतपूरणपामी ॥ स-
हजमुगतिगतिगामीरे ॥ श्रीश्रे० ॥ १ ॥

अर्थ-श्रीश्रेयांस जिनने साक्षीचूत करीने कहे ठे हें सुमति !
केवल ज्ञान दर्शन संबंधी लक्ष्मीसहित श्रेयांस परमेश्वर ते आ-
पणा अंतर के० गुह्यनी सर्व वातना जामी के० जाणनार ठे. ए
सर्वनो अंतरजामी माटेज एनो आत्माराम एबुं नाम ठे. जेणे
स्वरूपसंबंधी मति के० बुद्धि ते पूरण के० अखंडित जे परमे-
श्वरे पामि ते माटे अध्यात्ममतिने पूरण पामी तेथी सहज नि-
ग्रयासे मुक्ति गतिना गामी के० जवावाला ठे ॥ १ ॥

सयलसंसारीइंजियरामी ॥ मुनीगुणआ-
त्मरामीरे ॥ मुख्यपणेजेआत्मरामी ॥
तेकेवलनिःकामीरे ॥ श्रीश्रे० ॥ २ ॥

અર્થ-સર્વ સંસારી જીવ માત્ર તે તો ઇન્દ્રિયોનાં સુખ જે શબ્દ રૂપ રસ ગંધ સ્પર્શ તેમાં તદાકારીપણે પ્રવૃત્તિ રહ્યા છે માટે ઇન્દ્રીય આરામી છે. અને એજ સંસારમાં સિદ્ધાંતોક્તિયે જે મુની-રાજ છે તે આત્મગુણ જ્ઞાનાદિકમાં રમિ રહ્યા છે સ્વરૂપને ઝજી રહ્યા છે તો મુખ્યપણે તે નિશ્ચેનય જે ગુણગુણીને અજ્ઞેદે આત્મ-સ્વરૂપમાં તદાકાર તદ્રૂપપણે પ્રવૃત્તિ રહ્યા એવા જે મુનીરાજ તેને તો નિઃકેવલ એક આત્મસ્વરૂપવિના અન્ય અજિલાષ માત્ર નથી રહ્યું એવા નિષ્કાંમી છે ॥ ૨ ॥

નિજસ્વરૂપજેકિરિયાસાધે ॥ તેહઅધ્યાત-

મલહિયેરે ॥ જેકિરિયાકરિચગતિસાધે ॥

તેનઅધ્યાતમકહિયેરે ॥ શ્રીશ્રેષ્ઠ ॥ ૩ ॥

અર્થ-હે સુમતિ ! જે પ્રાણી પોતાના આત્મસ્વરૂપે રમતાં પ્રતિ-ક્રમણાદિક પાપ નિવર્તન ક્રિયા માત્રને સાધે તે પ્રાણી અધ્યાત્મ શબ્દે આત્માને અધિ અંતર્વર્તી રહ્યું એવો સ્વસ્વરૂપ અવિભેદકારૂપ આત્મસ્વરૂપ તે લહિયે કેળ્પામિયે એટલે તેને તો અધ્યાત્મ કહિયે પણ જે પ્રાણી નિજસ્વરૂપાજ્ઞાવે ક્રિયા કરી ચાર ગતિને સિદ્ધ કરે એટલે શુદ્ધ કરણીયે દેવતા તથા મનુષ્યની ગતિને સિદ્ધ કરે અથવા અશુદ્ધ ક્રિયા જે પ્રાણાતિપાતાદિક તે ક્રિયા કરીને નરક તીર્થંચાદિક ગતિને સિદ્ધ કરે એટલે સાધુપણમાં દેવતા મનુષ્યની ગતિ સિદ્ધ કરે અને તેજ સાધુ બંધે વંચકપણની કરણી કરે અથવા પ્રાણાતિપાતાદિકે નરક તીર્થંચની ગતિ સિદ્ધ કરે તો તે ક્રિયાને અધ્યાત્મ સ્વરૂપાનુજાયી ન કહિયે ॥ ૩ ॥

नामअध्यातमठवणअध्यातम ॥ अव्यअ-
ध्यातमठंडोरे ॥ ज्ञावअध्यातमनिजगुण-
साधे ॥ तोतेहसुंरढमंडोरे ॥ श्रीश्रे० ॥४॥

अर्थ-हवे अध्यात्म क्रियाना चार प्रकार ठे ते कहे ठे. एक तो जे अध्यात्म शब्दनो मात्र अर्थ पण न जाणै अने जे पूढे तेने कहे जे अमें अध्यात्मी ठैये तेनाम अध्यात्म. तथा बीजुं अध्यात्म शब्दनं अद्भर विन्याशीपणुं ते स्थापना अध्यात्म. त्रीजुं रेचक पूरक कुंजकादिके करी बाह्य वृत्तिये एवं ध्यान वतावे जे अकी लोक एम जाणै जे एणै अंतर वृत्तिये आत्मानुं स्वरूप प्रत्यक्ष कछुं देखाय ठे पण पोते कोराना कोरा ए अव्य अध्यात्म. ए त्रणे अध्यात्म ठाम्वा योग्य ठे ते ठाम्ने. अने जे निज-स्वरूप सहित क्रियानुं प्रवृत्तवुं एवो जे ज्ञाव अध्यात्म ते आत्माना गुण ज्ञान दर्शनादिक साधे ज्ञाव अध्यात्मिपणुं सिद्ध करे माटे अहो ज्यो! जो तमने निजगुणनी सिद्धता करवी ठे तो ज्ञाव अध्यात्मथीज रढमंडो के० रटना करो ॥ ४ ॥

शब्दअध्यातमअरथसुणीने ॥ निरविक-
टपआदरजोरे ॥ शब्दअध्यातमजजना-
जाणी ॥ हानग्रहणमतिधरजोरे ॥ श्रीश्रे० ॥५॥

अर्थ-हे ज्यो! आत्माने अंतर्वर्त्ति आत्मरूपमां तदाकारी-पणै रमवुं एवं अध्यात्मशब्दनो अर्थ ठे. ते गुरुमुखथी सांजलीने निश्चेनय आत्मानेविषे स्वरूपनुं निरविकटिपणुं अज्ञेदिपणुं ठे

તે આદરજો અવધારજો. તથા અધ્યાત્મ શબ્દમાં વલી બે જેદ
 હે એટલે એકમાં સ્વરૂપ અધ્યાત્મિપણું હે અને બીજામાં સ્વરૂપ
 અધ્યાત્મિપણું નથી માટે જનના હે એટલે જે નિઃકેવલનામ અર્થ
 વિના એકલો અધ્યાત્મશબ્દ તેમાં સ્વરૂપ અધ્યાત્મિપણું નથી
 તેથી શબ્દ અધ્યાત્મમાં સ્વરૂપની અસિદ્ધતા માટે હાન કે
 ઠાંસવાની મતિ કે બુદ્ધિ ધારજો અને અર્થ અધ્યાત્મમાં સ્વરૂ-
 પની સિદ્ધતા માટે ગ્રહણ કરવાની બુદ્ધિ ધારજો ॥ ૫ ॥

અધ્યાત્મજેવસ્તુવિચારી ॥ બીજાજાણલ-
 બાસીરે ॥ વસ્તુગતેજેવસ્તુપ્રકાશે ॥ આનં-
 દઘનમતવાસીરે ॥ શ્રીશ્રેષ્ઠ ॥ ૬ ॥

અર્થ-માટે વસ્તુશબ્દે આત્મતત્ત્વને તદૈકપણે વિચારવાવાલા
 લક્ષણના અગ્નિજ્ઞ વિચારી તે તો અધ્યાત્મને ગ્રહણ કરે હે
 અને જે વસ્તુ વિચારી અધ્યાત્મથી અગ્નિજ્ઞ હૃદયગ્રાહીપણે શૂન્ય
 હૃદય હતાં અધ્યાત્મ મત મમત્વી એક નિશ્ચેનયવાદી તે તો લ-
 બાસુ હે અને જે મુનીરાજ જે વસ્તુ નામ સિદ્ધાંતોને વિષે ગત કે
 પ્રાપ્ત થયો જે તત્ત્વશબ્દે અધ્યાત્મતત્ત્વ તેને પ્રકાશે કે પ્રગટ
 કરે એટલે જે રીતે સિદ્ધાંતોમાં અધ્યાત્મતત્ત્વ જાણ્યું હે તેમ
 પ્રકાશે એવા કોણ હોય જે આનંદ-શબ્દે અનંત કેવલ જ્ઞાની
 તેહનો જે સદ્ગુણશ્રિતમત તેને જિનમત કહિયે તેજ મતને
 પ્રકાશે ॥ ૬ ॥ ઇતિ શ્રીશ્રેયાંસ જિનસ્તવન સંપૂર્ણ ॥

(૪૯)

॥ અથ વાસુપૂજ્ય જિનસ્તવન લિખ્યતે ॥

॥ રાગ ગોમી તથા પરજીઠ ॥ તૂં ગીયા ગિરિસિંહર સોહે એ દેશી ॥

વાસુપૂજ્યજિનત્રિભુવનસ્વામી ॥ ઘનનામી-
પરનામીરે ॥ નિરાકારસાકારસચેતન ॥

કરમકરમફલકામીરે ॥ વાસુ ॥ ૧ ॥

અર્થ-અહો જીવ્યો ! વાસુપૂજ્ય જિન તે ત્રણ જીવનના પૂજ્યપ-
ણા માટે સ્વામિ છે વહી ઘનનામી કે ૦ ઘણાં છે નામ જેનાં એટલે
જે પરમાત્માનાં નામ તે પરિણામેજ પરિણમિ રહ્યાં છે. હવે એક
વહિરાત્મા વીજા અંતર આત્મા એ રીતે સંસારી જીવોના બે જોડ
છે તેમાં અંતરાત્માનું એક નિરાકાર તે સામાનોપયોગ વીજો સા-
કાર તે વિશેષોપયોગ એવા ઉપયોગ લક્ષણે સ કે ૦ સહિત તે ચેતન
કહિયે તે કરમ કરમ ફલકામી કે ૦ સામાન્ય વિશેષ શુચ્છાશુચ્છો-
પયોગે પ્રવૃત્તતો ચેતન કર્મ જે જ્ઞાનાવરણાદિક તેનું કામી કે ૦
અજિલાપી તેમાં શુચ્છોપયોગે પ્રવૃત્તતો ચેતન શુચ્છ પુણ્ય પ્રકૃતિનો
કામી કે ૦ અજિલાપી અશુચ્છોપયોગે પ્રવૃત્તતો ચેતન અશુચ્છ
પાપ પ્રકૃતિનો કામી એમ શુચ્છાશુચ્છોપયોગે કીધા જે શુચ્છાશુચ્છ
કર્મ તેના શુચ્છાશુચ્છ ફલનો કામી કે ૦ અજિલાપી તે ચે-
તન જાણવો ॥ ૧ ॥

નિરાકારઅજ્ઞેદસંગ્રાહક ॥ જ્ઞેદગ્રાહકસા-
કારોરે ॥ દર્શનજ્ઞાનહજ્ઞેદચતેના ॥ વસ્તુ-
ગ્રહણવ્યાપારોરે ॥ વાસુ ॥ ૨ ॥

અર્થ-હવે નિરાકારનો લક્ષણ ઉલ્લખાવે છે જે જેદરહિતનો સંગ્રહીક તે નિરાકાર દર્શનોપયોગીપણું અને જે જેદ કે જે જિજ્ઞાસુ સ્વરૂપનું ગ્રાહક તે સાકાર જ્ઞાનોપયોગીપણું એ નિરાકાર સાકાર બે ઉપયોગને જેદેં ચેતના પણ બે જેદેં અર્થ. એ રીતે સામાન્ય વિશેષ બે ઉપયોગે જમથી આત્મતત્વને સ્વરૂપે ગ્રહવું જિજ્ઞાસુ કે જે જૂદો કરી લેવું તે છે વ્યાપાર કે જે પ્રવૃત્તિને જેનું એ ચેતનાવંત અંતરાત્માનું લક્ષણ કહ્યું ॥ ૨ ॥

કર્તાપરિણામિપરિણામો ॥ કર્મજેજીવેક-

રિયેરે ॥ એકઅનેકરૂપનયવાદેં ॥ નિયતે-

નરઅનુસરિયેરે ॥ વાસુ ॥ ૩ ॥

અર્થ-કર્મનું કર્તાપણું તે પરિણામિ કે જે વ્યાપીને પરિણામો કે જે પરિણમે છે એટલે કર્મનું કર્તાપણું તે પરિણામે વ્યાપી રહ્યું છે પણ જીવમાં નથી. હાં કોઈ પૂછે જે જીવમાં કર્તાપણું કેમ નથી તેને ઉત્તર જે કરિયેં કે જે પરિણામે પ્રવૃત્તિયેં તે કર્મ જીવેં કરિયેં જેમ મિથ્યાત્વ પરિણામે પરિણમતો જીવ મિથ્યાત્વ કર્મ પ્રકૃતિને કરિયેં પણ અવિરત પ્રતેં ન કરિયે તેથી કર્તાપણું પરિણામમાં છે પણ જીવમાં કર્તાપણું નથી જે કરિયેં તે કર્મ તેથી કરવા માત્ર કર્મ તો એકજ છે પરંતુ નયવાદેં કે જે નય વચન મારેં તેનાં અનેક રૂપ છે એટલે વસ્તુતત્વે એક નય વચન મારેં જ્ઞાનાવર્ણાદિ કર્મ આઠ છે તે હે નર કે જે જીવ મનુષ્યો નિયતે કે જે નિશ્ચેં સંઘાતેં અનુસરિયેં કે જે અવધારણ કરિયેં એટલે કર્તાપણાના પરિણામે જે જીવેં કરિયે તેવા કર્મ નયવાદે આઠ થાય તે નિશ્ચેથી અવધારિયે ॥ ૩ ॥

दुःखसुखरूपकरमफलजाणो ॥ निश्चयएकआ-
नंदोरे ॥ चेतनतापरिणामनचुके ॥ चेतनकहे-
जिनचंदोरे ॥ वासु० ॥ ४ ॥

अर्थ-तो हे ज्यो! दुःख स्वरूप अने सुखस्वरूप ए वे कर्म-
नां फल जाणो ते व्यवहार नयनी अपेहाये अने निश्चैनय वि-
चारीने अनादि सिद्ध अपेहाये जोड्ये तो त्रणे काले निजस्व-
जावनोज कर्ता ठे निश्चैथी एक अद्वितीय आनंदमयी ठे अने
चेतनानेविषे चेतनता धर्म ते चेतनापणुं ठे ते चेतनतानो परि-
णाम के० परिणमनने न चूके, एटले चेतना चेतनतारूप धर्म
मूके नही ते चेतना जाणवी केमके चेतनता ते चेतननो धर्म ठे
ते धर्मथी धर्मिनी उलखाण आय ॥ दोहा ॥ धर्मि अपने धर्मकुं ॥
न तजे तिनूकाल ॥ आत्मज्ञान गुण ना तजे ॥ जरुकिरियाकीचाल
॥ १ ॥ माटे धर्मने अजावे धर्मिनो अजाव जेम जलावधारण
धर्मने अजावे घट धर्मिनो अजाव तैथी चेतनता धर्मवंतने श्री
जिनचंदे चेतन कह्यो ॥ ४ ॥

परिणामिचेतनपरिणामो ॥ ज्ञानकरमफ-
लजावीरे ॥ ज्ञानकरमफलचेतनकहिये ॥
लेजोतेहमनावीरे ॥ वासु० ॥ ५ ॥

अर्थ-एटले चेतनता धर्म परिणामि के० व्यापी रह्यो एवो
जे चेतन जीव तेनो परिणामो के० परिणामन शुं ठे एटले धर्म
शुं ठे ते कहे ठे, जे ज्ञानशब्दे निजस्वरूप ज्ञान एटले हुं चेतन हुं
अने जे पुद्गलादिकमां रमि रह्यो ठे ते जरु ठे हुं अविनासी ए

જન્મ તે નિવાસી હું ચેતના ધર્મિં એ સમુણ પરુણ વિધ્વંસણ ધર્મિં
તો એ આત્માનું કરમ કે^૦ કરવું તેનું ફલ શુદ્ધાત્મ સ્વરૂપ પ્રાપ્તિ
રૂપ તેનું જાવિ કે ચિંતક વિચાર કરનારો તેથી જ્ઞાન કે^૦ આ-
ત્મજ્ઞાનનું કરમ કે^૦ કરવું પ્રયુજવું તેનું ફલ તે સ્વરૂપ પ્રાપ્તિરૂપ
તેને ચેતનતાવંત ચેતન કહિયે એટલે લક્ષણસહિત ચેતન કહિયે
કેમકે સિદ્ધાંતોમાં સ્વરૂપપ્રાપ્તિ અર્થ તેને લક્ષણસહિત ચેતન
કહ્યું છે અને બીજા તો કથનમાત્ર ચેતન જાણવા માટે અહો
અવ્યો, તેહ કે^૦ તે શુદ્ધાત્મરૂપને મનાવી લેજો અહોરાત્ર તેહ-
થીજ હેતુ રાખજો સ્વરૂપમાંજ પ્રવર્ત્તજો એટલે સ્વરૂપ ચિંતવન
વિના અન્યચિંતવન કોઈ માત્ર ફરશો માં અસિદ્ધ છે માટે ॥ ૫ ॥

આત્મજ્ઞાનીશ્રમણકહાવે ॥ બીજાતોઅવ્ય-

લિંગીરે ॥ વસ્તુગતેજેવસ્તુપ્રકાસે ॥ આનંદ-

ધનમતિસંગીરે ॥ વાસુ ॥ ૬ ॥

અર્થ-માટે જે અંતર આત્માવંત તે સાધુને કહિયે કેમકે તે
શુદ્ધ આત્મસ્વરૂપના જ્ઞાતા છે તો જેને આત્મસ્વરૂપ પ્રત્યક્ષ અર્થ
રહ્યું છે તેથીજ તે શ્રમણ કે^૦ સાધુ કેવાય છે નાણેણયમુણી હોઈ
ઇતિ વચનાત્ અને બીજા જે સ્વરૂપજ્ઞાનથી રહિત છે તે તો માત્ર
ઉંઘામુહપતિના ધારક અવ્ય લિંગી છે પણ જાવ લિંગીપણું તો
સ્વરૂપજ્ઞાનમાં વ્યાપિ રહ્યું છે અને ઉંઘા મુહપતિમાં અવ્ય લિંગી
પણું વ્યાપિ રહ્યું છે માટે જે વસ્તુગત શબ્દે આત્મવસ્તુ જેવો છે
તે રીતેજ આત્મ વસ્તુતત્ત્વને પ્રકાશ પ્રગટ કરે એટલે આત્માથી
બાહિર સ્વરૂપજ્ઞાન નથી પણ આત્મામાંહેજ આત્મસ્વરૂપ જ્ઞાન

કહે તે આનંદધનમતિસંગી કે ॥ ચિત્ત આનંદનું સમુહ તેની મતિ
જે સુમતિ તેના સંગી એટલે સહચારી હોય ॥ ૬ ॥ ઇતિ શ્રીવા-
સુપૂજ્ય જિનસ્તવન સમાપ્તઃ ॥

॥ અથ શ્રીવિમલ જિનસ્તવન પ્રારજ્યતે ॥

॥ રાગ મલ્હારા ॥ ઇમરઆંવા આંવલીરે ॥ ઇમરદાક્મિઝાલ્ એ દેશી ॥

દુઃખદોહગડુરેંટલ્યારે ॥ સુંખસંપદસુંજોટ ॥ ધીં-
ગધણીમાથેકિયારે ॥ કુણગંજેનરલેટ ॥ વિમલ-
જિન ॥ દીઠાલોયણઆજ ॥ મારાસિધ્ધાવંઠિત
કાજ ॥ વિમલજિન ॥ દીઠા ॥ ૧ ॥

અર્થ-હે સુમતિ ! વિમલ પરમેશ્વરના દેખવાથી ચાર ગતિસં-
વંધી દુઃખ અને અનાદિકાલના અજ્ઞાન સંવંધી દૌર્જાગ્ય તે દૂરે
ટલ્યા વેગલા અથા અને નેત્રોના જોવાથી હર્ષ નિર્જરગાત્રે જે
આત્માને હલ્લાસ અયું તરૂપ સુખ ઉપનું તે સુખથી પ્રગટી જે સ-
મદમસ્તમ વિચક્ષણરુચી એક તમારી સ્વરૂપાનું જાયી અનુજવ
સંવંધીની પ્રીત તેથી નિજસ્વરૂપ સંપદા જે રત્નત્રયરૂપ તેથી
જોટ કે ॥ મિલાપ અયું તો હે સુમતિ ! જે પરમેશ્વરના દેખવાથી
દુઃખ દૌર્જાગ્ય દૂર ગયા અને સુખ સંપદાથી મિલાપ અયું એટ-
લાં કાર્ય તો માત્ર એક દેખવાથીજ અયાં તો એવા ધીંગ કે ॥ સ-
મર્થવાનને માથે ધણી કર્યા ઠતાં એટલે બલવાન ધણીના સેવક-
ને લેટ નર કે ॥ લેટાના કરનાર જે લેટો સ્વાયને મારવાવાલા
એટલે રાત્ર દિવસ કાંઈ ગણે નહીં પણ તેના ફલાજમાંજ પ્રવૃત્તિ
રહ્યા છે એવા નર શર્દે પુરુષત્વ ધર્મવંત જે મોહાદિક કષાય

तेमांथी मुऊने कोण गंजी शके एटले कोइ गंजवाने समर्थ नथी
 एवा विमल परमेश्वरने मे मारां नेत्रोथी आज दीठा एटले दर्शन
 कछुं माटे आजनो दिवस वेला घमी धन्य ठे ते विमल जिनना
 देखवारूप कारणथी मारां मनोवांगित कार्य सिद्ध थया ॥ १ ॥

चरणकमलकमलावसेरे ॥ निरमलथिर-
 पददेख ॥ समलअथिरपदपरिहरीरे ॥
 पंकजपामरपेख ॥ वि० ॥ दी० ॥ २ ॥

अर्थ-ए गाथानो अर्थ अन्वय करि लखिये ठेये हे सुमति,
 कमला जे लक्ष्मी तेणे पोताने वसवानुं पद के० स्थानक जे क-
 मल ते कादवमां उपजवाथी समल के मलसहित जाण्युं फरि
 एक वे दिवसमां फूलीने पांखमी पांखमी खरिजाय तेवारें ते
 स्थानक मूकीने फरि बीजा कमलनुं स्थानक ग्रहण करवुं पमे
 तेथी कमलरूप स्थानकने फरि अथिरपणे पण जाण्युं ते अथिर
 जाणीने लक्ष्मीजीये पोताने वसवानुं कमल तेने पामर पेख के०
 रांक समान गणीने परिहरि के० ते कमल मूकीने निरमल के०
 कर्मरूप मेलरहित एवो विमलनाथ परमेश्वरना चरणकमल
 के० पगरूप कमल तऊप थिरपद देख के० स्थिर स्थानक देखी-
 ने तेमां वास कछुं एटले त्रिजग लक्ष्मी ते परमेश्वरना चरणक-
 मलोमां वसे ठे मुग्ध प्राणी लक्ष्मीनुं वास अन्यस्थानकोमां
 धारि रह्या ठे ते जूठा ठे माटे विमलजिनना चरणकमलोने सेवो
 जेथी समस्त लक्ष्मी संपजे केमके निर्वाण पदादिक संपदानो
 वासो एना चरणमां ठे ॥ २ ॥

मुजमनतुजपदपंकजेरें ॥ लीणोगुणमकरंद ॥ रंकगणे
मंदिरधरारे ॥ ॥ इंदचंदनागिंद ॥ वि० ॥ दी० ॥ ३ ॥

अर्थ-हे परमेश्वर ! मकरंदनीपरें एटले कमलना पान उपर
जेम त्रमरा कमलमां तदाकार थाय तेम मारो मनरूप त्रमर ते
अनंता ज्ञानादिक गुण ठे जेमां एवा तमारा पदपंकजमां लीणो
के० तदाकार थइ गयुं ठे वसीचूत थइ गयुं ठे ते हपें करीने
एवो उन्मत्त थयो ठे के मंदिर के० मेरुपर्वतनी पृथ्वी सुवर्ण-
मइ अथवा नंदनवनादिकनी धरा के० पृथ्वी तेने रंक समान
गणे ठे दरिद्रीनी गणतिमां गणे ठे एटले तमारा चरणकमलनी
जक्ति आगल ए शी वस्तु ठे. एमज मारो मन जाणे ठे, तेमज
देवताना पति इज्जने चंजमाने तथा नागिंज ते नागकुमारवासी
इज्ज इत्यादिक सर्वने रंकतुदय गणे ठे. एवुं मारुं मन मोडुं
थइ गयुं ठे ॥ ३ ॥

साहिवसमरथतुंधणीरे ॥ पाम्योपरमजदार ॥ मनविस-
रामीवालहोरे ॥ आतमचोआधार ॥ वि० ॥ दी० ॥ ४ ॥

अर्थ-अहो समर्थ साहेव हे परमेश्वर ! तारा जेवो धणी हुं
पाम्यो तो हवे मारा आठे कर्मरूप शत्रु ते परिवारसहित मुजने
गंजी शकसे नही तेमज तुं तुष्टमान थाय तो पोतानुंज पद
आपे माटे परम जदार एवो धणी तुं ठो ते हुं पाम्यो. फरि तुं मने
माथे धरतांज मुजने थिरता आविगइ माटे मननो विश्रामि
एवो तुं धणी हुं पाम्यो वली मिथ्यात्वमते मलिन एवो मारो
आत्मा तेने स्वरूपप्राप्तिनुं आधार आश्रय ते तुं ठो केमके

जेवारे हुं मारा आत्मानुं रूप पामिस ते तारेज आसरे पामिस
माटे मारा आत्मानो तुं आधार ठो ॥ ४ ॥

दरिशाणदीठेजिनतणोरे ॥ संशयनरहेवेध ॥

दिनकरकरजरपसरंतारे ॥ अंधकारप्रति-

षेध ॥ वि० ॥ दी० ॥ ५ ॥

अर्थ—तेथी हे सुमति ! एवा विमल परमेश्वरने में लोचने करी
आज दीठा. ते परमेश्वरनो एवो प्रज्ञाव ठे जे एनुं दर्शन देखवा-
थी जे फल आय ते सांजल. एनो जाव शुद्धताये दर्शन अतांज
जेनी मति एकाग्रे एना दर्शनमां ठेरी तेने स्वस्वरूपनी मनने
विषे संशय जे त्रांति ते न रहे तेमज ए प्रभुनो ने मारो स्वरूप
एक माटे तेमां विरोध नथी एवुं मननुं निरदोषपणुं अइ जाय
माटे वेध न रहे तेनो दृष्टांत कहे ठे जे दिनकर के० सूर्य तेना
कर के० किरणनो जर के० समूह ते जगतमां पसारो करता
ठतां अंधकारनुं प्रतिषेध के० निषेध अइ जाय एटले सूर्योदये
अंधकार जाय तेमज तारो दर्शन अतांज संशय तथा वेधमात्र
रहेज नही ॥ ५ ॥

अमीयजर्रीमूरतिरचीरे ॥ उपमनघटेकोय ॥

शांतसुधारसजीवतीरे ॥ निरषिततृपति न-

होय ॥ वि० ॥ दी० ॥ ६ ॥

अर्थ—परमेश्वरनी मूर्ति रचनानी अधिक्यतानो वर्णन एक
मुखें केटवो करी शकुं परंतु ओमां घणुं कहि वतावुं. जग-
तमां अमृतसमान प्रसंसा करवा योग्य बीजो कोइ पदार्थ नथी

ते निःकेवल अमृतथी जरीने जेम कोइ रचे तेवीज तारी मूर्ति
 सहजे रचाणी ठे ए मूर्तिने जगतमां प्रत्यक्ष प्रमाणे एटली उपमा-
 ओमांथी कोइ अव्याप्ति अतिव्याप्ति दूषणसहित प्रत्यक्षप्रमाणे
 अथवा उपमान प्रमाणे पण कोइ उपमानुं संज्ञवज नथी इहां
 जे मूर्तिने अमीयजरी कहि तेतो वचन गोचर करवा माटे कही
 पण ए मूर्ति राग घेपनी परिणतिना ह्यथकी सहज आत्म-
 स्वज्ञावें प्रगट्यो जे शांतरूप अमृत रस तेमांज जीवी रहि ठे
 जाणिये मूर्ति उपर शांतरस वरसी रह्युं ठे तेथी उपमानो असं-
 जव ठे केमके 'अमृतकी एक वुंदसैं अजर होत सब अंग' तो ए
 मूर्ति ते संपूर्ण शांतरस स्वरूपथी जरी जन्ममरणरहित माटे शी
 उपमा संज्ञवे ते माटे निरपी निरपीने मारी चहु तथा मारे
 दर्शननी इछा तेमज मारा रुदय नेत्रथी स्मरण एमांथी एकने
 पण तृप्ति न होय एटले अनइच्छक वृत्ति न थाय ॥ ६ ॥

एकअरजसेवक तणीरे॥ अवधारोजिनदेव॥

कृपाकरीमुक्तदीजीयेरे ॥ आनंदघनपद-

सेव ॥ बि० ॥ दी० ॥ ७ ॥

अर्थ—हवे सुमतिवंत आनंदघन विमल परमेश्वरथी आधीन
 वृत्तिये विनति करे ठे के हे जिनदेव ! अहो सामान्य केवलीउना
 पूजनीक हुं लाजानंद नामा तमारो अनुचर सेवक तेनी एक
 अरज ते अवधारो के० मानो तो मारा उपर संपूर्ण कृपा नजर
 करीने मुक्तने देवा वांगोतो अन्य जे पांच अनुत्तरवासी प्रमुख
 देवताना सुखनो हुं अजित्वापी नथी, पण निजस्वरूपथी उपनो

જે આનંદનો જરાવ તે પદની કરનારી એવી સેવા દીજીયે કે
 આપો અથવા હે જિનદેવ ! વીજાતો ઘણાની વીનતિ અવધારોઠો
 પરંતુ એક અરજ મારી પણ અવધારો જે મારા ઉપર કૃપા કરીને
 આનંદઘન પદની સેવા આપો અથવા હે જિનદેવ ! મુજ આનંદ-
 ઘન ઉપર કૃપા કરીતે તમારા પદકમલની સેવા આપો ॥ ૭ ॥
 ઇતિ વિમલ જિનસ્તવન સંપૂર્ણ ॥

॥ અથ શ્રીઅનંત જિનસ્તવન લિખ્યતે ॥

॥ રાગ રામગિરિ ॥ કરુણાનાદેશીની ઢાલ પ્રસિદ્ધ છે ॥

ધારતરવારનીસોહેલીદોહેલી ॥ ચઝદમાંજિનત-
 ણીચરણસેવા ॥ ધારપરનાચતાદેખબાજીગરા ॥

સેવનાધારપરરહેનદેવા ॥ ધા૦ ॥ ૧ ॥ એઆંકણીઝે

અર્થ—આનંદઘન આ પંચક માલામાં જૈનદર્શનીઝંની જૈનદ-
 ર્શનથી વિરુદ્ધ આચરણા દેખીને દુઃખી તેમજ અનંત પરમેશ્વર
 સેવિત ચારિત્રની ડુકરતા દુસમ કાલે દેખીને મહાદુઃખી ઠતો
 સુમતિને કહે છે કે અત્યંત તીક્ષ્ણ છે ધારા જેની એવી તરવાર
 તેની ધાર ઉપર ડઘાકે પગે ચાલવું તે દોહેલું છે પરંતુ વિચારી
 જોતાં તે સોહેલી છે પણ ચઝદમા પરમેશ્વરની ચરણ કે ૦ ચારિ-
 ત્ર તેનું સેવવું નામ પ્રવર્તના તે દોહેલી છે એટલે તરવારની ધાર-
 થી એ ચારિત્રની ધાર કઠણ છે. કેમકે બાજીનો કરવાવાલો તે
 ચોગઠામાં ચારે દિશાયે ચાર તરવાર બાંધીને તરવારોની ધારો-
 વિચેં ગુલાટા खातो खातो નિકલી જાય એવા બાજીગર ઘણા

નાચતા દીઠાઠે. માટે તરવારની ધારા ઉપર નાચવું સુગમ છે. પરંતુ ચારિત્રના પ્રવર્તનની જે આ સેવનારૂપ ધારા તે ઉપરેં તો મહાશક્તિના ધારક એવા દેવતા પણ ન રહી શકે કેમકે દેવતાના જીવમાં વ્રત હૃદયનોજ અસંજવ છે. તો-ચારિત્ર પ્રવર્તન કિહાંથી હોય તેથી તરવારની ધારા તે સુગમ છે અને ચારિત્રના સેવનની ધારા વિયમ જાણવી ॥ ૧ ॥

एककहेसेवियेंविविधकिरियाकरि ॥ फलअने-
कांतलोचननदेखे ॥ फलअनेकांतकिरियाकरि-

वापमा ॥ रडवडेचारगतिमांहेंलेखे ॥ धा० ॥ ५ ॥

અર્થ—એક કોઈક ગણ જેદી સમુદાયના ધારક કહે જે વિવિધ પ્રકારેં તપસ્યાદિકની કિરિયા કે० આચરણ આચરીને પરમેશ્વરના ચારિત્રની સેવના કરિયે. કેમકે ચારિત્રનું મૂલ ક્રિયા છે જેમ હુંદકાદિક કરે છે, તેની પરેં પરંતુ તે પ્રવચન રહસ્યના અજાણ છે. કેમકે નથી જેમાં એકાંત ફલ તેને અનેકાંત ફલ કહિયે એટલે અનેક ક્રિયાઈનાં અનેક ફલ છે જે જે ક્રિયા જિજ્ઞાસુ જિજ્ઞાસુ તેનું ફલ પણ જિજ્ઞાસુ જિજ્ઞાસુ છે, હૃદય પણ જિજ્ઞાસુ જિજ્ઞાસુ, જોગપણ જિજ્ઞાસુ જિજ્ઞાસુ. જેમ શાલિજ્ઞે સુખ જોગવ્યા તે સંગમાને જવેં દાનનું ફલ તે લોચન કે० આંખે નથી જોતા શું તો અનેકાંત ફલ છે જેનાં એવી અનેક ક્રિયા કરીને પરમાર્થે શૂન્ય તે વાપમા નિર્થક ઠતાં આંધીનાં સેંટની પરે ચારે ગતિમાં રમવને કે० પરિવ્રમણ કરે તે લેખે કે० ન્યાયે રમવને કેમકે અનેકાંતફલે ગતિની સમૃધિ થાય અને ગતિ સમૃધિપણે જવ વ્રમણ ટલે નહીં તેથી આ-

त्मानી शी सिद्धी आय एवी एकांत क्रियाज करवी ते तो आ-
श्रवमां गणी ठे ॥ १ ॥

गह्वनाजेदबहुनयणनिहालतां ॥ तत्त्वनीवातक-
रतांनलाजे ॥ उदरजरणादिनिजकाजकरताथ-
का ॥ मोहनभियाकलिकालराजे ॥ धा० ॥ ३ ॥

अर्थ-इहां गह्व शब्दें समुदाय विशेष अथवा खरतह तपा-
लोकादि गह्वो ते गह्वोनी मतोना जेद ग्रहणे प्रति जेदनुं पण
ग्रहण तेथी मतमतांतरना बहु के० घणा जेद प्रति जेद ते नय-
णनिहालतां के० तात्विक दृष्टिये रुदयरूप नेत्रें विचारी जोतां
ते निर्लज्ज आत्मतत्त्वनी वातो करता ठतां लाजता नथी शुं? के-
मके ममत्व अने तत्त्वनी वातने मांहोमांहे विसंवाद ठे. जेम
कोटरमां अग्नी ठतां वृद्धने नवपल्लव अवातुं विसंवाद तेम ममत्वीने
स्वरूप उलखाणनी वात करतो देखीने तत्वज्ञानी तेने निर्लज्ज
जाणे. केमके गह्व जेदीउने तो जेटली धर्म करणी प्रमुखनुं करवुं
ते पोताना पेट जरवाने अर्थें तथा आदि शब्दे क्रोधमान माया
लोच राग द्वेष कलह उन्नतादिक कारणे सर्व कार्यनुं करवुं ठे.
तेमां सत पुरुष तो लाखमां एक हशे तेनी ना नथी बाकी बीजा
तो सर्व वेशना करनारा जाणवा. केमके आ कलिकाल जे दुस-
मकाल तेनुं अधुधराज्य ते बीजा संसारीउथी पण गह्व धारिउं
उपरें विशेषणपणे प्रवृत्ति रह्यो ठे माटे मोहने नज्या कल्या तेनुं
रहस्यार्थ ए ठे जे संसारी जीवोमां मोहने कोइ गळे कोइ बा-
तिये कोइ केमे कोइ जंघा प्रमुखें नज्या ठे. अने गह्व जेदी तो
माथा सुधी नमी पोच्या ठे ॥ ३ ॥

वचननिरपेक्षव्यवहारजूठोकह्यो ॥ वचनसापेक्ष-
व्यवहारसाचो ॥ वचननिरपेक्षव्यवहासंसारफ-
ल ॥ सांजलीआदरीकांइराचो ॥ धा० ॥ ४ ॥

अर्थ-जे मतवादि होय ते अपेक्षासहित वचनी थायज नही
एकांत वादी निरपेक्षी एटळे अपेक्षारहित वचनीज थाय तो
अपेक्षारहित वचने जो अत्यंत कठण चारित्रमां प्रवर्तन होय
तोपण ते व्यवहार जूठो के० आज्ञाथी विरुद्ध जाणवो. तो हे
ज्यो ! वांगये सहित ते सापेक्ष कहिये ते सापेक्ष वचने जेम
निश्चेंसंबंधी वचन व्यवहारनी वांग राखे तेम ज्ञान क्रिया स-
हित उत्सर्ग अपवाद सापेक्ष वचने जे व्यवहार के० चारित्रनुं
प्रवर्तन ते सिद्धांतानुं जायी व्यवहार ठे. ते चारित्र आज्ञाथी
अविरुध माटे साचो कह्यो, तो गर्ई ठे वांग जे वचनथी तेने
निरपेक्ष वचन कहिये तेवा एकांत वादिउनुं चारित्र ते संसार
फलनुं देवावाळुं ठे. माटे ते एकांत वादीउंनां वचन स्वरूपा-
जिलाषीउने सांजलवा योग्य नथी कदाचित् सांजट्युं तो ते
वचन आदरवा योग्य नथी अने जो आदखुं तो तेना उपर राचवुं
नही एम निरपेक्षिक वचन जैनमतथी विरुद्धज ठे. ते सांजली
आदरीने कां राचो ठो एटळे तेमनाथी राग राखो ठो ते नहिज
राखो ॥ दोहा ॥ जाषे निरपेक्षिक वचन ॥ क्रिया देखावे कुर ॥
वाकोतपसंयमसरव ॥ कखो करायोधूर ॥ १ ॥ माटे जे एकांत
क्रियापक्षी एकांत दयापक्षी एकांत पूजापक्षी एकांत जक्ति-
पक्षी एकांत गुरुपक्षी जेम 'गुरुगुरुजपना उरसवसुपना' इत्यादि-
कोने वचने जे प्रवर्तसे ते चार गतिमां जटकसे ॥ ४ ॥

देवगुरुधर्मनीशुद्धिकहोकेमरहे ॥ केमरहेशुद्ध-
 ध्यानआणो ॥ शुद्धश्रद्धानविणसर्वकिरियाकरि ॥
 ढारपरलीपणोतेहजाणो ॥ धा० ॥ ५ ॥

अर्थ-अहो ज्ञव्यो ! ते एकांत वादिउंना वचनथी शुद्ध देव
 शुद्ध गुरु शुद्ध धर्म ए त्राणनी परीक्षा केम रहि शके ? अर्थात्
 नज रहि शके तो शुद्ध देव गुरु धर्मना उल्लखाणने अज्ञावें साचा-
 देवगुरु उपर श्रद्धा जे प्रतित ते पण केम रहे केमके साची वस्तुनी
 उल्लखाणविना साची प्रतित न उपजे ए रीते आणो के० अव-
 धारण करो अने शुद्ध प्रतितविना सर्व क्रियानुं करवुं ते केवुं ठे
 जेम ढार के० राख अथवा ढार ते खाननी पृथ्वी तेना उपर
 ढाण प्रमुखनुं लीपणुं करवुं तेनी पेरे निरर्थक जाणवुं ॥ ५ ॥

पापनहीकोइउत्सूत्रज्ञाषणजिओ ॥ धर्मनहीकोइ
 जगसूत्रसरिखो ॥ सूत्रअनुसारजेअविककिरियाक-
 रे ॥ तेहनोशुद्धचारित्रपरिखो ॥ धा० ॥ ६ ॥

अर्थ-माटे जे निरपेक्ष वचन ते उत्सूत्रज्ञाषणुं ठे. तो ते
 उत्सूत्रथी विरुद्ध ज्ञाषण करवुं ते सरखुं जगतमां बीजुं कोइ
 पाप नथी. उत्सूत्रज्ञाषी महापापी कह्यो ठे. ए पाप सर्वोपर ठे.
 तेमज जगतमां सूत्रमां वचन होय ते प्रमाणेज ज्ञाषण करवुं ते
 सरिखो बीजो तप संयमादिकमां पण धर्म कोइ नथी माटे सूत्र
 अनुसार के० सूत्रनी मर्यादाये जे ज्ञव्य जीव तपसंयमादिक
 क्रिया करे ते चारित्रिआनुं शुद्ध चारित्र एटखे जेवो जउदमा
 परमेश्वरे चारित्र सेव्यो तेवोज तेनुं पण चारित्र परिखो के०
 परिक्षा करी जाणो ॥ ६ ॥

एहउपदेशनुंसारसंक्षेपथी ॥ जेनराचित्तमेंनित्य-
ध्यावे ॥ तेनरादीव्यबहुकालसुखअनुजवी ॥ नि-
यतआनंदघनराजपावे ॥ धा० ॥ ७ ॥

अर्थ—ए पूर्वोक्त उपदेशनुं सार के० रहस्य जे सूत्रानुं जायी
चारित्रनुं प्रवर्त्तवुं ते संक्षेप थकी कछुं. तेने जे ज्ञव्य प्राणी पो-
ताना चित्तमां निरंतर ध्यावे एटले आजना गह्व धारिउंथी
शुद्ध धर्मतत्व पुन्या थकां हठग्राहीपणुं शीखावे एवा मतवा-
दीउंनुं उपदेश न आदरवुं एवी बांठना धारी सूत्रानुसारे प्रव-
र्त्तक मनुष्य ते दीव्य के० निरुपमि अथवा देवता संबंधी अथवा
दीव्य के० मनोहर मनुष्य संबंधी घणा पट्योपम सागरोपम
कालसुधी सातावेदनीना विपाकोदयने अनुजवी के० जोगवीने
नियत के० निश्चं संदेहरहितपणे आनंदशब्दें परमानंद ते अति-
जीय आनंदनुं समूह एटले मोक्षस्थानकनुं राज पामे ॥ ७ ॥
इति अनंत जिनस्तवन संपूर्ण ॥

॥ अथ श्रीधर्म जिनस्तवनं लिख्यते ॥

॥ राग गोम्री । सारंगरसीयानी देशीमां ॥

धरमजिनेसरग।उंरंगसुं ॥ जंगमपरसोहोग्रीत ॥

जिनेसर ॥ बीजोमनमंदिरआणुनही ॥ ए अस-
कुलवटरीत ॥ जिनेसर ॥ धर्म० ॥ १ ॥

अर्थ—आनंदघन शुद्ध चेतनावंत ठतो जावोह्यासे हपोत्कर्षी
परंतु प्रीतजंगना जये ससोकी थको शुद्ध चेतनाने वतलावतो

દીન વચને ધર્મ પરમેશ્વરની સ્તવના કરે છે. ધર્મ પરમેશ્વરને ત્રિ-
જસ્વરૂપ પ્રાપ્તિરૂપ રંગ કે ૦ રાગથી વચન ગોચર સ્તવનાયે સ્તવું
હું પણ દૃષ્ટિ રાગાદિકે નહીં; પણ હે શુદ્ધ ચેતના ! ધર્મ પરમેશ્વરની
સ્તવનારૂપ કાર્ય પ્રારંભ્યો તે અવિહ્વિન્ન ધારાયે પાર પામજો પણ
કોઈ વિગ્ન પરુસોમાં એ ધર્મજિનેશ્વરવિના બીજા રાગ દ્રેષે પરિ-
ણમ્યા દેવોને મારા મનરૂપ મેહેલમાં લાવું નહીં, અર્થાત્ મારા
મનમાં બીજા રાગાદિ દોષે સહિત દેવોનું ધ્યાન કરું નહીં એટલે
જે શુદ્ધ આત્મિત્વ ધર્મે ધર્મિત જે આતમા તેવા આત્મા માત્રના
કુલની વટ કે મર્યાદા એજ છે એજ ધર્મ છે એજ લક્ષણ છે જે
બીતરાગવિના બીજાને ન ધ્યાવે ॥ ૧ ॥

ધરમધરમકરતોજગસહુફિરે ॥ ધરમનજાણેહો-
મર્મ ॥ જિ૦ ॥ ધરમજિનેસરચરણગ્રહ્યાપઠિ ॥ કો-
ઇનબાંધેહોકર્મ ॥ જિ૦ ॥ ધર્મ૦ ॥ ૨ ॥

અર્થ-હે શુદ્ધ ચેતના ! એ અમારું વિષ્ણુધર્મ અમારું શિવધર્મ અમારું
સન્યાસ ધર્મ અમારું બ્રહ્મચર્ય ધર્મ અમારું ગૃહસ્થાશ્રમ ધર્મ અમારું
તાપસધર્મ કુલધર્માદિ ધર્મ ઇત્યાદિક ધર્મ ધર્મ કરતા એ જગત
માત્રના સર્વ પ્રાણી તે નિર્થક ત્રમણ કરી રહ્યા છે. પરંતુ તે સર્વ
પ્રાણી ધર્મ શબ્દનું જે મર્મ કે ૦ રહસ્ય તેને જાણતા નથી એટલે
આત્મસ્વજ્ઞાવરૂપ ધર્મ જોણે કરી વિજ્ઞાવ પરિણતિથી ભૂટવું અને
સ્વજ્ઞાવ પરિણતિથી પરિણમવું તદ્રૂપ ધર્મનું રહસ્ય જાણ્યા વિના
ધર્મ ધર્મ પોકારે છે તેવા પ્રાણી ધર્મનું લક્ષણ જાણતા નથી, તો
હે શુદ્ધ ચેતના ! ધર્મ શુદ્ધ પરમેશ્વરના ચરણકમલોમાં ધર્મનું

मर्म समाही रह्युं ठे केमके जे प्राणीये बहिरात्मापणुं सूकी अं-
तर आत्मावतं ठता धर्म परमेश्वरनां चरणकमलमां पोताना
स्वरूप प्रवर्तिये मनने आय्युं तो ते प्राणी आश्रव घारें कोइपण
नवो कर्म बंधमां न पाने ॥ २ ॥

प्रवचनअंजनजोसदगुरुकरे ॥ देखेपरमनिधान ॥

जि० ॥ रुदयनयणनिहालेजगधणी ॥ महिमा-

मेरुसमान ॥ जि० ॥ धर्म० ॥ ३ ॥

अर्थ-ते धर्मनाथनुं स्वरूप शी रीतें उल्लखाय ते कहे ठे. हे
सुमति! शुद्ध उपदेशक गुरु जो कृपा करीने रुदयरूप चक्षुनेविषे
सिद्धांतरूप अंजन करे तो तेथी अनादिकाळ मिथ्यात्वरूपी रु-
दयनेत्रनो रोग दूर जाय तिवारें पोताना स्वरूपरूप निधान के०
धन जे अनादिनुं अजाण्युं गयुं तेने प्रत्यक्ष करे पठे ते रुदय
रूप नेत्रें करीने त्रिजगतना स्वामिने निहाले के० देखे स्वस्व-
चावें पोताना स्वरूपने प्रगट जाणे जे प्राणीये पोताना स्वरूपने
उल्लख्यो तेज प्राणी रुदय नेत्रें करी परमेश्वरनुं स्वरूप उल्लखी
शके ते प्राणीनो महिमा के० प्रभुता ते मेरु समान महोदो ठे
एटले जगतमां मोटाइनी अवधि हती ते कही बतावी पण तेनुं
महिमां तो निरुपम ठे. उपमा कोइ नथी ॥ ३ ॥

दोडतदोडतदोडतदोमीउ ॥ जेतीमननीरेदोरु ॥

जि० ॥ प्रेमप्रतीतविचारोढूकडी ॥ गुरुगम लेजो-
रेजोड ॥ जि० ॥ धर्म० ॥ ४ ॥

अर्थ-हवे शुद्ध चेतना आनंदधन प्रते कहे ठे के, प्रवचन का-

રણવિના પરમનિધાન દેખવાનો વીજા મત મમત્વિર્જનો કહેલો જે સિદ્ધાંત તે કારણ નથી શું તિવારે આનંદઘન શુદ્ધ ચેતનાને કહે છે કે, હું તો નિજસ્વરૂપ ઝલ્લેલવામાટે દોમી દોમીને આક્યો મનમાત્ર હેરી હેરીને હેચ્છા તે વાહ્ય દૃષ્ટીયે નહીં પણ તેજના સંકલ્પિત વેદાંતન્યાયાદિક સિદ્ધાંતોમાં જેટલી મારા મનની દોમ હતી તિહાંસુધી દ્રોહ્યો પરંતુ સ્વરૂપ પ્રાપ્તિ ન થઈ માટે વિચાર કરિયે પ્રયૂજન કરિયે તો પ્રેમનામ સ્વરૂપાઞ્જિલાષ તેની પ્રતિત નિશ્ચે તે સર્વથી ધર્મ જિનેશ્વરની પ્રીત ઢુકમી કેળવતી નજીક છે. વેગલી નથી એટલે આત્મામાંહેજ છે. પરંતુ નજીક હતાં દૂર કેમ થઈ રહી છે એટલે પામિયે નહીં તો નજીક કેમ જાણિયે તે તો ગુરુગમ કેળવે ગુરુયે વતાવ્યો જે માર્ગ તે જોમ કેળવે સહચારી કરી લેજો એટલે સૂત્રમર્યાદાથી ગુરુ જે માર્ગ બતાવે તે માર્ગે તો નિશ્ચેથી નિજસ્વરૂપની ધર્મજિનેશ્વરથી પ્રીત ઢુકમી છે ॥ ૪ ॥

એકપક્ષીકેમપ્રીતિવરેપડે ॥ ઝગ્ગયમિત્યાહુએસંધિ ॥

જિ૦ ॥ હુંરાગીહુંમોહેંફંદિઓ ॥ તુંનિરાગીનિર-

બંધ ॥ જિ૦ ॥ ધર્મ૦ ॥ ૫ ॥

અર્થ-તે ધર્મ જિનેશ્વરની સાથે એકતો પ્રીતનો અજિલાષી છે. અને વીજો પ્રીતનો અજિલાષી નથી એટલે હું તો પ્રીતનો અજિલાષી હું અને પ્રયુતો પ્રીતના અજિલાષી નથી એ રીતે તો પ્રથમ પ્રીત આયજ નહીં કદાચિત એક પક્ષી પ્રીત થઈ તો વરે પડે નહીં નિષ્ણે નહીં એટલે વિરુદ્ધ સ્વચારે પ્રીત ન આય ને આય તો નિષ્ણે નહીં તેથી હું સ્વરૂપ રહિત અને પ્રયુ સ્વરૂપસહિત તેની

शी रीते प्रीत बने अने कदाचित बनी तो वरे केम पमे माटे
 उन्नय के० वेहु समान धर्मे मल्यां संधि के० मिलाप होय माटे
 हे जिनेश्वर ! हुं तुज्जयी सिधि मिलाप करवा वांबुंबुं परंतु मारा
 मनथी मारा परिणामनो परिणमन विचारी जोळं तो विप अमृत
 जेटलो फेर ठे केमके हुं रागी तुं निरागी हुं मोह फंदे फंदाणो
 के० बंधाणो हुं अने तुं तो बंधन मात्र रहित माटे तारे मारे
 प्रकृतियें मिलाप नही तो प्रीत केम आय ॥ दोहा ॥ प्रकृति मिले
 तें मन मिले अने मिल ते न मिलात दूध दहिं तें जमतहे कांजी
 तें फट जात ॥ तेम हुं तथा तुं सत्ताये तो एक ठैये जेम कांजी
 तथा दही वे खटाशपणे एक परंतु दहीना खटास तथा कांजीना
 खटाशनी प्रकृति त्रिन्न तेथी दहीना खटासे दूध जमें पण कां-
 जीना खटासे दूध फाटी जाय तेम मारी सराग प्रकृति तारी
 निराग प्रकृति तेथी प्रीतरूप दूध जमे नही एटले हुं तो प्रीतने
 जमावुं पण तारो बीतरागपणाथी प्रीत फाटवानो धर्म तेथी एक
 पखी प्रीत वरें पमेज नही ॥ ५ ॥

परमनिधानप्रगटमुखआगलें ॥ जगतजलंधीहो-
 जाय ॥ जि० ॥ ज्योतिविनाजुर्जगदीसनी ॥ अं-
 धोअंधपुलाय ॥ जि० ॥ धर्म० ॥ ६ ॥

अर्थ-बली हे शुद्ध चेतना ! जगतनी विपरीत रीत बतावुं ते
 तो सांजल के पूर्वे ज्ञाप्यो जे महा निधान तेज परम निधान
 ते उतो हीयामांज गड्यो पड्यो ठे परंतु ठीप्यो नथी प्रत्यक्ष
 मुख आगलें कदयकमलमांज ठे पण वेगळुं नथी तोपण जगत-

ના પ્રાણી માત્ર તેને ઝલંઘી જાય છે કેમકે જિહાંથી પામિયે તે સ્થાનક નથીજ જોતા અને કષ્ટક્રિયાદિક જિહાંથી ન પામિયે તેનેજ હેરી રહ્યા છે. કેમકે જગતના સ્વામીની જ્ઞાન પ્રકાશક જ્યોતિ અને એ આત્માની સ્વરૂપ પ્રાપ્તિની જ્યોતિ એ વેને અન્નેદ-પણું છે પણ જુઝ કે વિના કે ૦ તે સ્વરૂપ જ્યોતિને અન્નાવેં આંધલા પૂરેં આંધલા દોઝ્યા જાય તેમ જ્ઞાન સ્વરૂપ દૃષ્ટીને ફૂટવે અજ્ઞાનતિમિરને પસરવે અજ્ઞાનેં અજ્ઞાની ઘેલાય છે એટલે કેવા-વાલા પણ આંધલા ને શ્રોતાપણ આંધલા એમજ નિષ્ણે છે ॥ ૬ ॥

નિરમલગુણમણિરોહણઝૂધરા ॥ મુનીજનમાન-
સહંશ ॥ જિ ૦ ॥ ધન્યતેનગરીધનવેલાધરી ॥ મા-
તાપિતાકુલવંશ ॥ જિ ૦ ॥ ધર્મ ૦ ॥ ૭ ॥

અર્થ-જે જગદીશ્વરની જ્યોતિવિના જગતમાં અંધકાર પ્રવૃત્તિ રહ્યું છે. તે જગદીશ્વર કેવા છે. મહાહજ્વલ જ્ઞાનાદિક અનંત ગુ-ણનો આરોહણ કે ૦ સ્થાપનનો ઉપમાન કરતે હોતે ઝૂધરા કે ૦ પર્વતોપમ છે વહી મુનીરાજોનો માનસ કે ૦ મન તેને વિષે હંસ-તુદ્ય હજ્વલ ત્રાશે છે અથવા મુનીરાજોના મનજ માનસરોવર-નેવિષે હંસ છે એટલે મુનીના મનમાં વર્ષી રહ્યા છે એવા પરમેશ્વર-જે નગરીમાં જન્મ લીધું તે નગરી સર્વ નગરીઝમાં હત્કૃષ્ટ માટે ધન્ય તથા જે વેલા જે વે ધરી તે પણ ધન્ય વહી જે માતાની કુંહીનેવિષે જન્મ થયો તે કુંહીની ધારક માતા તે સર્વ સ્ત્રીઓમાં ધન્ય તથા તેમજ જે પીતાને પરમેશ્વર જેવા પુત્ર કેવાણા તે પીતાને ધન્ય તથા જે કુલમાં પરમેશ્વરે જન્મ લીધું તે કુલ તથા વંશ સર્વને ધન્ય છે ॥ ૭ ॥

(६९)

मनमधुकरवरकरजोमीकहे ॥ पदकजनिकटनि-
वास ॥ जि० ॥ घननामीआनंदघनसांजलो ॥
एसेवकअरदाश ॥ जि० ॥ धर्म० ॥ ७ ॥

अर्थ-ते माटे वर के० प्रधान एवो मारो मनरूप त्रमर ते
परमोद्वासवंत ठतो हाथ जोमीने वीनति करे ठे के, हे प्रभु
मारा उपर कृपा करीने तमारां चरणकमलोमां निकट के० नजी-
कढुकडो वास दीजीये अहो घननामी एटले घणां ठे नाम जेनां
एवा धर्म परमेश्वर हे चिदानंदना समूह पदकज निकट निवास
संबंधी सेवकनी अरदास आधीन वृत्तिये ते कृपा करीने सां-
जलो ॥ ७ ॥ इति श्रीधर्म जिनस्तवन संपूर्ण ॥

॥ अथ श्रीशांति जिनस्तवन प्रारंभः ॥

॥ राग मढहार चतुर चोमासो पम्किमी ॥ ए देशी ॥
शांतिजिनएकमुजवीनती ॥ सुणोत्रिभुवनरायरे ॥
शांतिसरूपकेमजाणियें ॥ कहोमनकिमपरखायरे
॥ शांति० ॥ १ ॥ ए आंकणी ॥

अर्थ-हवे आनंदघन शांति परमेश्वरथी शांतिस्वरूप स्वपद
परपदें निश्चें करवा कारणे वीनतिरूप प्रश्न करे ठे. जे हे त्रण
भुवनना राजा ! ते मारी विनती कृपा करीने सांजलो अहो
शांति परमेश्वर ! तुमें शांत रसें परिपूरितमाटे तमारो नाम शांति ठे
परंतु ते शांतरसनं स्वरूप यथा तथ्यपणे शी रीते जाणिशकिये
तेशी कृपा करीने मुक्तने उपदेशो जे अक्की मारा मनने शांत
रसनी परखाय के० परिह्वा थइ जाय ते रीते कहो ॥ १ ॥

धन्यतुंआतमजेहने ॥ एहवोग्रश्चअवकाश-
रे ॥ धीरजमनधरीसांजलो ॥ कहुंशांति-
प्रतीक्षासरे ॥ शांति० ॥ २ ॥

अर्थ-हवे आनंदघन पोताना मनथी हर्षवंत थको कहे ठे, जे हे मारा आत्मा ! तुं सर्व आत्मा मात्रमां उत्कृष्ट माटे तुज्जने धन्य ठे केमके मारा आत्माने शांतरसना स्वरूपनुं प्रश्न पुढवा-
नो अवकाश के० अवसर तेज धन्यनुं कारण एम शांति प्रजुने पुढवाथी जिम प्रजुये पाढो उत्तर दीधो ते रीते जव्यजीवोने आनंदघन कहे ठे के, अहो जव्यो ! हुं शांति स्वरूप कहुं ते तमे मनमां धीरज धरी एटले एकाग्र मनने राखी सांजलो जे रीते शांति जिनेश्वरें जाण्यो तेनी प्रतिज्ञास नाम तेज रहस्यार्थें कहुं तुं पण स्वमत कटपनाये कहेतो नथी ॥ २ ॥

जावअविशुद्धसुविशुद्धजे ॥ कव्वाजिनवर-
दवरे ॥ तेतेमअतथ्यसदहे ॥ प्रथमएशां-
तिपदसेवरे ॥ शांति० ॥ ३ ॥

अर्थ-षट्द्रव्यना शुद्धाशुद्ध जाव जे रीते जिनवर देवे कव्वा ठे. तेमां शुद्ध जावने शुद्धपणे तथा अशुद्धने अशुद्धपणे अवि-
तल्ल के० निज्जांतपणे सदहे ए प्रथम के० पेहेलो शांतिरसनो पद नाम स्थानक ते अहो जव्य ! तुं सेवके० आदर एटले शुद्ध अज्ञान आव्या विना आगल संपूर्ण शांतिपदनुं कथन कहुं ते संजवे नही माटे प्रथम शुद्ध अज्ञानरूप शांतरसनं स्थानक ते हे आत्मा ! तुं सेव के० आदर ॥ ३ ॥

આગમધરગુરુસમકેતિ ॥ કિરિયાસંવરસા-
રે ॥ સંપ્રદાયીઅવંચકસદા ॥ સુચીઅનુ-
અવાધારે ॥ શાંતિ૦ ॥ ૪ ॥

અર્થ-વલી પરમેશ્વર જાપીત સિદ્ધાંતોના ધારક ગુરુ ઇહાં
કોઈ કહે જે નવપૂરવ શુધી તો અજવ્યપણ જાણે તો આગમ
ધારી ગુરુની શી અધિક્યતા તેને ઉત્તર જે શુદ્ધ દેવગુરુ ધર્મની
પ્રતિતવંત એવા સમકીતિ ગુરુથી શાંત સ્વરૂપ પામે તે ગુરુ કેવા
હોય સાર કે ૦ પ્રધાન આશ્રવ નિરોધીને સંવર સંવંધની ક્રિયા
સાધવામાં પ્રવર્તિ રહ્યા છે. વલી મુગ્ધ પ્રાણીઝંને ઠગવાની સંપ્ર-
દાયી કે ૦ પરંપરા જેને નથી એટલે ગુરુક્રમાગતે જેમાં અન્યોને
ઠગવાનો આચરણ પ્રવર્તન નથી માટે શુદ્ધ સંપ્રદાયી છે. વલી
સુચી કે ૦ પવિત્ર આત્મસ્વરૂપ જ્ઞાનકારક એવો અનુજવ સમૃતે
જિજ્ઞાસાત્કાલિક સ્વરૂપ જ્ઞાનરૂપ અનુજવના આધાર છે. એટલે
જે રાત્ર દીવસ સ્વરૂપ ચિંતવનમાંજ પ્રવર્તિ રહ્યા છે. તેવા ગુરુ-
વિના શાંતિ સ્વરૂપ ન પામે ॥ ૪ ॥

શુદ્ધઆલંબનઆદરે ॥ તજીઅવરજંજાલરે ॥ તામસીવૃ-
ક્તિસવિપરિહરી ॥ જજેસાત્વિકીસાલરે ॥ શાંતિ૦ ॥ ૫ ॥

અર્થ-વલી ગુરુ કેહેવા છે આત્માનુજવેં કરી પ્રગટ્યો જે આ-
ગમાનુજાયી શુદ્ધ સ્વરૂપસંવંધી નિર્મલ જ્ઞાનથી સિદ્ધસ્વરૂપનું
અવલંબ કે ૦ આધાર તેને આદરે એટલે સ્વરૂપમાં ઠતો સિદ્ધા-
દિકનું ધ્યાન અવિલંબી રહ્યા છે તે અવર કે ૦ વીજા જે રાગાદિ
ક્રોધાદિ મોહ આર્ત રૌદ્ર ઇત્યાદિક ધ્યાનસંવંધી વિગ્નકારક જં-

જાલોને તજી કે० દૂર કરીને સ્વરૂપનું આલંબન કરી રહ્યા છે. તથા તામસી કે० ક્રોધસંબંધની વૃત્તિ આજીવિકા તે મકાર ચ-કારાદિક કહીને આહાર પ્રમુખ લાવવું તેને પરિહસ્યો છે અથ-વા ક્રોધ સંબંધી હઠગ્રાહીપણે પ્રાણાયામાદિકનું પ્રવર્ત્ત ન તજે એવી શાલ કે० પ્રધાન જ્ઞાનાદિક ગુણથી ઊપની જે સાત્વિક વૃત્તિ તેથી શત્રુમિત્રની સાથે સમપરિણામે વર્તે સર્વ જીવ ઉપર માહણ બુઝી ધારે ॥ ૫ ॥

ફલવિસંવાદજેમાંનહી ॥ શબ્દતેઅર્થસંબંધિરે ॥ શકલન-યવાદવ્યાપિરહ્યો ॥ તેશિવસાધનસંધિરે ॥ શાંતિઁ ॥ ૬ ॥

અર્થ-એવા ગુરુ તે ઊત્સૂત્ર જાણિ નજ હોય જે વચન જાણે તેમાં વિસંવાદ કે० વિરુદ્ધપણું તો હોયજ નહી જે વચનનો ફલ વિરુદ્ધ નજ હોય વલી વિસંવાદફલે રહિત જે વચનનું અર્થ કે० રહસ્યાર્થ છે. તેવેજ રહસ્યાર્થે તે વચનસંબંધિત છે મિલ્યો છે ફરી તે વચનમાં નૈગમાદિ સાતે નયનું વાદ કે० કથને કરી તે શ-બ્દનું અર્થ વ્યાપી રહ્યો છે. અહો જવ્યો એવો શાંતરસે જચું જે સજ્જરુ તે શિવસાધનના હેતુની સિધિ મિલાપકારક છે ॥ ૬ ॥

વિધિપ્રતિષેધકરીઆતમા ॥ પદારથઅવિરોધરે ॥ ગ્રહણવિ-ધિમહાજનેપરિગ્રહ્યો ॥ ઇસોઆગમેંબોધરે ॥ શાંતિઁ ॥ ૭ ॥

અર્થ-એવા ગુરુને મિલાપે સ્વરૂપાજિલાષી પ્રાણી સ્વકાર્ય સાધે તે વિધિ કહે છે. જે થકી આત્મસ્વરૂપનું ગ્રહણ સુખે થાય એવો જે વિધિ કે० આચરવા યોગ્ય આચરણ તેમજ આત્મજવ્યને સુખે ગ્રહણ કરવાને અવિરોધિ કે० વિરુદ્ધ ન કરે એવો જે પ્રતિ-

पेध विधि के० परजमादि स्वरूपनुं निपेध विधि एटले अनाच-
रणीय विधि ते विधिने प्रति खेधें करी आत्माभुक्तिपदना अर्थ
कार्यनो कारक आय ते माटे ग्रहण करवा योग्य विधि कर्त्तव्य
कह्यो ते ग्रहण करवा योग्य कार्य तो महाजन शब्दे महामुनी
राजे समस्तपणे ग्रहण कस्यो एवो परमेश्वरज्ञापित सिद्धांतनेविषे
बोध के० जाणपणो ठे अथवा आगमे के० सिद्धांतोथी बोध
जाणजो एटले पूर्वोक्त गुरुनी संगते स्वरूप प्राप्तिरूप फल आय ॥

दुष्टजनसंगतिपरिहरी ॥ ज्ञेयगुरुसंतानरे ॥ जोगसा-
मर्थ्यचित्तज्ञावजे ॥ धरेमुगतिनिदानरे ॥ शांति ॥ ७ ॥

अर्थ-बली शांतरसाजिलापी पुरुष ते दुष्ट के० दुष्ट पुरुष जे
मतममत्वना ग्राहक हवग्राहि तेना केवार्थी ब्रष्ट श्रद्धावान आय
माटे तेनी संगत न करे अने रुमागुणना धारक जे गुरु तेना
संतानीआ एटले परंपरागते शिष्य शिष्यादिकोने ज्ञेय के०सेवे
पठे जोग सामर्थ्य जे मनादिक त्रणयोग्य ते स्ववसीचूत ठते
चित्तनेविषे ज्ञाव के० आत्मस्वज्ञाव अवेद अज्ञेदादिकने जे
प्राणी धरे के० धारी राखे ते प्राणी मुक्ति ते कर्म मुक्ती जवानुं
निदान के० मूल कारण ठे केमके चित्तवृत्तिनुं रोधन तेज कर्म
मोक्षनुं मूल कारण ठे ॥ ७ ॥

मानअपमानचित्तसमगणे ॥ समगणेकनकपाखाणरे ॥
वंदकनिंदकसमगणे ॥ इशोहोयतुंजाणरे ॥ शांति ॥ ८ ॥

अर्थ-एवा निजात्मस्वज्ञावमां प्रवृत्त्यां ते पुरुषोनां चित्त
केवा होय तेने कोइ सत्कारशन्मानादिक करे तेमां हर्ष उवाह

न धरे कोइ अनादरे असत्कार करे असन्मानादिके अपमान करे तोपण मनमां विषवाद न धारे ए रीते चित्तनी समवृत्ति होवाथी लोचदशा मंद पनि गइ तेथी तेनां मुख आगल कोइ सुवर्ण मूके तेमज कोइ पत्थरनी लोढी आगल आवी मूके तोपण ते वेने तुल्य सरिखा माने पण सुवर्णने अधिक न माने अने लोढाने हिन न माने वली कोइके प्रसंसा करी वंदना करी तेथी मनमां प्रसन्न न आय तेमज कोइके निदा अढता ढता अवगुण कह्या तो तेना उपर रोस आणे नही मनमां उत्सुक अनुत्सुक स्वज्ञाव न होय हे ज्ञव्य ! एवो जाण के० प्रवीण तुं होय ॥ ए ॥

सर्वजगजंतुनेसमगणे ॥ गणेतृणमणिज्ञावरे ॥ मुक्तिसंसारबेहुसमगणे ॥ मुणेत्रवजलनिधिनावरे ॥ शांति० ॥ १० ॥

अर्थ-वली त्रस थावर मात्र समस्त जगतना जंतु के० जीवोने एक राजा एक रांक एक शत्रु एक मित्र एक स्वजन एक परजन इत्यादिकने समतुल्य माने तेमज तृण तथा मणी शब्दे सूर्यकांत चंद्रकांत्यादिक मणीने ज्ञाव के० समज्ञावे गणे पण हिनाधिकपणे न गणे वली मुक्ति तथा चार गतिरूप संसार ए बेहुने समतुल्यमाने एटले अप्रमादि सातमां गुणगणे प्रवर्तने ए कथन ठे तेथी तिहां मन स्वस्थित वृत्तिये ठे. हिनाधिकथी मन उठी गयुं माटे संसारथी उदाशीन वृत्ति जाति रही अने मोक्ष पामवानी हर्षवृत्ति तेपण जाति रही इहां मारा पदने हुं पामुं तेनो शो हर्ष ते ज्ञव्य ज्ञव के० संसाररूप समुद्रमां शांतिरसने नाव समान मुणे के० जाणे अथवा जवजल निधिनो शां-

तरनरूप नावाये करी मुणें के० पारपामे एवो तुं जाण आय.
आगळी तथा आ गाथा वेहनुं अर्थ संवंधीत ठे ॥ १० ॥

आपणोआतमज्ञावजे ॥ एकचेतनाधाररे ॥ अवरसवि-
सायसंयोगथी ॥ एहनिजपरिकरसाररे ॥ शांति० ॥ ११ ॥

अर्थ-हे ज्ञव्य! वल्ली एम जाण जें मारो आत्मा ज्ञान दर्शन
त्वज्ञाववंत ठे. ते एक अद्वितीय स्वरूपमइ चेतनाने आधारे
आश्रय करी आत्मा रह्यो ठे. एदळे चेतनाने आधारे आत्मा
आवेय ठे अने ए चेतनाविना अवर के० बीजो सर्व साय जे
पुनश्चसंवंधी शरीर पुण्य पाप मुखदुःखादि ते संयोगजन्य ठे.
अने ज्ञानादिकगुण ममवाय संबंधे ठे अने रागद्वेष क्रोधादिक
बुद्धी इत्यादिक सर्व आरोपित धर्म ठे. पण आत्मस्वज्ञाय नथी
ए रीते पूर्वोक्त तथा पुनःखंत्यादि शांतदांत्यादि समित्यादि ते
पोतानुंमार के० प्रधान परिवार जाण ॥ ११ ॥

भनुमुखथीएमसांजली ॥ कहेआतमरामरे ॥ ताहरेदरि-
शणेनिस्तथ्यो ॥ मुक्तसिद्धासवीकामरे ॥ शांति० ॥ १२ ॥

अर्थ-अहो ज्ञव्यो! ए पूर्व कथुं ते जे रीतें परमेश्वरे पोतानां
मुखथी कथुं तेज रीतें में सिद्धांतोक्तिथी सांजली ते एवी वाणी
सांजलतांज मारो आत्माराम अत्यंत जह्णाम पाम्यो थको कहे
ठे के अहो परमेश्वर! तमारा दर्शनथी एदळे तमारा जैनदर्शनथी
निस्तार पाम्यो एदळे शांतरसना स्वरूपनुं पार पाम्यो माटे कारणे
कार्योपचारात् तेथी शांत रसनं स्वरूप जाणवारूप कारणथी
मारा स्वस्वरूपादिक सर्व कार्यनी सिद्धता थइ ॥ १२ ॥

अहोअहोहंमुजनेकहुं ॥ नमोमुजनमोमुजरे ॥ अमितफलदानदातारनी ॥ जेहनीजेठथयीनुजरे ॥ शांति० ॥ १३ ॥

अर्थ-आनंदघन कहे ठे के, अहो ज्यो ! में परमेश्वरथी शांतरसनं प्रश्न पुब्बुं अने परमेश्वरे मुजने उत्तर आप्या तेथी हुं उत्कर्ष हर्षवंत थयो थको मारा आत्माने कहुं हुं उपदेशुं हुं जे अहो इति आश्चर्य एम आश्चर्यवंतो थयो थको कहुं हुं जे मुजने नमस्कार करो नमस्कार होजो मारा आत्माने हुं मारा आत्माने नमस्कार करुं हुं इहां कोइ पुब्बो जे पोतानी आत्मानेज पोते नमस्कार शा वास्ते कहुं तेने उत्तर जे मारा आत्माने अमित के० प्रमाणरहित दान देवुं एटले जे दाननो पार न पामिये एवा दाननो दातार जे देवावालो एवो श्रीशांति परमेश्वरनी मुजने जेट के० प्राप्ति अइ तेथी अहो अहो नमो नमो मुजने एम कहुं परंतु ए गाथानुं रहस्यार्थतो आनंदघने श्रीशांतिपरमेश्वरने शांतरसनं प्रश्न कर्युं तेना हर्षथी ए वचन ठे ॥ १३ ॥
शांतिसरूपसंदेपथी ॥ कह्योनिजपररूपरे ॥ आगममांहे-विस्तरघणो ॥ कह्योशांतिजिनभुपरे ॥ शांति० ॥ १४ ॥

अर्थ-आनंदघन कहे ठे अहो ज्यो ! ए स्तवनमां शांतरसनं स्वरूप ते निजरूपे एटले पोतानुं स्वरूप तथा परज्व्य जीवोनुं स्वरूप प्राप्ति कारणे यथातथ्य कअने संक्षेपथी सूत्रें करी कह्यो पण अहो ज्यो ! जो तमे विस्तार रुची ठो तो शांति जिनराजे शांतरसनं स्वरूप स्वजाषित सिद्धांतोने विषे अत्यंत विस्तारपणे जाण्यो ठे तिहांथी अवधारण करजो ॥ १४ ॥

शांतिसरूपएमजावसे ॥ धरीशुद्धप्रणिधानरे ॥ आनंद-
घनपदपामसे ॥ तेलेहेसेबहुमानरे ॥ शांति० ॥ १५ ॥

अर्थ-माटे अहो जव्यो ! एम पूर्वोक्त रीते राग द्वेष विषय क-
पायादिके रहित ते शुद्ध निर्मल अने प्रणिधान ते मननी नि-
श्चलतावृत्ति एकाग्रता धारीने जे प्राणी शांतरसनं स्वरूप जावसे
विचारसे ते प्राणी आनंदशब्दे परमानंदनो समूह ते संबंधी नि-
र्वाण पद पामसे त्रण जगत् पूज्यपणानो बहुमान पामसे ॥ १५ ॥
इति श्री शांति जिनस्तवन समाप्तः ॥

॥ अथ श्रीकुंथु जिनस्तवन प्रारंभः ॥

॥ राग गुर्जरी तथा रामकली ॥ अंबर देहो मुरारी हमारो ए देशी ॥
कुंथुजिनमनकुंकिमहीनबाजेहो ॥ कुं० ॥ जिमजिमजत-
नकरीनेराखूं ॥ तिमतिमअलगुंजाजेहो ॥ कुं० ॥ १ ॥

अर्थ-हे कुंथु परमेश्वर ! मारुं मन महोटे कष्टे करी तुज्जुथी
चजाववा बांहुं जोरुवा चाहुं तोपण जावस्तवसंबंधी ध्यानादि-
कमां कोइ प्रकारे न बाजे न मिले एटले अन्यस्थानके मलि
रहुं छे पण तुज्जुथी वाजतुं नथी हे परमेश्वर ! जेम जेम हुं मारा
मनने प्रयत्न करी घणो जावतो करी राखवा बांहुं एटले प्राणा-
यामादिके रेचक पूरक कुंजके इत्यादिक उद्यमे करी राखूं ए-
टले हुं तो एस जाणुं जे एने एकाग्र राखवानो उपाय जे ध्यान
हतो तेज मे कखो माटे एकाग्रे रेसे परंतु ए मन तेम तेम तुज्जु-
थी वेगहुं नासी जाय पण ताराथी बाजे नही ॥ १ ॥

रजनीवासरवसतीजजड ॥ गयणपायालेंजाय ॥ साप-
खाएनेमुखमुंथोथु ॥ एहओखाणोन्यायहो ॥ कुं० ॥ २ ॥

अर्थ-इहां कोइ एम कहेसे जे मननो एवो स्वप्नावज हसे जे कोइ स्थानके न जाय माटे परमेश्वरकने पण नथी जातुं एटले एनो फिरवानो स्वप्नाव नथी एवं बोदनारने आनंदधन उत्तर आपे ठे के हे जाइ ! ते तो मारो जीव जाणे ठे एतो जेम रात्रें तेम दिवसे जेम वस्तीमां तेम उज्जमां जेम आकाशमां तेम पातालमां जाय ए रीते मन फरी रह्यो ठे पण एनी गति कोइ स्थानके रोके ते रोकाति नथी तेथी ए मननी अप्रतिहत गति ठे फरी त्रमणशीली ठे. एनी चंचलतानी उपमान करिये तेवो कोइ जगतमां चंचल पदार्थ नथी इहां कोइ केशे के जे फिरे ते वरे पण खरो माटे शब्द रूप रस गंध स्पर्श एउनो स्वाद मनमां मिदतुं हसे तेनो दृष्टांत जेम कोइ पुरुषने सर्पें खाधो एवं कोइये कहुं तेने कोइये पुण्डुं जे सापना मुखमां कांइ ग्रास आव्युं तिवारे तेणे कहुं सापना मुखमां शुं आवे सापनुं मुखतो थोथु के० खालीज रह्युं मात्र सापे खाधो एवं नाम थयुं पण सापना मुखमां ग्रासतो एक कवलमात्र नथी आव्युं ए उंखाणो न्याय के० साचुं ठे तेमज शब्दरूपादिकनुं स्वाद मात्रतो पांचेज्री लइ गया अने मननां मुखमां तो कांइ पड्युं नही तेथी थोथु के० जराणुं नही ॥ २ ॥

सुगतिताणाअजिलाधीतपीया ॥ ज्ञाननेध्यानअभ्यासैं ॥
वयरीकुंकाइएहवुंचिते ॥ नाखेअलवेपासैंहो ॥ कुं० ॥ ३ ॥

अर्थ-माटे ए मन ते महादुष्ट निर्दय ठे केमके जे एक मो-
क्षनाज अजिदार्थी तपस्याना करनार ते मनने साधवा माटे
ज्ञान ध्यानने अन्यासे एटले आत्मस्वरूप जाणवा माटे ज्ञान-
नो अन्यास करि रह्या ठे तथा पोतानुं स्वरूप प्रगट करवा माटे
ध्यान ते तदाकार वृत्तिये स्वरूप चिंतवनानो अन्यास करी रह्या
ठे. एवा महामुनीजने पण ए मनरूप महादुष्ट शत्रु ते कोइ
एवी रीतनुं चिंते एटले एवो कोइ घाटनो विचार विचारे जे अ-
लवे के० सहजे निप्रयासे एटले कोइ विशेष विचारणारूप उ-
द्यम कख्या विनाज कर्मरूप पास के० जालमां नाखी आपे जेम
प्रशन्न चंदराज रूपीने सातमी नरकना दलियां वंधावी दीधा ते
मज एक आंखना उलालामां केवल ज्ञानपण उपजावी दीधुं ॥
माटे जिहांसुधी मन ठाम न आवे तिहां सुधी कष्ट क्रिया सर्व
निःफल जाणवी ॥ ३ ॥

आगमआगमधरनेहार्ये ॥ नावेकिणविधिआकुं ॥ किहांक-
णेजोहठकरीहटकुं ॥ तोव्यालतणीपरेंवांकुंहो ॥ कुं० ॥ ४ ॥

अर्थ-इहां कोइ कहेसे जे जिहांसुधी आगमनी प्रवृत्ति जाणी
न होय तिहांसुधी मन दुःसाध्य ठे तेनुं उत्तर जे आगम जो
मननी स्थिरतानुं कारण होय तो आगमना धरनार आगम हा-
थमांज ठे वली तेमां मन दमन करवुं तेनुंज अधिकार वांची
रह्या ठे ते टाणे पण स्थिरताथी हे प्रभु ! तारा चरणकमलोमां
किणविधि के० कोइ रीतें नावे एटले तमारा चरणकमलमां
लाववाना जेटला यत्न करुं तेदला सर्व प्रयास निःफल करी आपे
केमके ए आंकुं के० वांकुं ठे शरद नथी वक्र ठे विना रोक्युं

तो कदाच रहि पण जाय परंतु रोक्युं तो रहेज नही एम कोइ प्रकारें तमारा चरणोथी न वाजे एवुं जोइने हुं किहां कणे के० कोइ स्थानकें ए मनने हठ करीने जो हटकुं के० हठ कहुं तो जेम सर्पनुं गमन ते ठेरु कीधा विनाज वक्र ठे तो ठेरु कष्टा पठि वक्रताइनुं शुं केवुं ! तेम ए मनने पण हटक्युं नही तिहां सुधी तो जलुं अने जो हटक्युं खीजव्युं तो तेवारे सर्पनी वक्रतानी परें वाकुं थइने हे कुंथु परमेश्वर मारुं मन तुऊथी वाजतुं नथी एटले मारा मननी प्रकृति तुऊथी मलति नथी ॥४॥

जोठगकहुंतोठगतोनदेखुं ॥ साहुकारपणना-
ही ॥ सर्व मांहेंनेसहुथीअलगुं ॥ एअचरिजमन-
मांहीहो ॥ कुं० ॥ ५ ॥

अर्थ—अहो परमेश्वर ! जो ए मनने ठगाइ करतो देखुंतोठग कहुं पण ए तो पांचेंजीने प्रेरक ठे माटे ठगाइना कारक तो इंजी ठे पण एने ठगाइ करतां देख्या विना ठग केम कहुं तेमज एनी प्रेरक शक्तिने अजावें इंजी ठगी शक्ता नथी पांचेंजी एना प्रवृत्तांव्या विना प्रवर्त्तन करी शक्ता नथी एटले इंजीयोने शब्द-रूपादिकमां प्रवर्त्ताववानुं मूल कारण मन ठे माटे साहुकारपण नथी तेथी एमन ते नारद जेवुं महाठग जणाय ठे, केमके सर्व शब्दें पांचेंजीयोमां एनो इंजी मलि रह्यो ठे एकी चूत थइ रह्यो ठे एना मिढापविना पांचेंजीउथी ठगाइ आयज नही वली इंजियो शब्दरूपरसादि पोतपोताना विषय ग्रहण करेते वखतें ए पोतानी पांती वेची छेतुं नथी माटे सहुथी वेगलुं पण

हे तेथी हे परमेश्वर ए मारा मनमां महोदुं आश्चर्य लागे ठे कें-
मके जे सर्वथी जेलुं ते वेगलुं केम केवाय अने जे सर्वथी वेगलुं
ते जेलुं केम केवाय एम अन्योन्य विरोधि ठे परंतु एने विपे
वेहु विरोध ते अविरोधपणे जेला रह्या ठे ए आश्चर्य ठे ॥ ५ ॥

जेजेकहुंतेकाननधारे ॥ आपमतैरहेकालो ॥

सुरनरपंक्तिजनसमजावे ॥ समजेनमाह-

रोसालोहो ॥ कुं० ॥ ६ ॥

अर्थ-वली महारा मनने जेजे हुं हीत शीक्षानो उपदेश करुं
ते मारुं वचन मात्र कानेज नधारे एटले पोतानी इच्छायें जे जे
शुजाशुज तरंग उपजे ते प्रमाणे रहे तेथी ए मारो मन ते कालो
के० महामेलो ठे आर्त्तरौचिंतवनायें उपगत माटे स्याम ठे
तो हुं शुं समजावी शकुं पण सुर के० देवता महाशक्तिवंत ते
पण मनने समजावे ठे तेमज प्रबल मनुष्य जेथकी सिंह अष्टा-
पद पद्मी जेवा पण जय पामे एवा पुरुषोमां पण वली पंक्ति
के० महाकोविद ते शास्त्र वादें समजावे तो पण समजे नही तो
ए मारी कुमति स्त्रीनो ज्ञाता माटे सालो ठे अने आत्मा शुद्धो-
पयोगें प्रवृत्ते तेवारे सुमति स्त्रीनो ज्ञाता पण एहिज ठे ॥ ६ ॥
मैंजाएयुएलिंगनपुंसक ॥ सकलमरदनेठेले ॥ बीजीवाते
समरथबेनर ॥ एहनेकोइनजेलेहो ॥ कुं० ॥ ७ ॥

अर्थ-वली अहो स्वामि, में शास्त्र धारायें ए मनने नपुंसक-
लिंगी ठे एम निश्चें कछुं परंतु प्रत्यह प्रमाणे विचारी जोयुं तो
ए मन समस्त मरदोने ठेले हटावीनाखे एटले जो पुरुषत्व धर्म

सहीत होय पण जो तेनुं मन अन्य ठेकाणें प्रवृत्ति रहूं होय तो ठतो पुरुष स्त्रीने संयोगें नपुंसक समान थइ जाय केमके ए महामरदरूप मन जो पुरुषने सहायी जेव्यो न जेव्यो तो ठतो मरद ते नपुंसक प्रायें थइ जाय तो ए मन सर्व मरदोमां अग्र-गामी ठे माटे तप करवामां कष्टक्रिया साधवामां सिंहनागादि-कने दमन करवामां समुद्रादिक जल तरण क्रियामां आकाश गमनमां जूत पीशाचादिक वसीकरण क्रियामां मनुष्य समर्थ ठे परंतु हे कुंथु परमेश्वर ए मनने एक जवपरिणति परिपाकी मुनि-राजविना बीजो कोइ पण जेव्हे के० जीव्ही शके नही एटले एनी गतिनेरोकी शके नही एकाग्रतायें राखी शकें नही माटे सारुं मन कोइ रीतें तमारी साथें तदाकार आतुं नथी ॥ ७ ॥

मनसाध्युंतेणेंसघलुंसाध्युं ॥ एहवातनहीखोटी ॥ एमक-
हेसाध्युंतेनवीमानुं ॥ एकहीवातठेमोटीहो ॥ कुं० ॥ ७ ॥

अर्थ—माटे हे प्रजु, चंचलता मिटावीने एकाग्रतायें जे पुरुषें मनने साध्युं के० वसीजूत कछुं ते पुरुषें सर्व तप संयमादि कार्य साध्युं एटले एक साधे सर्व साध्युं केमके साधननुं अंत मननुं साधवुं ठे तेथी जे प्राणीयें मन वस कछुं तेणे आत्मठकु-राइनुं मूल सिद्ध कछुं ए वात के० ए कंहाणी खोटी नथी निसं-देह साची ठे पण कोइ मारा जेवो महामूर्ख मायावी ठतो पोतानां मुखथी एम कहे के में मारुं मन साध्युं तेना कह्या वचन प्रतें मानुं नही प्रमाण न करुं केमके में मनवश कछुं ए वात मोटी ठे घणी लांबी ठे पण मोटी नथी ॥ ७ ॥

मनहुं डुराराध्य ते वस आण्युं ॥ ते आगमथीम-
ति आणं ॥ आनंदधनप्रभुं माहरुं आणो ॥ तो-
साचुं करी जाणुं हो ॥ कुं ॥ ए ॥

अर्थ-माटे हे प्रभु डुराराध्य जे डुःखे करी साधवामां आवे
एवुं मन ते तमे वश कछुं ते मन वश करवानी वात आगम
के० सिद्धांतोथी मारी बुद्धीने विषे आणुं एटले तमे जेम मन
वश कछुं ते बुद्धी मारे सिद्धांतोथी ठे पण प्रत्यक्ष नथी तो हे
परमानंदना समूह एवा प्रभु के० सामर्थ्यवान कुंथु परमेश्वर
मारो मन तुमथी वाजतुं नथी तेने एक तमारे विषे थिरतायें
एकाग्रतायें प्रवृत्तावि द्यो तो साचो के० प्रत्यक्ष प्रमाणे करी जाणुं
प्रमाण करुं एटले शब्द प्रमाणे तो ए वात प्रमाणज ठे परंतु
परमेश्वरें मन वस आण्युं ते प्रत्यक्ष प्रमाणे प्रमाण करुं ॥ ए ॥
इति कुंथु जिनस्तवन संपूर्ण ॥

॥ अथ श्री अरजिन स्तवन लिख्यते ॥

॥ राग परज तथा मारु ॥ रूपजनो वंसरयणायरु ए देशी ॥

धरमपरमअरनाथनो ॥ किमजाणुं जगवंत-
रे ॥ स्वपरसमयसमजावियें ॥ महिमावंतम-
हंतरे ॥ ध० ॥ १ ॥ ए आकणी

अर्थ-ए गाथानुं अर्थ अन्वय करी लिखियें ठैयें अहो महंत
के० महोटा महिमावंत एटले चोसठ इंज असंख्याता देवता
चक्रवर्ति वासुदेव राजा शेर सेनापति तथा अन्य पुरुषांनी कोनी

તેણે કયો જય જય શબ્દ તેના ઉચ્ચારપૂર્વક સમવસરણની મ-
હોટી મહિમા તદ્વત્ એવા અરનાથ પરમેશ્વર તમારો કેવલ જ્ઞાન-
સંબંધી જે પરમોત્કૃષ્ટ ધર્મ તે હું કેમ જાણું? શીરીતેં ડલસું? હે જગ-
વંત, સ્વસમય તે સ્વરૂપપ્રાપ્તિ સમય એટલે જે સિદ્ધાંત પ્રમાણે
પ્રવર્તતાં સ્વરૂપ પામિયે તે સમજાવિયે કે ૦ મુળને સમજાવો તેમ
એથી અન્ય જે સમય પ્રમાણે પ્રવૃત્તતાં સ્વરૂપ સિદ્ધિ ન પામિયે
તે પર સમય કહિયે તે પણ મુળને સમજાવો ॥ ૧ ॥

શુદ્ધાત્મઅનુજવસદા ॥ સ્વસમયેહવિલાસરે ॥ પરબડી-
ઢાહનીજેહપડે ॥ તેપરસમયનિવાસરે ॥ ધ૦ ॥ ૨ ॥

અર્થ-હવે પરમેશ્વર ઉત્તર કહે છે હે આનંદધન, શુદ્ધ નિર્મલ
સ્વરૂપવંત નિરૂપાધિક એવા આત્મતત્ત્વનું સદા કે નિરંતર સ્વરૂ-
પતાવંત સ્વરૂપનું પ્રત્યક્ષ કરવું તે અનુજવ કહિયે; એટલે જેથી
શુદ્ધાત્મનું તાત્કાલિક જ્ઞાન થાય તે સ્વસમય કે ૦ મારો સ્વા-
દાસિદ્ધાંતનો વિલાસ કે ૦ વિલસન તે ડલસાણે જાણવી અને
એ શુદ્ધાત્મ અનુજવથી જિજ્ઞાસાવાંત માત્ર કથન તે મારો સમય
નથી તેજ કહે છે જે પર કે ૦ જે કથનમાં શુદ્ધાત્મ અનુજવીપણું
નથી એવું જે બંને કે ૦ વડ એટલે તેવા કથનનું જેટલું વિસ્તાર છે
અથવા જે કથનમાં શુદ્ધાત્મ અનુજવ જેટલો વિસ્તારપણે કથન
નથી પણ ઢાહની જેહ પડે એટલે જે કથનમાં આત્મ અનુજવથી
વિરુદ્ધ કથનની ઢાયા પડે છે એટલે કોઈક જૈનમતનું જ કથન
કહિ રહ્યું છે તેમાં સર્વથા તો પર સમય નથી પણ ઢાયા માત્ર છે
એટલે કોઈકનયે આત્મ અનુજવથી પર કથન છે તો કર્તા આ

नंदधननां आसय प्रमाणे तो तिहां पण परमेश्वरें पर समय कहुं
पण निज समय नथी कहुं रहस्यार्थें ते विरुध समय के० सि-
द्धांतनो निवास के० स्थानक ठे एटले शुद्धात्मना अनुभवथी
कोरखांकी तेज पर समय जाणवुं. ॥ २ ॥

तारानक्षत्रग्रहचंदनी ॥ ज्योतिदिनेसमजाररे ॥ दर्शनज्ञा-
नचरणथकी ॥ शक्तिनिजातमधाररे ॥ ध० ॥ ३ ॥

अर्थ-फरि आनंदधन कहे ठे अहो स्वामि शुद्धात्मानुभवमां
अने ज्ञानदर्शन चारित्रमां जेद ठे किंवा अजेद ठे, हवे परमे-
श्वर दृष्टांत सहित उत्तर कहे ठे जेम तारा नक्षत्र ग्रह चंद्रमानी
ज्योति ते दिनेस के० सूर्यने विषे अंतर्भूत ठे तेमज दर्शन शब्दें
केवल दर्शननी ज्योति तथा केवल ज्ञाननी ज्योति अने दायक
चारित्रनी ज्योति ए त्रणे ज्योति ते सर्व पोताना आत्माना अनं-
तवीर्यरूप-जे शक्ति सामर्थ्यता तेथकी धार के० अवधार
एटले आत्मशक्तिनी ज्योतिमां ज्ञान दर्शन चारित्रनी ज्योति
अंतर्भूत ठे ॥ ३ ॥

ज्वारीपीलोचीकणो ॥ कनकअनेकतरंगरे ॥ पर्यायह-
ष्टीनदीजीयें ॥ एकजकनकअजंगरे ॥ ध० ॥ ४ ॥

अर्थ-फरी एज कथन उपर दृष्टांत कहे ठे सूवर्ण धातुने
कोइ अजाणथको पूठे जे सात धातुथी एक सूवर्ण धातुने जिन्न
लहणे शीरीते उल्लखाय ते वारें कोइक बोल्यो जे पारादिक
सर्व धातुथी वजनमां ज्वारी होय ते सूवर्ण धातु कहियें कोइ
बोल्ह्यो सर्व धातुमां पीलासैं उत्कृष्ट कोइ बोल्ह्यो सर्व धातुमां

अत्यंत सचिकण एम सो नाना अनेक तरंग के० पर्याय ठे परंतु पर्यायांतरें दृष्टी न आपियें अपेक्षा न राखियें तो पर्यायांतर संबंधी जे जंग तेथी रहित एवो अजंग सूवर्ण द्रव्य ते एकज ठे ॥४॥

दरशणज्ञानचरणथकी ॥ अलखसरूपअनेकरे ॥ निरवि कलपरसपीजियें ॥ शुद्धनिरंजनएकरे ॥ ध० ॥ ५ ॥

अर्थ—तेमज केवल दर्शनरूप पर्यायें पण एक अलखनोज स्वरूप ठे अने केवलज्ञानरूप पर्यायें जोड़्यें तो पण एक अलखनोज लक्षण ठे वली हायक चारित्ररूप पर्यायें जोड़्यें तो पण एक अलख नोज लक्षण ठे एम बीजापण अजर अमर अचल अकल अरुज इत्यादिक अलख जे परमेश्वर तेनां अनेक सरूप ठे पण पर्यायांतर संबंधी जेद कल्पनायें करी रहित द्रव्यार्थिकपणे अजेद वृत्ति चिंतवनरूप निरविकल्परूप अमृतोपशमरसनुं पान करियें तो शुद्ध निर्मल कर्म अंजन रहित जे परमेश्वर ते एकज ठे जेम कृष्णादिकथी महावीरपर्यंत सर्व तीर्थंकर सत्ताये जिन पण रूपें अजिन ॥ ५ ॥

परमारथपंथजेकहे ॥ तेरंजेएकतंतरे ॥ व्यवहारेंलखजे-
रहे ॥ तेहनाजेदअनंतरे ॥ ध० ॥ ६ ॥

अर्थ—जे परम के० उत्कृष्ट अर्थ के० कार्यनो करनार एवो जे पंथ के० मार्ग ते जे कहे के० जे उपदेश ते एकांत निश्चे नयनाज रंजे के० रागी ठे एटले लेस मात्र व्यवहार नयना अपेक्षीक नथी एकांत निश्चे नयनाज अपेक्षीक ठे अथवा ए बे पदोना अर्थनो अन्वय एवी रीतें करियें तो विशेष तीखो जासे एटले जे

एकांत रागी ते परमार्थ पंथ कहे एटले उत्कृष्ट मार्ग कहे पण
 बीजाथी नकेवाय एवं निश्चै नयनुं कथन कहीने वली जे प्राणी
 व्यवहार नयनेज लख के० जाणीने रह्या ठे एटले निश्चै तथा
 व्यवहार ए बे नयमां एक व्यवहारने ज मुख्य जाणी रह्या ठे ते
 व्यवहार नयवादीर्तना जेद के० विकल्प अनंत के० घणा ठे॥६॥
 व्यवहारेंलखेदोहिला ॥ कांइनआवेहाथरे ॥ शुद्धनयथा-
 पनासेवतां ॥ नवीरहेडुविधासाथरे ॥ धर्म० ॥ ७ ॥

अर्थ—जे प्राणी व्यवहारना रसिया होय ते स्थिविरगुणे प्रवृ-
 त्तकादिकोनी घणी सेवनादिक कष्ट क्रियाथी तप संयमादिक
 व्यवहारने लखे के० शीखीने दोहिला के० महाकष्टें प्रवर्त्ते परंतु
 तेवा व्यवहारने सेवतां जन्मारो वही जाय पण एकला व्यवहा-
 रनी कमाकुट करणी करतां कांइ लगारमात्र स्वरूप प्राप्तिरूपा
 वस्तु हाथें आवे नही तैथी जो शुद्ध नयने थापना के० प्रमाण
 करीने एटले आत्मा शुद्ध निर्मल कर्मोपाधियें रहित एवी करियें
 ते शुद्ध नयनी स्थापना सेवियें के० विचारियें तो आत्मा शुद्ध
 स्वरूपें रहित ठे अथवा आत्मा आत्मस्वरूप पामसे एवो डुवि-
 धा के० द्विधा ज्ञावीपणानो शाश्व के० कल्पनाविचारणा ते न
 रहे एटले आत्मा त्रणे कालें शुद्धात्म स्वरूपीज ठे एअरनाथनो
 धर्म एवो ठे ते धर्मने प्रसादें डुविधानी विचारणा न रहे ॥ ७ ॥
 एकपखीलखिप्रीतनी ॥ तुमसाथेंजगनाथरे ॥ कृपाकरी-
 नेराखजो ॥ चरणतलेंग्रहीहाथरे ॥ ध० ॥ ८ ॥

अर्थ—माटे जो शुद्धात्म स्वरूपी हुं बुं तो तमे शुद्धात्म स्वरूप

પીજ ઠો પરંતુ હું રાગી તું નિરાગી માટે તમારે મારે અસમાન
 ધર્મિપણું હે તેથી મેં તમારી સાથે એક પક્ષી પ્રીત લલિ કેળાવી
 એટલે તમોને તો મારી સાથે પ્રીત કરવાની ઇજાજ નથી તો પ્રાણે
 પ્રીત શીરીતેં આય તેથી અહો ત્રિજગતનાથ તમારા સાથે પ્રીત-
 ની રીત નજ આય તમે ત્રણ જગત પૂજ્ય હું જગત મિલારી લો-
 કોત્તિપણ એમ હે કેવૈર વિવાહ અને પ્રીત તે શરિલા સાથેં કરિયે
 તો મહોદાથી પ્રીત શી ? મહોદાની તો કૃપાજ જોઈયેં દયાવંતપણા-
 નું તમારું બિરુદ હે માટે મારા ઉપર કૃપા કરીને તમારા ચરણ
 કેળ પગને નીચેં મારો હાથ ગ્રહીને રાજજો ફહાં પરમેશ્વર તો
 સિદ્ધ ગતિ પામ્યા માટે તેમને ચરણનું અસંજવ તથા સેવકનું
 હાથ ગ્રહવું તેનું પણ અસંજવજ હે પરંતુ એ વચન જ્ઞાતિપદનું હે
 તેથી દૂષણ નથી જ્ઞાતલોક ઉલંઘા દેતાજ આવ્યા હે ॥ ૫ ॥

ત્રિકીધરમતીરથતણો ॥ તીરથફલતતસારરે ॥ તીરથસેવે-
 તેલહે ॥ આનંદઘનનિરધારરે ॥ ૫૦ ॥ ૯ ॥

અર્થ-અહો પરમેશ્વર એ પૂર્વોક્ત તમારા સમય ધર્મનું શુદ્ધાત્મ-
 સ્વરૂપ પ્રાપ્તિરૂપ ફલ કહ્યું અને તમારા ધર્મ સમયસંબંધી તી-
 ર્થનું આનંદઘન પ્રાપ્તિરૂપ ફલ આગલ વર્ણવ્યું તે ધર્મ તીર્થ
 શબ્દે ચતુર્વિધ સંઘના તમે ચક્રવર્તિ ઠો તે માટેજ ધર્મવર ચાહ-
 રંત ચક્રવટીણું કહ્યું તેથી તમારી આણ ચતુર્વિધ શ્રીસંઘમાં
 અલંકરણે પ્રવર્તે તેમજ તીરથ ફલ કેળ ચતુર્વિધ સંઘના તુમે
 ફલ ઠો તેમજ તીરથ શબ્દ સાથેં તત શબ્દ મિલાવવું તેવારે
 તીર્થના તત્વ ઠો રહસ્ય ઠો તેમજ તીર્થમાં સાર કેળ પ્રધાન વસ્તુ

तमे ठो एटले जे तीर्थनुं तारा जेवो चक्रवर्ति प्रवर्तक तथा जेमां
तारा जेवो फलजृत पदार्थ वली जेमां तारा जेवो तत्व वली
जेमां तारा जेवो सार पदार्थ एवो जे तमारो तीर्थ जेने तमारा
जेवां नमोतीव्रस्स एवी वाणियें नमस्कार करे ठे एवो जे चतु-
र्विध संघरूप तीर्थ तेने जे प्राणी सेवे आदरे ते प्राणी निरधार
के० निश्चैथी निसंदेहपणे आनंदधननुं समूह पामे ॥ ९ ॥
इति श्रीअर जिनस्तवन समाप्तः ॥

॥ अथ श्रीमद्वीजिनस्तवन प्रारंभः ॥

॥ राग काफि ॥ सेवक किम अवगणियें हो ए देशी ॥

सेवककिमअवगणियेंहो ॥ मद्विजिन ॥ एहअब-
सोज्ञासारी ॥ अवरजेहनेआदरअतिदीए ॥
तेहनेमूलनिवारीहो ॥ मद्वि० ॥ १ ॥

अर्थ-अहो मद्वि परमेश्वर अब के० हवे कर्मने हय कर-
वाथी पाम्या जे केवलज्ञान केवलदर्शन तेनी सोजा सारी के०
रुमी प्रधान पामिने पोतानी सांची सेवाना करनार चाकर तेनी
एवे टाणे केम अवज्ञा करो ठो एटले मारी अवज्ञा करवी योग्य
नथी अवर के० ताराथी बीजा जे मारा जेवा संसारी जीव
रागादि परिणतियें ग्रस्या ठे, जेने आस्या दासी अत्यंत आदर
सत्कार आपे ठे ते आस्या दासीने हे प्रभु तमें मूलथी के०जरु-
थी निवारण करी ठे रहस्यार्थें जरुथी निर्लोचता किलिये करी
छखेकी नाखी ठे दिक्षा छेताज आस्यानो त्याग कस्यो अने जे

वारें बारमें गुणगुण चढ्या तेवारें मुक्ति प्राप्तिरूप आस्याने पण निवारी ॥ १ ॥

ज्ञानसुरूपअनादितुमारुं ॥ तेदीधुंतुमेंताणी ॥ जुजअ-
ज्ञानदशारीसावी ॥ जातांकाणनआणीहो ॥ मद्धि०॥२॥

अर्थ-हे प्रभु, तमारुं अनादिकाखनुं ज्ञानस्वरूप ते मोहथी प्रगटी जे अज्ञान दशा तेथी आह्मादित हतुं ते तुमें ताणी दीधूं अने हे सुमति तुमे जुज के० देखो अनादि काखनी खीरनीरवत् जे अज्ञान दशा नामे खीं ते मद्धिनाथ परमेश्वरने आत्मस्वरूपानुभवने असुहामणी लागी तेथी अप्रीतकारणी जाणीने तेने आत्मरूप घरथी जाता जाणी पण काण न आणी एटळे एथी अनादि काखनुं घरवास हतुं ते घर ठांरीने जेम उठने सींध गया तेम जाय ठे तो जळे जाळ परंतु एथी जाण करवुं एटळी पण काण के० मर्याद न आणी ॥ २ ॥

निद्रासुपनजागरजजागरता ॥ तुरियअवस्था-
आवी ॥ निद्रासुपनदशारीसाणी ॥ जाणीननाथ-
मंनावीहो ॥ मद्धि० ॥ ३ ॥

अर्थ-तेमज हे परमेश्वर जव्य अजव्य शंसारी जीवोने विषे निद्रा तथा सुपन ए बे अवस्था पामियें तेमज जव्यने जव्यत्व पणानो परिपाक काळ तेरमें गुणगुण आय तिवारें ए बे अवस्थानो नास आय अने जागृत अवस्था पामे तथा चढदमा गुणगुणानां अंतर्धी सिद्धने विषे उजागर अवस्था होय ए चार अवस्थामां हे प्रभु तमारे तुरिय के० चोथी उजागर अवस्था

प्राप्त थइ ते जोइने निजादशामां गर्जित सुपन अवस्था तेणे
जाण्युं जे अमोने प्रजुयें दूर वचन कह्या विनाज अमारी प्रति-
पक्षणीउने मनावी माटे अमारो तीरस्कार थयो एम जाणीने
रीसाणी थकी आत्म घरथी जाती देखीने स्वरूपमां अंतराय
कारक जाणीने हे नाथ, तमे तेनी मनावी नही ॥ ३ ॥

समकेतसाथेंसगाइकीधी ॥ सपरिवारसुंगाढी ॥ मिथ्याम-
तिअपराधजाणी ॥ घरथीबाहिरकाढीहो ॥ मद्धि० ॥ ४ ॥

अर्थ—वली हे परमेश्वर तमे मिथ्यात्वथी उपरांठा थइने
उपशम विवेक संवरादिक परिवार सहित समकेतसाथेंसगाइ ते
गाढी के० अत्यंत निवृत्तकरी तिवारे तमे आत्मस्वरूपथी विरुध
प्रवर्तिका एवी मोहनीयनी पुत्री जे मिथ्यामति ते आत्मथी
मिलवानी वांढाने जांजी नाखनारी माटे अपराधी जाणीने हे
प्रजु, तमे तमारा आत्म घरथी बाहेर काढी मूकी पण सर्वथा
प्रकारें एनुं घरमां प्रवेशज नथी राख्युं ॥ ४ ॥

हास्यअरतिरतिशोकडुगळा ॥ जयपांभरकरसा-
ली ॥ नोकषायश्रेणीगजचढतां ॥ श्वानतणीग-
तिजालीहो ॥ मद्धि० ॥ ५ ॥

अर्थ—तेमज हे प्रजु, नवनोकपायमां १ हास्य मोहनी २
अरति मोहनी ३ रतिमोहनी ४ शोक मोहनी ५ डुगळा मोहनी
६ जय मोहनी तेनो कषायमाटे क्रोधादिक कषायनी अपेक्षार्थें
पांभर के० रांक तथा संसाररूप खेतिनी वृद्धीकारक माटे करसा
के० खेती खेत्तानी आली के० पंक्ति ते क्रोधादिक कषायथी

सहस माटे नोकषाय ते जेवारें तमे रूपकं श्रेणीरूप गज के० हाथीनी स्वारी करी तेवारें तेणे श्वान के० कुतरानी रीत ग्रहण करी जेम राजमार्गे हाथी चाखतां हाथी उपर चमनारने कुतरा पोची शके नही परंतु हूहू तो करेज तेम परमेश्वर श्रेणी गजें आरूढ अया तिवारें गरज तो सरे नही पण हाऊथी तो हास्यादिक ढाए गया नही माटे कुतरानी परें हाऊ हाऊ करता रह्या॥९॥

रागद्वेषअविरतिनीपरिणति ॥ एचरणमोहना-
योधा ॥ वीतरागपरिणतिपरणमता ॥ उठी-
नाठाबोधाहो मद्धि० ॥ ६ ॥

अर्थ-वली रागदशा द्वेषदशा ए वे जववीजना अंकूरना उत्पादक तेमज अविरति पणाने विषे तदाकारीपणे प्रवर्तवुं ए त्राणेंतुं परिणमन ते चारित्र मोहनीयना योधा के० सुजट ठे एटळे चारित्रमां प्रवर्तता मुनीराजोने चारित्र्यी पामवाना योधा ठे परंतु हे परमेश्वर, तमे जिवारें वीतरागपरिणतिने विषे परिणमन के० तदाकारपणे आता ठतां एटळे तमोने वीतराग पणा-मां एकाग्र वृत्तियें प्रवर्ततानी दशा जोडने तेणे विचाखुं जे अमारी विरोधी वीतरागता ए घरमां आवी माटे आंइ अमो ठेरियें नही एम विचारी बोझाबुध अवगमने जाणता ठतां पोतानी मेलेंज उठीने नासी गया ए कार्य तमारो सहजे अयो ॥ ६ ॥

वेदोदयकामापरिणामा ॥ काम्यकरसंहुत्यागी ॥
निःकामीकरुणारससागर ॥ अनंतचतुष्कपदपा-
गीहो ॥ मद्धि० ॥ ७ ॥

अर्थ-बली अहो परमेश्वर, वेदनो-उदयं तेथी कामना परिणाम के० अजित्वाष एटले पुरुष स्त्री स्त्री पुरुष ए वेनो अजित्वाष वेदोना उदयथी आय ते वेदना उदयथी कामनुं परिणामपणुं तो वेगळुं रह्युं पण तमे तो काम के० वांछित कर्म मात्र सर्वना त्यागीणे तो वेदनो सर्वथा अज्ञाव तेनी शी अधिक्यता ! केमके वांछित कर्म मात्रना त्यागी अथा तेथी शब्द रूप रस गंधादिकना अजित्वापनुं पण सर्वथा अज्ञाव अइ चूक्युं माटे निर अजित्वापीपणाथीज करुणारूप रसना समुद्र ठो निष्कामीविना दयाना परिणामनुं अज्ञावज होय तेथी तमे अनंतज्ञान अनंतदर्शन अनंतचारित्र अनंतवीर्य ए अनंत चतुष्कपद ते निर्वाणपदना तमे पागी के० पदना रंगाणा एटले मोक्ष पदमां लीन ठो ॥ ५ ॥

दानविधनवारीसहुजनने ॥ अन्नयदानप-
ददाता ॥ लाजविधनजगविधननिवारक ॥
परमलाज्ररसमाताहो ॥ महि ० ॥ ७ ॥

अर्थ-बली हे परमेश्वर तमे केवा अथा दानसंवंधी विधन एटले दानांतरायनुं निवारण करीने जव्यरासी जीव मात्रने अन्नयपद जे मुक्तिपद तेना दानना दाता के० देवावाला अथा बली तमें पोतानुं लाजा अंतराय निवारीने जगतवासी सर्व जीवोने लाजा अंतरायना निवारक के० दूर करनार अइने पोते परम के० उत्कृष्ट आत्म रुधि ते संवंधी रस अव्यय पदप्राप्तें उपनो जे अतिंज्जीय रस ते रसमां माता के० मग्न ठो ॥ ७ ॥

वीर्यविघनपंक्तिवीर्यहणी ॥ पूरणपदवी-
योगी ॥ जोगोपजोगदोयविघननिवारी ॥
पूरणजोगसुजोगीहो ॥ मद्धि० ॥ ए ॥

अर्थ-वली तमारे परम आत्मस्वप्नावने पामवें उपनं जे पर-
मोद्धास ते उद्धासें उद्धसीत परम आत्मवीर्य तजुपरस पंक्ति-
वीर्यें एटले पराक्रमे करीने वीर्यांतरायने हण्युं तेथी संपूर्ण तीर्थ
कर पदवी पाम्याढो एटले आत्मवीर्य फोरवतां आत्मपदवीनो
रोधक विघन करता जे मोह तेने तमें पंक्तिवीर्यें हण्यो तेथी
पूर्णपदवी पाम्या ए योग्य ठे इहां सूत्रकारें योगी पद गुंथ्यो ठे
ते पदनं प्रास मेलववा माटे गुंथ्यो ठे ने योगी पदनं अर्थ करियें
तो ते पदवीथी संयोग अयो ते आत्माने स्वरूप पदवीनुं समवा-
य संबंध संजवे पण संयोग संबंध न संजवे तेथी योगशब्दनो
अर्थ ए पदवीने योग्य ठे एम लिख्युं कर्त्तानुं आशय कर्त्ता जा-
णे वली तमें जोगांतराय उपजोगांतराय ए बे अंतरायने आ-
त्मवीर्यथी निवारण करीने संपूर्ण सिद्धात्मसंबंधी आठ गुणरूप
जोगना सुजोगी के० जलाजोगवनाराढो एटले सुजोगने अंतराय
करनारा जोगोपजोगांतराय ए बे रोधकोनो नाश अयो ॥ ए ॥

एअठारदूषणवरजिततनुं ॥ मुनिजनवृंदे-
गाया ॥ अविरतिरूपकदोषनिरूपण ॥
निरदूषणमनज्ञायाहो ॥ मद्धि० ॥ १० ॥

अर्थ-माटे हे परमेश्वर एम अठारे दोषनुं पूर्वे वर्णन कछुं
ए अठारे दोषना कर्त्ता दूषण ठे तेथी तमारो तनुं के० असं-

ख्यात प्रदेशरूप आत्मर्षिं रहित थयो तेथी तमे मुनीजनोना
चंद के० समूहने गावा योग्य थया मुनीना वृदोयें तमोने स्तव्या
परंतु हे सुमति अविरतीथी एटले विरतिपणा रहितथी नथी
निवर्त्तवुं जेने तेतो दोषनो निरूपण कथन ठे एटले अढारे दूष-
णमां प्रवर्त्तवुं ते दोष तो सर्व जीव मात्रने केवाय पण प्रजुतो
ते अविरतादिक दूषणथी रहित थया माटे निर दूषणपणे मन
जाया के० मारा मनमां सुहाया ॥ १० ॥

इणविधपरखीमनविसरामी ॥ जिनवरगु-
णजेगावे ॥ दीनबंधुनीमहिरनजरथी ॥
आनंदधनपदपावेहो ॥ मद्धि० ॥ ११ ॥

अर्थ—माटे हे सुमति, जे स्वरूप ज्ञाता प्राणी ते ए पूर्वे अ-
ढार दोष वर्जवानी विधि के० रीत कही ते रीतें मन विसरामी
के० मनने थिरता जावें प्रवर्त्तावीने जे अढार दूषणें रहित तेज
अरिहंत देवाधिदेव एवी परिहा करीने सामान्य केवलीजमां
प्रधान एवा जे मद्धि परमेश्वर तेना गुण ग्राम एटले स्तवना करे
अथवा मनने विसरामना धाम एवा मद्धिजिनना गुण वर्णवीने
जे प्राणी गावे ते मोह मध्ये हण्या एवा निजस्वरूपें रहित संसा-
रमां जन्मजरादिकें खिन्न थयला एवा दीन प्राणीयोने बंधु के०
ज्जातानी परें सहायना कारक एवा मद्धि परमेश्वरनी महिर के०
कृपा संबधी सीतल दृष्टीथी ते गुण गाता पुरुष अतिंजीयानं-
दनो समूह एवो जे मुक्तिपद तेने निःसंदेहपणे पामें ॥ ११ ॥
इति मद्धि जिनस्तवन संपूर्ण ॥

॥ अथ श्रीमुनीसुव्रत जिनस्तवनं विख्यते ॥

॥ राग काफी ॥ आघा आम पधारो पूज्य ॥ ए देशी ॥

मुनीसुव्रतजिनराय एकमुज्ज्वीनतिनिसुणो ॥

आतमतत्वक्युंजाण्युंजगतगुरु ॥ एहविचारमु-

जकहियो ॥ आतमतत्वजाण्याविणनिरमल-

चित्तसमाधिनविलहियो ॥ मुनी० ॥ १ ॥ एआंकणी

अर्थ-अहो मुनीसुव्रत जिनराज मुक्त आनंदधननी एक
आत्मतत्व संबंधनी वीनति के० प्रार्थनां ते अतिशयपणे सांजलो
हे त्रिजगद्गुरु आत्माने विसखो जे आत्मधर्मरूप तत्व ते तमे
केम जाण्यो एदले शी रीते निश्चै कखो एह के० ए आत्मतत्व
तमे जे रीते जाण्यो तेनु विचार अनुक्रम विध ते मुज्जने कृपा
करीने कहेजो केमके आत्मतत्व जाण्या विना पुज्जलादिक जमथी
आत्माने जिन अवधारण कखा विना काम क्रोध लोभ मोहा-
दिकने वसें तो मननी समाधि के० स्थिरता सहजें पामियें परंतु
अक्रामि अक्रोधि अमानि अमाई अलोचि अमोही इत्यादिकने
विषे निर्मल भूतों चित्त निवृत्ति निरोध तदाकारें स्वस्वरूपने
विषेज प्रवर्त्तन ते नविलहियो के० न पाम्यो माटे आत्मतत्व
जेम जाणुं ते उपदेशो ॥ १ ॥

कोइअबंधआतमततमाने ॥ किरियाकर-

तोदीसे ॥ क्रियातणुंफलकहोकुणभोगवे ॥

इमपूठयुंचितरीसें ॥ मुनी० ॥ २ ॥

અર્થ-હાં કોઈ કેસો જે સર્વ મતોમાં આત્મતત્ત્વનું ક-
 થન છે તો પરમેશ્વરચીજ પુઠવાનું શું કાર્ય? તેનો ઉત્તર જે એ
 મુની સુવ્રત પ્રજુઘિના જો વીજાને આત્મતત્ત્વનું નિરણય હોય તો
 કોઈ શબ્દે શાંલાદિક મતવાલા તે અવંધપણે આત્મતત્ત્વમાને
 ઢે ઘિગુણો ન વધ્યતે ન મુચ્યતે એટલે આત્મા ત્રણે કાલે કર્મ ન
 વાંધે તો નિશ્ચે નયતો એમજ ઢે પરંતુ વ્યવહાર નયની અપેક્ષાએ
 વેદાંતિ આત્માને અવંધ માને ઢે અને પોતેજ કામ ક્રોધાદિક
 ઉપયોગે પ્રવર્તે ઢે તેને કહિયેં જે તું દુઃકર્મે વંધાણો ઢો તિવારે
 એમ ઉત્તર આપે જે માન્યો તો કર્મ વંધાણો અને આત્મસ્વજાવે
 નિર્મલ ઢે એવો વિચારિયેં તો આત્મા ન વંધાણું એવી રીતે વેદાંતિ
 પ્રમુખ મુલચી કહે અને ફરિ તેજ પ્રાણી ક્રિયા કરતો દીસે કે
 દેખાય ઢે માટે હે શુદ્ધ ચેતના મેં તેને ક્રિયામાં પ્રવર્તતું જોડને
 ચિત્તરીસેં કે મનની રીસેચી એટલે રીસના પરિણામે એમ પુઠ્યું
 પ્રશ્ન કહ્યું જે તમે આત્માને તો અવંધ માનો ઢો એટલે શુજાશુજ
 કરણિયેં શુજાશુજ કર્મ આત્મા નથી વાંધતો આત્મા આત્મસ્વ-
 જાવેં નિર્મલ ઢે અવંધક ઢે તો મહાકષ્ટ કરીને શુજકરણી કરી
 તે ક્રિયાનું ફલ જોક્ષાપણે માનસો તો આત્મા અવંધક માનો ઢો
 તે તમારો પદ્ધ ઢેઘો કેવાસે અને જો ક્રિયાનું ફલ આત્મા ન
 જોગવે એમ કેહેસો તો ક્રિયા કરો ઢો તેનું ફલ કોણ જોગ-
 વશે અને જો કરેલી ક્રિયાનું ફલ જોગવવામાં ન આવે તો
 ક્રિયાનું કરવું અસિદ્ધ થયું તો હે શુદ્ધ ચેતના એવાને પુઠવાચી
 હું આત્મતત્ત્વ કેમ પામું માટેજ પ્રજુને વીનતિ કરી પુઠ્યું ॥ ૬ ॥

જરુચેતનએઆતમએકજ ॥ યાવરજંગમસરિખો ॥ ડુઃખસુ-
ખસંકરદુષણઆવે ॥ ચિત્તવિચારીજોપરિખો॥મુની૭॥૩॥

અર્થ—વલી અદૈત વાદીના ત્રણ પદ્ધતે ૧ અદૈત ૨ દૈતાદૈત
૩ વિશિષ્ટાદૈત એ વિશિષ્ટાદૈતપદ્ધતી તે વિષ્ણુસ્વામિના ઉપાસની તો
જરુ ચેતન કે ૦ જરુ સંબંધિત ચેતન એ આત્મા એકજ છે એટલે
યાવત્ માત્ર સર્વ શરીરધારિયોમાં એકાંસેં પરમાત્મા વ્યાપિ રહ્યો
છે એક સર્વ ગતો નિત્ય એ તેમનો મૂલ સિદ્ધાંત તેથી એકાંશ માટે
જીવાત્મા કોઈકાલેં પરમાત્માપણે નજ આય ત્રણેકાલેં એ જીવા-
ત્મા સેવક પરમાત્મા સ્વામિ ઇત્યાદિક કેટલો લિખું વલી દૈતા-
દૈત પદ્ધતી તે કથંચિત્ યાવર જંગમમાં જેદ માને છે તે વલી વિ-
શિષ્ટાદૈતને પુઠે કે પૃથ્વી અપ્પ તેજ વાયુ વનસ્પતિ પૃથ્વીને અં-
તર્જાવી માનો ઢો તેથી યાવર જંગમમાં જરુ સંબંધીત ચેતના
એક છે અથવા કથંચિતપણે જેદ છે કિંવા નથી તેવારે તેકહે
જે યાવર જંગમ સરિખો એટલે યાવરમાંને જંગમમાં અજેદ છે
તો હે શુદ્ધ ચેતના મેં તેડને પુઞ્યું. જે તમે તમારો મત જે આપ્યું
તેને ચિત્ત વિચારી જો પરખો કે ૦ તમેજ તમારા મનથી વિચા-
રીને પરિહા કરો એટલે તમારા મતમાં તમારાજ કેવાથી સુખ
ડુઃખસંબંધી સંકરદુષણ આવે કે ૦ પ્રવેશ કરે છે એટલે સુખ
ડુઃખને પરસ્પર માંહોમાંહે અત્યંત સર્વથા અજાવિપણું છે જે
સુખ તે ડુઃખ ન આય અને ડુઃખ તે સુખ ન આય તે સુખ ડુઃખ-
ને સમાન એક અધિકરણ હોય એટલે સુખનો કર્ત્તાપણ યાવર
જંગમમયી જરુ ચેતન અને ડુઃખનો કર્ત્તાપણ યાવર જંગમમયી

(एए)

जरु चेतन तेथी आवरनुं करेखुं सुखदुख जंगममां प्रवेश थवुं
जोइयें तेमह जंगमनुं करेखुं सुखदुःख आवरमां प्रवेश थवुं जो-
इयें तो एम केवाथी शंकर दुपण आवर जंगम आय ॥ ३ ॥

एककहेनित्यजआतमतत ॥ आतमदरशणलीनो ॥ कृत-
विनाशअकृतागमदूषण ॥ नवीदेखेमतहीणो ॥ मु० ॥ ४ ॥

अर्थ-वली कोइक अद्वैत वादी तेरा पंथी समे सारीया वा-
सिष्ट सार ग्रंथी एम कहे ठे जे नित्य के० निश्चैथी आत्मा चार
गति संवंधी हरेक जवने पाम्यो पण आत्मा पोताना स्वरूप द-
र्शनमां लीनो के० व्यापक ठे एटले त्रणे कालें आत्मा स्वरूप-
दर्शने रहित नथी तेने में एम पुच्छुं जे आत्मा आत्मस्वरूपें
लीन होय तो कृतविनाश के० साधवादिक करणीनुं कृत करवो
तेनो विनास जाव दुपण ते तुं नवी देखे के० नथी देखतो शुं
अने बीजो दुपण अकृतागम एटले अण कीधानुं आववुं न
कखानुं प्राप्त थावुं एटले जो आत्मा स्वरूपदर्शनमां नित्य लीन
मानो तो स्वरूपें लीन ठतो आत्मा दुःकृतने तो नज बांधेअने
प्राणीउने दुःकृत आगम थयो एटले पापनो उदय आव्यो ते
अकृत दुःकृतनो आगमरूप दुपण तेने हे मतहीणा तमे नथी
जोताशुं? एटले तमाराज शास्त्रोमां एवुं वाक्य ठे जे कृतविना
न भोक्तव्यं ते माटे कीधाविना जोगववुं शुं ॥ ४ ॥

सुगतिमतिरागीकहेवादी ॥ क्षिणकएआत्म-
जाणो ॥ बंधमोखसुखदुखनघटे ॥ एहवि-
चारमनआणो ॥ मुनी० ॥ ५ ॥

अर्थ-वली हे शुद्ध चेतना सुगत के० बौधमतना रागी प्राणी वादी के० बोधमतना शास्त्रनो पक्ष कर्त्ता एम कहे ठेयावनमात्र आत्मा ते ह्णह्णदीठ जिन्न जिन्न जाणो के० अवधारो एटले जगतमां आत्ममात्र तेमज अन्य पदार्थ मात्र सर्व ह्णिक ठे जे प्रथम ह्णें अविठिन्न ठे तेथी बीजे ह्णें ते नथी एवो तेनो सि-
 झांत ठे ते बौधवादीने में कहुं जे आत्माने ह्णह्ण दीठ जो तमे जिन्न जिन्न ठेरावशो तो बंध के० शुजाशुभ कर्म बंधनेते-
 मज मोह के० कृतकर्मना खपाववाने तथा सुकृत करे सुखना जोगववाने फरि दुकृत करे दुःखना जोगववाने एक पक्ष ग्रहण करवाथी तो पूर्वे कह्या चारे प्रकारोने ए आत्मा न घटे के० न संजवे केमके जे बंधननो कर्त्ता आत्मा ह्णें बंध करे अने ते ह्णथी बीजे ह्णें तो आत्मा जिन्न ठे तेवारें बंधनो कर्त्ता आ-
 त्मापण जिन्न जोक्ता आत्मा पण जिन्न एम कर्त्ता कोइक अने जोक्ता कोइक ए रीतें असंजवनो विचार मनमां आणो के० दावो माटे हे शुद्ध चेतना जे पोतेज आत्मतत्व पाम्या नथी ने जूलाज फरे ठे तेजथी पुढता हुं आत्मतत्व शुं जाणुं माटे पर-
 मेश्वरथी पुढुं बुं जे मारी विनती अवधारो अने मुजने आत्म-
 तत्वनी उलखाण आय ते रीतें कृपा करीने जाखो ॥ ५ ॥

भूतचतुष्कवरजितआतमतत ॥ सत्ताअलगीनघटे ॥ अं-
 धशकटजोनजरनदेखे ॥ तोसुंकीजेंशकटें ॥ मुनी० ॥ ६ ॥

अर्थ-हे शुद्ध चेतना वली नास्तिक वादी एम कहे ठे ?
 पृथ्वी १ आप २ तेज ४ वायु ५ जूत चतुष्कवरजीने आत्मत-

त्वनी सत्ता के० उतापणुं ते न घटे एटले ए चार जूतोथी अल-
गी के० वेगली जिन आत्मतत्वनी सत्ता न घटे के० न संजवे
अने जिहां ए चार जूत हशे तिहां शून्य आकाशपण हशेज
तेथी ए चारनुं ग्रहण करी ए जूत चतुष्कमयी आत्म सत्ता म-
दिरा दृष्टांते माने ठे जेम मदिराना एकेका अंगमां ठाक शक्ति
नथी सर्वांगने मिलापें ठाक शक्ति ठे तेमज चारे जूतने मिलापें
चैतन शक्ति ठे परंतु हे नास्तिकवादी अंध के० जन्मांध प्राणी
ते शकट के० गामानुं महोटापणुं पंहोलापणुं ते जो कोइवारें
पण नजर के० आंखे न देखे प्रत्यक्ष न करे तो महोटापण श-
कट के० गामाने सुंकीजें केमके गामानुं मोटापणुं आंधलाने
देखवारूप कार्यने तो साधक नही तेवारें महोटा गामाने पण
शुं करियें तेम तमनेपण गामा जेटलो मोटो दृष्टांत रुदयरूप न-
जरे न देखाय तेवारें महोटो दृष्टांतपण शा कामनुं जेम कोइक
प्राणी मरण पाम्यो तेना शरीरमां चारे जूतोमां प्रथम आत्म-
सत्ता प्रगट थइ हती अने चारे जूतथी आत्म सत्ता अलगी
नथी घटति तो आत्म सत्ता तेजने केम मूकी गइ माटे हे शुद्ध
चेतना एवाथी आत्मवत्व केम उल्लखाय ॥ ६ ॥

एमअनेकवादीमतविभ्रम ॥ संकटप्रडियोनलहे ॥ चित्तस-
माधतेमाटेपुछुं ॥ तुमविणततकोइनकहे ॥ मुनी० ॥ ७ ॥

अर्थ-एम जैनविना एकांत पद्दीआ यावन्मात्र मतवादीना
सिद्धांतोथी जिन जिन कथनना सांजलवाथी पाम्यो आत्मत-
त्वसंवंधी जे विभ्रम के विशेषण जे जे तेज थयो संकट के०

महाकष्टरूप समुद्रमां पड्यो ठतो जरममां कुब्यो ठतो आत्मत-
त्वने न लहे के० न पामे परंतु हे शुद्ध चेतना अनेक मतवादी-
जना कथन तेना विघ्नमरूप संकटमां हुं नथी पड्यो तेथीज मारे
चित्तने समाधि ठे एटले तेजना कह्या मुजबतो मारुं मन प्रवर्त्त-
तुं नथी ते माटेज परमेश्वरथी पुढं के० प्रश्न करुं हुं जे हे प्रभु,
तुमविना अन्य कोइ नाम मात्र मतोना धारको जे अकी शुद्धा-
त्मतत्व पामियें एवं कथन कोइ कहे नही ॥ ४ ॥

वदतुं जंगगुरुइणि परें जाषे ॥ पद्मपातसब ठंडि ॥ रागद्वेष-
मोह पखवर्जित ॥ आत्मसुंदर ठमंडी ॥ मुनी० ॥ ५ ॥

अर्थ-हे शुद्धचेतना में प्रश्न पुढ्युं तेना वदतुं त्रिजगत गुरु-
मुनी सुव्रत स्वामीयें आ रीतें जाष्युं ते कहुं हुं जे प्राणी आत्म-
तत्व जाणवानी चाहना करे ते प्राणी एकांत पक्षीवाद सर्व ठांडी
सर्वथा मूकीने राग द्वेष मोह अज्ञाननो पद्म वर्जें ते प्राणी अ-
वश्य आत्मस्वरूप प्राप्तिथी रात्र दिवस सुतां जागतां उठतां
बेसतां खातां पीतां कार्यादिकमां प्रवर्त्त तो ठे परंतु अंतर वृ-
त्तियें मननी प्रवर्ति आत्मस्वरूपमां प्रवृत्ति रहि ठे ॥ ५ ॥

आत्मध्यानकरे जो कोउ ॥ सोफिरइ एमें नावे ॥ वागजाल-
बीजुंसहु जाणे ॥ एह त्वचित चावे ॥ मुनी० ॥ ६ ॥

अर्थ-ए रीतें प्राणी ब्रह्मरंध्र मध्य आशान पूरीने आत्मामां
लय लीन अइ तदाकार वृत्तियें शुद्धात्म स्वरूपनुं ध्यान करे ते
प्राणी अनेक मतवादीजना विघ्नम ममत्वरूप जालमां फसे नही
ते प्राणी एक आत्म स्वरूप कथनविना अन्य जे जप तप पूजा

नियमादिक कथन मात्रने वागजाळ के० वचननुं जाळ आत्माने
फसवानुं फंद जाणे ए निश्चें आत्मस्वरूपनुं तत्व ते पोताना
चित्तनेविषे चावे के० चिंतवे ॥ ए ॥

जेणेविवेकधरीएपखग्रहियें ॥ तेततज्ञानीक
हियें ॥ श्रीमुनीसुव्रतकृपाकरोतो ॥ आनं-
दघनपदलहियें मुनी० ॥ १० ॥

अर्थ-माटे जे विवेकनो धारवावालो विवेकवंत प्राणी ते आ-
त्मध्यानसंबंधीत पद्धने ग्रहण करियें ते प्राणीने तत्वज्ञानी आ-
त्मतत्त्वनो वेत्ता कहियें माटे श्री के० सिद्ध संपदाना धारक एवा
अहो मुनी सुव्रतजिन कृपा करो एटले आत्मतत्त्वनी उलखाण
करावो तो अनादि कालनुं एटले गमाव्युं चिंतामणि सरिखुं एवुं
परमानंदनुं सघनपद अर्थात् मुक्तिपद ते लहियें के० पामियें
॥ १० ॥ इति श्रीमुनी सुव्रत जिनस्तवन समाप्तः ॥

• अथ श्री नमि जिनस्तवन लिख्यते ॥

॥ राग आस्याउरी ॥ धनधन संप्रतिसाचो राजा ए देशी ॥
षट्दरसणजिनअंगज्जणीजे ॥ न्यासषरंगजो-
साधेरे ॥ नमिजिनवरनाचरणउपासक ॥ षट्-
दरशनआराधेरे ॥ षट् ॥ १ ॥ ए आंकणी

अर्थ-हे शुद्ध चेतना पूर्व स्तवनार्थे परुषित ठए दर्शन ते
जिन के० परमेश्वरना अंग ज्जणीजे एटले परमेश्वर पोतें ए ठए
अंगोना धारक ठे केमके एक जैन दर्शन विना बीजा पांचे दर्श-

न एकेक नयना अपेक्षी ठे माटे अन्य अंग कहा अने जैन सप्तनयाश्रीत माटे उत्तमांग कह्यं परंतु कर्त्तानो आशय एठे जे ए अंगोने ह्येदे ते जिनेश्वरनो उह्येदक जाणवो केमके जिनेश्वरना अंग ठे माटे. इहां कोइ पुठे जे एगंते होय मिहत्तं ए केम कह्यं परंतु जे जे मतोनाधारकोथी जैनी स्थल करतो जे जे मतोने ए स्तवनामां जे जे अंग ठेराव्या ते ते जिनेश्वरना अंग बतावे परंतु तेउने सर्वथा असत्य कहे नही केमके कर्त्तायें षट्दर्शन जिन अंग जणिजें एवं पाठ कह्यं पण दर्शन एवं न कह्यं माटे. परंतु ढ ए दर्शन तेहे शुद्ध चेतना तुफने समाराधन करी निरममत्वी सम परिणामि ठतो षरंग के० ए स्तवनमां जेम ढए मतोने ढए अंगोनं न्यास के० स्थापन कर्तुं ठे ते रीतें जो कोइ प्राणी साधे तो सिद्ध करे ते कोण सिद्ध करे जे नमि परमेश्वरना चरणोपासकी एटले चारित्रनी सेवाना करनार निरममत्वी निरअहंकारी पुरुषो ते जे रीतें ए स्तवनमां परमेश्वरना अंग उपर ढए दर्शन आप्या तेवीज रचनायें आराधे के० साधना करी शके कर्त्तानो आशय तो एम जाणाय ठे जे मात्र दर्शनी ठे ते सर्व एकेक नयाश्रीत ठे तेमनें ते ते नयें सत्य कहे परंतु जे नयना वचनथी तेमनो पक्ष उह्यापे तेवो वचन जिहां शुद्धी अन्य दर्शनी जैन दर्शन उह्यापक वचन न कहे तिहां सुधी जैनी पण तेने दुषवतो वचन नज कहे केमके ए पण परमेश्वरना अंग ठे ते माटे ॥ १ ॥

जिनसुरपादपपायवखाणुं ॥ सांख्यजोगदोय-
जेदेरे ॥ आत्मसत्ताविवरणकरता ॥ लहो-
दुगअंगअखेदेरे ॥ षट्ठ ॥ २ ॥

अर्थ-हवे ठए मतोमां जे जे मत परमेश्वरनुं जे जे अंग ठे ते ते कहि वतावे ठे एक सांख्य अने वीजो जोग के० नैयायिक ए वे दर्शन ते नमि परमेश्वरना सुरपादप के० कट्पवृद्ध समान उंपमा ठे जेने एवा पाय के० चरण वखाणुं के० व्याख्यान करूं. केमके जेम शरीरनुं मंमाण पगोथी तेम जीव मात्रनुं मंमाण सत्ताथकी ठे तेम ए वे दर्शन पण आत्मसत्तानुं विवेचन करवा-वाला ठे जेम सांख्य दर्शन कहे ठे आत्म मात्र पुष्कर पत्र वज्जि-रूप लेप प्रकृतिः कर्त्री तेहने मुख आगल विकृति इत्यादिक कथन घणुं ठे परंतु आत्मसत्तानुं विवेचन ठे तेमज नैयायिक पण आत्मा मात्रमां सत्ता तो एकज माने परंतु एक जीवात्मा वीजो परमात्मा एम आत्मानि वे जात माने तेमां जीवात्मा ते मात्र कार्यनुं कारण जूत माने अने कर्त्ता परमात्माने माने एरीतें हे शुद्ध चेतना जेम सत्ता सर्वनुं मूल तेम अंगोनुं मूल पाद माटे ए वे दर्शन ते परमेश्वरना दुग अंग के० वे चरणा ते अखेद के० प्रसन्न चित्त ठता लहो के० जाणो ए दर्शनोनुं विशेष स्वरूप धर्मदर्शन समुच्चय प्रमुख ग्रंथोथी जाणवुं ॥ २ ॥

जेदअजेदसुगतमीमांसक ॥ जिनवरदोयकर-
जारीरे ॥ लोकालोकअलंबज्जियें ॥ गुरुग-
मथीअवधारीरे ॥ षट्ठ ॥ ३ ॥

अर्थ-बली सुगत के० बौद्ध दर्शन अने मीमांसक दर्शन
 तेमां बौद्ध दर्शनतो द्वाणे द्वाणे वस्तुने जेद के० जिन्न माने अने
 मीमांसक ते नित्य आत्मा अकर्त्ता ठे तेथी त्रणे कालें स्वरूपें
 अजेद ठे उक्तंच एक एव ही जूतात्मा जूतेजूते व्यवस्थितः एकधा
 प्रबुधा चैव दृश्यते जल चञ्चवत् ॥ १ ॥ पुनः एकः सर्व गतो
 नित्य पुनः वेदेवि गुणो न बध्यते न मुच्यते माटे ए बे दर्शन ते
 जिनवर के० परमेश्वरना दोय कर के० बे हाथ ठे जारी के०
 गंज्जीराशयपणे समजवा कठिण माटे गुरुगम के० गुरुयें बता
 व्यो जे रेचक कुंजक पूरकसंबंधी प्रवर्त्तन तेथी प्रथम तो लोक
 शब्दें ब्रह्मरंध्रकी अवशेष हेठल रह्युं जे शरीर तेने जूगोल
 संज्ञा ठे ते माटे लोक कह्युं तेने अवलंबन के० आत्माने आश्र-
 यण करीने ए बे दर्शन रूप जे परमेश्वरना बे हाथ तेने अव-
 धारि के० निर्णय करीने जजियें के० ध्याइयें तेमज अलोक
 के० शुन्य माटे खगोल संज्ञा ते ब्रह्मरंध्रने ठे तेथी अलोक शब्दें
 ब्रह्मरंध्रने विषे आत्माने आशय करीने ए बे दर्शनरूप बे हाथ-
 ने निर्णय करीने जजियें ध्यान करियें.

एटले ए बे दर्शनमां बौद्ध दर्शन ते जे विद्यमान ते द्वाणे
 द्वाणे जिन्न जिन्न ठे ए तेमनो सिद्धांत ठे तो जो आत्मा प्रमुख-
 ने व्यवहार नयथी पर्यायांतरे कालथी अवधारियें तो द्वाणद्वाण
 दीठ जिन्न जिन्न ठे अने मीमांसक ते वस्तुने अजेद माने ठे ते
 जेम आपणे निश्चैनयनी अपेक्षायें आत्मा प्रमुख सर्व वस्तु पोत-
 पोताना धर्म लक्षणथी त्रणे कालें अजेद मानीयें ठैयें तेथी
 आत्मा पण स्वस्वरूप लक्षण धर्म त्रणे काले अजेद सहीत ठे

ए रीतें ए वे दर्शन ते व्यवहार तथा निश्चें नयना अपेक्षीक ठे अने परमेश्वरनुं प्रवर्त्तन पण निश्चें तथा व्यवहारशी ठे माटे बौद्ध दर्शननुं व्यवहारें प्रवर्त्तन ते परमेश्वरनुं वामकर ठे अने मीमांसकनुं निश्चें प्रवर्त्तन ते परमेश्वरनुं दक्षिण कर कहुं ए आशय समजवामां कवीन ठे माटे गंजीर कहुं ए रीतें परमेश्वरना चार अंग वर्णव्या ॥ ३ ॥

लोकायतिककूपजिनवरनी ॥ अंशविचारीजो-
कीजेंरे ॥ तत्त्वविचारसुधारसधारा ॥ गुरुगम-
विणकेमपीजेंरे ॥ षट्ठ ॥ ४ ॥

अर्थ-बली नमि परमेश्वरनी कूपि के० पेट ते नास्तिकवादी लोकायतिक के० चारवाक दर्शन ठे एटले जीव पुण्य पाप गत्या-
गति कांड नथी ए नास्तिक शून्यवादीनुं मत ठे ते सर्वासें तो परमेश्वरनो पेट नथी पण अंस विचारीजो कीजे के० एक अंसे विचारी जोड्यें तो परमेश्वरनी कूख ठे केमके ते नास्तिक शून्य-
वादी ठे तेम परमेश्वरनी कूख पण शून्य माटे एक अंसें नास्ति-
क परमेश्वरनी कूख कही परंतु तत्व विचारें विचारी जोड्यें तो ए सर्व दर्शन वाणीशी वर्णव्या ते वाणी कूखशी उपनी माटे ए कूख ते पांचे अंगनुं खजानुं ठे ए कूखशी पांचे दर्शननी उत्पत्ति ठे माटे सुधारस धारा के० असृतरूप रसनं प्रवाह ठे तेथी ए सर्वांगोनी धारा के० प्रवाहनुं मिलापकरीने पीजे के० रस आस्वादन करियें ते निरममत्वी गुरुनो बताव्यो जे मार्ग ते विना सर्वांगदर्शननुं मिलापरूप तत्त्वनुं विचार तद्रूप सुधारसनी

धारा शी रीतें पान करी शकीयें ममत्वरूप दुर्जन ते पानकरतां
ढोली आपे ए रीतें पांच अंग वर्णव्या ॥ ४ ॥

जैनजिनेश्वरवरज्जमअंग ॥ अंतरंगहिरंगेरे ॥ अक्षर-
न्यासधराआधारक ॥ आराधेधरीसंगेरे ॥ षट् ॥ ५ ॥

अर्थ-वली जैनदर्शन ते नमि परमेश्वरनुं वर के० प्रधान
सर्व अंगोमां शिरोमणी उत्तमांगते मस्तक ठे केमके अंतरंगें
जैनदर्शनना अज्ञावें स्वस्वरूप प्राप्ति न आय न आसे अने बा-
ह्यांगें जोड़्यें तो पण ए जैन दर्शन सर्वासी ठे केमके ए दर्शननुं
कथन सर्वनयापेक्षीक ठे ते माटे अंतरंगें बाह्यांगें पण उत्तम
अंगज ठे परंतु जे प्राणी निरममत्वी ठतो अक्षर न्यास के०
एकेक अक्षरनुं स्थापन एटले ए अक्षर पहेलुं ए बीजुं तेनी धरा
के० भूमिका स्थानक एटले ए पेहेला अक्षरने रहेवानुं स्थानक
ए बीजा अक्षरने रहेवानुं स्थानक ते एकेका अक्षरनो आधारक
के० आधारभूत एटले आश्रय करीने रह्युं जे अर्थ ते अर्थने
संगे धरी के० साथें करीने जे सर्वासी जैनदर्शनने आराधे के०
आराधन करे एटले एक अक्षर मात्रनुं उद्बेदन करवुं ते तो
वेगलुं रह्युं पण अक्षर आगल पाठल पण न कहेवुं एवो जैन-
दर्शननुं आराधन करे ए ठ दर्शन परमेश्वरना ठ अंग ठे
ते वर्णव्या ॥ ५ ॥

जिनवरमांसघलादरिशाणठे ॥ दर्शनेजिनवरज्ज-
जनारे ॥ सागरमासघलीतटनीसही ॥ तटनीमां-
सागरज्जजनारे ॥ षट् ॥ ६ ॥

अर्थ-ए रीतें नमि परमेश्वरमां सर्व दर्शन हे ते माटे ए ठए दर्शन परमेश्वरना अंग हे पण एकेका दर्शनने विषे सर्वांग सत्ता न पामियें एटले सर्व दर्शनोमां सर्वांसें जैनदर्शन न पामियें तेनी जजना हे केमके एक अंगे पामियें पण सर्वांगें न पामियें जेम समुद्रमां यावत् मात्र तटनी के० नदीउं ते सही के० निश्चै-थी पामियें पण नदिउंमां समुद्रनी जजना जाणवी एटले जे नदी समुद्रमां जलि तेमां समुद्रनी वेदनुं पाणी आवे एम नदी-उंमां समुद्र ते एकदेशें संजवे हे ते रीतें समुद्रोपम जिनवरना ए ठए दर्शन ते अंग कहियें ॥ ६ ॥

जिनस्वरूपथइजिनआराधे ॥ तेसहीजिनवरहोवेरे ॥ भृं-गीईलीकानेचटकावे ॥ तेजृंगीजगजोवेरे ॥ षट० ॥ ७ ॥

ए रीते सर्व दर्शनोनुं एकज जावरूप जिनेश्वर देवनुं स्वरूप के० आकार ते आकारें पोतें अइने तदाकार वृत्तियें परमेश्वरनुं आराधन करे ध्यान धरे ते प्राणी सही के० निश्चैथी जिनवर शब्दें केवल नाणदंसणी आय जेम जृंगी के० जमरी ते उण्णकालमां मदे आवे ते मदनी उन्मत्तताथी एकतो चंचलता वधे बीजो पोताना कांडामां पण विष वधे पढे काली अथवा पीली जीजेली माटीमां पोतें लवमूकी गोलीवालीने एकेक गोली लावी घर बांधी तेमां पोतें ईलीका जे लट तेने कांडाथी चटकु देइ ते लटने घरमां मूकी फरी एक गोलीयें ते घरनुं मोहुं ढांकीने सत्तरमें दीवस चटकाथी ते घरनुं मुख खोलतां जे लट ते जमरी अथी उमी जाय ते लटथी जमरी अइने जगत देखे तेम जिन-

स्वरूपें अइने जिनने अराधवुं तेज अयुं पोते लटरूप आत्माने
चटकूं पढे निजस्वरूपमां परिणमवुं ते घरमां रहेवुं अने ते घर-
मांज लंटनु जमरी अयी जावुं तेमजे निजस्वरूप रूप घरमां
जिनस्वरूपनी प्राप्ति आय पढे त्रणे जगत जोते बते सिद्धमां
गमन ते उनी जावुं आय ॥ ७ ॥

चूरणज्ञाप्यसूत्रनिर्युक्ति ॥ वृत्तिपरंपरअनुज्ञवरे ॥ समय
पुरुषनाअंगकह्याए ॥ जेढेदेतेदुरजवरे ॥ षट् ॥ ७ ॥

अर्थ-अहो मारी शुद्ध अज्ञा परमेश्वरनुं उत्तमांगरूप जैननुं
संबंधित समय पुरुष तेनां ७ अंग ठे १ पूर्वधरकृत बटकपदनी
व्याख्या ते चूर्णी २ ज्ञाप्य ते सूत्रोक्तार्थ ३ सूत्रते गणधरादिकृत
सूत्रवचनमात्र ४ पूर्वधारीकृत निर्युक्ति वचन ५ वृत्ति ते टीका
निरंतर व्याख्या ६ परंपर अनुज्ञव ते गुरुसंप्रदायथी अनुज्ञव
के० यथार्थ स्मृतिथी जिज्ञ तात्कालिक ज्ञान ए रीतें समय के०
सिद्धांतरूप पुरुषत्व धर्मवंतना ए पूर्वोक्त चूर्ण ज्ञाप्यादि ७ अं-
ग ठे तेने जे प्राणी परजवना बीकने अवगणी निर्जय अको
जेढेदीने ममत्वरूपरसें हीनाधिक ज्ञापे ते प्राणी दूरबुद्धि अ-
थवा दुरजव के० दुष्ट जवगामि जाणवो ॥ ७ ॥

मुद्राबीजधारणाअक्षर ॥ न्यासअरथविनयोगेरे ॥ जेध्या
वेतेनविवंचीजे ॥ क्रियाअवंचकज्ञोगेरे ॥ षट् ॥ ८ ॥

अर्थ-मुद्रा बीजधारणा अक्षर न्यास ए बधां ध्याननां अंग
ठे अने अर्थ के० ए मुद्रा बीजधारणादिकनुं तात्पर्याथैं रहस्य
तेनों वि के० विशेषणो नियोगी के० विधि संपेसी विधिनो ज्ञाता

ए ध्यानना अंगोनो रहस्य ते मुऊने तो आंइ जासतुं नथी अने कर्त्तार्ये तो आगल जे ध्यावे एवं पद गुथ्युं तेथी देखातुं ध्यान-
 नुंज कथन ठे परंतु मुऊने न जास्यो कर्त्तानुं आशयकर्त्ता जाणे माटे जे प्राणी समजपशमी निरममत्वी ठतो ए पूर्वोक्त मुझाबीज
 धारणादिकें ए स्तवनानी उक्तिविधें ध्यावे एटले एकाग्र चित्तें
 तदाकार तद्रूप तन्नमयी तद्धेसी तदाजिज्ञापी ठतो ध्यान करे
 विषय विषयी अजिज्ञपणे जासे एवो थयो तो ते प्राणीनो आ-
 त्मस्वरूपरूप चिंतामणी रत्न ते रागादिके अथवा दुष्ट मतममत्वी
 ठगोथी न वंचिजे के० ठग्यो जाय नही ते प्राणी अवंचक क्रि-
 यानो जोगी थाय एटले जे शुद्ध सरल स्वप्नाविक करणीनुं जोगी
 थाय ते मायावी वचनोथी ठगाय नही इहां कोइक प्रतमां जे
 ध्यावेने ठेकाणे जे साधे एवं पाठ ठे तेनो अर्थ मुझा बीज
 धारणादिकें जे समय पुरुषने साधे ते क्रिया अवंचकनो जोगी
 होय ए पदनुं रहस्य कर्त्ता जाणे मुऊने तो न जास्यो ॥ ए ॥

श्रुतअनुसारविचारीबोलुं ॥ सुगुस्तथाविधी-

नमिलेरे ॥ किरियाकरीनविसाधिसकीयें ॥

एविषवादचित्तसघलेरे ॥ षट् ॥ १० ॥

अर्थ-हवे हे शुद्ध चेतना ए कालें जे प्रवर्त्तने मारो काल-
 क्षेप थाय ठे तेम तुऊने कहुं भुं ते सांजल ए जैनदर्शननुं श्रुत
 के० सिद्धांतनुं नैगमादिक नयानुजायी कथन ठे ते वचन वर्ग-
 णायें कहेतां ठतां किहांनुं किहां निसरी जाय माटे अनुसार के०
 ते पाठने नजर अगल राखी अर्थ कर्त्तो विचारी विचारी बोलुं

परंतु सिद्धांतमां यथाविध गुरुनं लक्षण कछुं हे जे विशुद्ध श्र-
 द्धावंत ज्ञानी आत्मार्षि परोपकारी निरमायी निरममत्वी कथनी
 करणी सम सप्तनयानुजायी जिनप्रवचनविशुद्धज्ञापी तथा विध
 के० तेवो सोजन गुरुनी जोगवाइ मुक्तने न मिले तेथी
 सूत्र मर्यादायें विचारिने बोलुं तो शुं थयुं परंतु ते मर्यादामां र-
 हीने साधु संबंधी क्रिया करी प्रवर्त्तताने उदय आव्युं जे साधु-
 पणुं ते नवि साधी सकीये के० सिद्ध करी न शकीयें. केमके
 श्रुतमर्यादायें पणुं चारित्र साधवी अति कठिन हे माटे ए एक
 अने बीजो तथाविध गुरुनी योगवाइ न मिले तेथी तेवी
 क्रिया न करी. शकुं माटे उतो जेष धारी हुं तो पण कोइ पुढे
 तुं कोण हो तिवारें महाहीन वचने पोतानां मुखथी कहुं जे हुं
 जैननो जंदो हुं तेथी समस्त चित्तनेविषे प्रदेशें प्रदेशें विषवाद
 के० उदासीनता लागी रही हे ॥ १० ॥

तेमाटेउज्जाकरजोडी ॥ जिनवरआगलकहीयेंरे ॥ समयच-
 रणसेवाशुद्धदेजो ॥ जेमआनंदघनलहीयेंरे ॥ षट् ॥ ११ ॥

अर्थ-माटे हे शुद्धचेतना तुं तथा हुं अने त्रीजी शुद्ध श्रद्धा
 आपणे त्रणे परमेश्वर आगल बे हाथ जोर्नी उज्जा अका कहियें
 जे हे परमेश्वर तमारो जाषित समय के० सिद्धांत संबंधी शुद्ध
 चारित्र तेनी सेवा के० सेवतुं प्रवर्त्ततुं ते देजो जेम अमे पण
 आनंदना समूह लहियें के० पामियें अथवा हे परमेश्वर मारे
 चरमावर्त्तन चरमकरण जवपरिणतिना परिपाक समयें शुद्ध
 आगमोक्त चारित्रनी सेवा देजो अथवा चरमावर्त्तनादिक कालें

शुद्ध आगमोक्त तमारा चरणकमलनी सेवा देजो जेम आनंद-
घन पद पामियें ॥ ११ ॥ इति श्रीनमि जिनस्तवन संपूर्ण ॥

॥ अथ श्री नेमनाथ जिनस्तवन लिख्यते ॥

॥ राग मारूणी ॥ धणराढोढा ए देशी ॥

अष्टन्नवंतरवालहीरे ॥ तुंमुजआतमराम ॥ मनरावाला
मुगतिस्त्रीसुंआपणेरे ॥ सगपणकोइनकाम ॥ म० ॥ १ ॥

घरआवोहोवालिमघरआवो ॥ मारीआस्याना-
विसराम ॥ म० ॥ रथफेरोहोसाजनरथफेरो ॥

साजनमारामनोरथसाथ ॥ म० ॥ २ ॥

अर्थ-नेम परमेश्वर राजे मतिनुं पाणि ग्रहण करवा माटे तो-
रणे आव्या तिहां मृग तीत्तरादिक पशुने सजय देखी अजय बु-
झीयें सारथीने कही रथ पाढो फेराव्यो ते समयनुं राजे मतिजीनुं
वचन नेम परमेश्वरथी ठे अहो परमेश्वर आठ जवमां एके ज-
वनेविषे अवहज नही पण जवजवनेविषे प्रीतिपात्र बुं ते माटे
तुं मारा आत्मानेविषे रमी रह्यो ठो एटले मारा दीलकमलनी
पांखनी पांखनी दीठ तुं रमि रह्यो ठो वसी रह्यो ठो ते माटे
मनना वहज ठो प्यारा ठो माटे हे स्वामि मुक्ति स्त्री साथें
आपणो स्त्री जर्तारनो सगपण संबंध करवानुं कोइ काम नथी
केमके मुक्ति स्त्री तो रूप रहित ठे अने हुं राज कुमरी शोजन
रूपा एवी स्त्री रत्न ठां रूपरहित मुक्ति स्त्रीथी संबंध करवानुं
शुं काम अथवा मारा उपर मुक्ति स्त्रीने लावशो तेवारें ते स्त्री

मारी शोक थसे अने स्त्रीने तो शोकना दुःख जेवुं मरण पण नथी
 तेथी तमारे मारे परम प्रीती ठे तेनुं नास करवुं होय तो तमें
 बीजी स्त्री लावो ॥ १ ॥ माटे अहो वालेसर उग्रसेनजीना घ-
 रनेविषे आवो इहां अत्यंत रागे रंजीत चित्तथी विकल चित्त
 शुन्य रुदय अइ गइ अकी राजे मती कहे ठे के मारी आस्याना
 विशराम के० धाम तमे ठो केमके मारे आधारें मारी आस्या
 आधेयपणे रहि ठे तेथी हे मनवालेसरी बिलंब म करो मारी
 आस्यारूप बेल नुटी तो फरी संधासे नही तेथी हे साजन रथने
 पावो वालो अने मारा मनना मनोरथ पुरा करो केमके तमारा
 रथने मारा मनोरथ जेवुं साथ फरि मलसे नही ॥ २ ॥

नारीपखोस्योनेहलोरे ॥ साचकहेजगनाथ ॥ म० ॥ इ-
 श्वरअरधंगेंधरीरे ॥ तुंमुज्जालेनहाथ ॥ म० ॥ ३ ॥

अर्थ—नारी विनास्यो स्नेह यद्यपि स्नेहनुं वास हृदयांतर
 वर्ति ठे परंतु नारी स्नेह लता ठे स्नेहरूप फलनी प्रापका ठे माटे
 नारी ते शास्त्रात् मूर्त्तवंत स्नेहज ठे तेथी अहो नाथ जगतवासी
 जीव ते नारी विना नेह न कहे ते साचुं कहे ठे जो कदाचित्
 नारीविनाज स्नेह अतुं होय तो महादेव सृष्टी संहार कर्त्ता कहे-
 वाय तेणे पोताना अर्धांगमां पार्वती नारीने केम धारी लीधी न
 करवा योग्य कार्य कछुं तमने तो तेम करवुं नथी पण सगाइ
 करीने पाणिग्रहण तो सर्व जगत करे ठे अने तमे मुज्जने हाथे
 नही जालो कृपीरुन तो करो ॥ ३ ॥

पशुजननीकरुणाकरीरे ॥ आणीहृदयविचार ॥ म० ॥

माणसनीकरुणानहीरे ॥ एकुणघरआचार ॥ म० ॥४॥

अर्थ-हे प्रभु तमे पशुजननी करुणानो विचार हृदयमां
आण्यो जे एटला पशुजनी संहार थरो माटे धिःकार पमो मारा
परणवाने तो एवा अविवेकी प्राणीजनी दया करीने रथ पाढो
फेराव्यो तो तेथी असंख्यातगुण पुण्य प्रवत्त एवा मुक्तसरिखा
माणसनी दया नथी आवती ए कया घरनो आचार एटले ज-
गतमां हीनमांहीन अधिकमां अधिक जातोनां घरो मात्रमां एवं
प्रवर्त्तन नथी जणातुं ॥ ४ ॥

प्रेमकलपतरुदेदीयोरे ॥ धरियोजोगधतूर ॥ म० ॥ च-

तुराश्रोकुणकहोरे ॥ गुरुमिलियोजगसूर ॥ म० ॥ ५ ॥

अर्थ-हे स्वामी तमे जेम कल्पवृक्ष आ जवसंबंधी मनोवां-
ठक ठो तेम प्रेमरूप कल्पतरु पण आ जवसंबंधी मनोवांछितनो
पूरनारो ठे एटले स्त्रीजना जलारूप हावजाव मुखविकार मंद-
हास्य वक्र तीक्ष्ण कटाक्ष तेमज मन जावता षटरस जोजन
तया अंतर पुष्पादिकनी सुरजि इत्यादिक मनोवांछित प्रेम क-
ल्पतरु उद्देदीने योगरूप धतुरो धारण कस्यो केमके कुधापिपासा
शीत उष्णदंशमशक ते शरीरनी साताने विषप्राय ठे अशाताना
कारक माटे धतुरप्राय तो हे मनवद्वज एवो तमोने जगतमां
सूर के० यावत् मात्र चंद्रमा ग्रह नक्षत्र तारा स्थाने चतुराश्रो
सीखवनारो गुरु कहो ने स्वामी कोण मिट्यो आपने हाथें रत्न
प्रायें किहांथी चढ्यो ॥ ५ ॥

मारुंतोएमाक्युंहीनहीरे ॥ आपविचारेंराज ॥ म० ॥
 राजसज्जामेंबेसतारे ॥ किसडीबधसीलाज ॥ म० ॥ ६ ॥

अर्थ—हे राजन् मने भूकीने तमे जाळ ठो तेमां मारी तो ब-
 द नामोसी किंचित् मात्र नथी केमके तमे पोतानी इच्छायें रथ
 पाठो फेरव्यो तेथी में अकार्य कखुं एम कोइ केसे नही पण
 तमे मुजने परिहरो ठो ते तमें पोते तमारा चित्तमांज विचारो
 जे तमें तमारा बरोबरिया राजानी सज्जामां जइ बेसशो तेवारें
 किसमी के० केवी शोजा पामशो एटले घणातो न कहेशे पण
 कोइक बहु बोळो हशे ते तमने सज्जामां आवता देखीने कहेसे
 जे जूळ आ पुरुषत्व धर्मवंत पुरुष आव्या तेवारें केवी लाज
 वधशे घणी सरम जेवी वात ठे माटे हजी कांइ बगड्युं नथी
 तेथी रथ पाठो फेरवो ॥ ६ ॥

प्रेमकरेजगजनसहुरे ॥ निरवाहेतेउर ॥ म० ॥ प्री-
 तकरीनेठोडीदेरे ॥ तेसुंनचालेजोर ॥ म० ॥ ७ ॥

अर्थ—संसार जीव मात्र रागी ठे माटे प्रीत तो करे केमके
 सरागीपणुं ते प्रीतरूप कार्यनुं कारण ठे परंतु हीनाधिक वचन
 न विचारतां प्रीतनो निरवाह करे तेवा प्राणी उर के० बीजा
 जाणवा पण तमे तेवा नथी एटले तमे प्रीत करवामां ठो परंतु
 प्रीतनो निजाव तमथी न थाय ॥ दोहा ॥ प्रीत रीत अति कठिन
 हे समज करइयोकोय ॥ जांग जखंता सोहली लहिरां मुसकल
 होय ॥ १ ॥ तो हे वल्लभ जे प्राणी प्रथम तो अत्यंत प्रीत बांधे

फरी तेज प्रीतने ठोमी ठोमी नाखे ते प्राणी साथे जोर न चाले
जेम पराणे प्रीत न आय एवी केवत ठे ॥ ७ ॥

जोमनमांएहवुंहतुंरे ॥ निसपतिकरतनजाण ॥

म० निसपतिकरीनेठांरुतांरे ॥ माणससहुये

नुकसाण ॥ मन० ॥ ७ ॥

अर्थ-जो आपना चितमां प्रथमथीज एवुं हतुं जे तोरणथीज
रथने पाठो फेरवशुं एटले प्रथमथीज मने ठोरुवानी इच्छा हती
तो जाण के० ते इच्छा तमारा मनमां जाणीने निसपति करतन
के० संबंध न करता एटले तमोने मारी साथें संबंध करवुं योग्य
न हतुं ते तमे पोतेज विचारो पण स्त्री मात्रनी जिहांसुधी सगा-
इ न थइ तिहां सुधी सर्व जनथी संबंध ठे अने जेवारें सगाइ
थइ तेवारें ते पुरुषथी संबंध रह्यो पढे ते पुरुष जेवारें ठांनि
आपे तेवारें ते स्त्रीने बीजो पुरुषतो रांधेली हांमी प्रायें जाणी
ने नज वांठे अथवा काईक वांठे तेने बीजा पुरुष कहे के अहो
जडा आदमी तमने ए विना बीजी कोइ स्त्री जगतमां नथी
मलती शुं? केमके एनी तो सगाइ थइ हती तेणे मूकी दीधी
तेथी विषकन्यादि दूषणविना सगाइ थया पढे कोण मूके माटे
सगाइ थया पढे ठांरुवुं तेतो माणसनुं नुकसान ठे तेहने अठतुं
दोष प्रगट करीने कलंकित करवुं ठे ॥ ७ ॥

देतांदानसंवत्सररीरे ॥ सहुलहेवंठितपोष ॥ म० ॥ सेव
कवंठितनवीलहेरे ॥ तेसेवकनोदोष ॥ मन० ॥ ए ॥

अर्थ—हे स्वामी रथ फेरीने घरे पहोता शुं? एवे अवसरें लो-
कांतिक देवतायें दीहानो अवसर नजीक जाणीने हे परमेश्वर
तुं बूज एवा वचने अवसर जाणवताज प्रभु संवत्सरदान देवा
लाग्या तेथी सर्व प्राणी मात्र मनो बांढितनी पुष्टता पामें एटले
एक दान दीधुं ते जनोना घर जरीज दीधां एवी दाननी वर्षा
वरसतां ठता पण मुज जेवो परम सेवक ते कांझण वंढीत न पामें
॥ यथा ॥ पेसा खावे दूरका जूखा मरे हजूरका ॥ अथवा घरना
ठैयां घरटी चाटे पामोसणने पेसा ॥ ए केवत हे प्रभु तमे साची
करी बतावी पण ते सर्व हुं तमारी सेवकनोज दोष ठे एटले ते
सर्वना जोग कर्मनो उदय हतो तेणे तमथी ज्व्य पामी अने
मारे आजवें तमारी साथें जोगोपजोग कर्मना उदयनो असंजव
माटे वंढीत पोष न पामुं ते मारा पूर्व कृतना उदयनुं दूषण ठे ॥
सखीकहेएसामलोरे ॥ हुंकहुंलक्षणसेत ॥ म० ॥ इणल
क्षणसाचीसखीरे ॥ आपविचारेहेत ॥ म० ॥ १० ॥

अर्थ—आजसुधी जेटला पुरुष में पारख्या ते तेमज निवड्या
परंतु तमने हुं परखी शकी नही केमके जे टाणे सगाइ थइ
ते टाणे मारी सखीना वगें मने कह्युं जे एतमारो जर्तार बाहिर
तेमज अंतरपण श्याम ठे तेवारें मे कह्युं जे ए बाह्य तो श्याम ठे
पण अंतरथी लक्षण सेत के० जज्वल निष्कपटी ठे परंतु जला
राजनी पुत्रीयोथी प्रथम संबंध करीने पठे तेने काळी धारे ध्र-
सकाइ देवी ए लक्षण तो सखीजना वर्गनुं केहेवुं साचुं थयुं
मारी परीक्षा सर्व निरर्थक थइ ए रीतें जे हेत के० कारण

कह्यां तेमां असत्य होय तो तमें विचारीने देखो ॥ २० ॥

रागीसुरागीसहुरे ॥ वैरागीस्योराग ॥ म० ॥ रागविना

किमदाखवोरे ॥ मुगतिसुंदरीमाग ॥ म० ॥ ११ ॥

अर्थ—माटे हे प्रभु हुं सरागणी हुं तेम तमने पण सरागी
 अहुं योग्य ठे केमके जगतनी ए नीति ठे जे पोताथी राग राखे
 तेथी सहू रागज राखे पण जे पोते वैरागी के० रागरहित होय
 तेने कोइथी शानो राग होय तेम हुं तमारा उपर रागवंत हुं
 माटे तमारामां पण जो राग होय तो तमे मुक्तथी राग राखो
 पण तमारामां राग वस्तुज नथी तेथी तमारे कोइथी राग ठेहे-
 खो नही तो माराथी शानो राग होय हवे राजेमती पोताना
 मनमां स्वामीने स्थापन करी मन वचन योगथी उलंजारूप
 वीनति करे ठे हे स्वामी पोताना वलज्जथी पण यथास्थित वात
 वताववानो नीतिना पढ़ें अटकाव नथी ते माटे जो तमें रागी
 नथी तो रागने अज्ञावें जे मार्गे प्रवर्त्तिने मुक्ति स्त्री पामियें तेने
 मुगति सुंदरी मार्ग कहियें ते मार्ग वारे परखदामां सर्वने सांज-
 लता केम दाखवो के० देखाडो ते माटे कोठें होय ते होठें तेथी
 एम जणाय ठे जे तमारो ते मुक्ति स्त्रीथी राग ठे माटेज सर्व
 समद्ध लज्जा अवगणीने स्मरो ठो तेथी ठते रागें मुक्तने केम
 परिहरो ठो अने जेना अनेक जर्तार ठे एवी मुक्तिने वांगो ठो
 ए कया घरनो आचार ॥ ११ ॥

एकगुह्यघटतुंनथीरे ॥ सघलोईजाणेलोक ॥ म० ॥ अने

कांतिकजोगवोरे ॥ ब्रह्मचारीगातरागे ॥ म० ॥ १२ ॥

અર્થ-હે સ્વામી સર્વ લોક મુજને આવી કહે છે જે એ તારા
 જતારની શી-ચાલ છે જે તોરણે આવ્યા તુંજને મૂકી ગયા તે-
 વારેં અમે સર્વ લોકેં જાણું જે નેમનાથથી કામરૂપીજ રોગ ગયો
 તેમાટે બ્રહ્મચારી છે પરંતુ રાજેમતી એક રહિતો શું પણ તે તો
 અનેકાંતિક જોગવે છે ને ફરી બ્રહ્મચારી કહેવાય છે તેથી તું
 જણને સમજાવ કે જો બ્રહ્મચારી નામ કહાવો તો હું અરજ કરું
 હું જે એક ગુહ્ય ઘટતું નથી એટલે લોક જાણી શકે એ શાનો
 ગુહ્ય બુપાવવું શું લોક સર્વ જાણે જે એ અનેક જોગવે છે ને ફરી
 બ્રહ્મચારી નિઃકામી નામ ધારવું એ તો અઘટતું ગુહ્ય છે ઘટતું
 ગુહ્ય તો તેને કહિયેં જેને લોક ન જાણી શકે અને જો લોકે
 જાણી લીધું તો શાનું ગુહ્ય ચતુરનું ગુહ્ય તો જન્મારો વહિ
 જાય તોપણ કોઈ લોક જાણી શકે નહીં પરંતુ તમારું ગુહ્ય તો
 હવે રહુંજ નહીં લોકમાં પ્રગટ થઈ ગયું જે અનેકને જોગવોજ
 હો તો એક મને જોગવવામાં શું બ્રહ્મચર્યનો જંગ થઈ જાય છે
 અને જો બ્રહ્મચર્યને અર્થન પાટ્યાં ચાહો હો અનેકાંતને જોગ-
 વવું મૂકી દ્યો પણ તમે તો બે ધોમે ચમો હો અનેકાંતને જોગવો
 હો ને ફરી બ્રહ્મચારી નામ ધરાવો હો ॥ ૧૨ ॥

જિણજોણીતુમનેજોઝરે ॥ તિણજોણીજોવોરાજ ॥ મ૦ ॥

એકવારમુજનેજુઝરે ॥ તોસીજેમુજકાજ ॥ મ૦ ॥ ૧૩ ॥

અર્થ-હે સ્વામી હું જિણ જોણી કે જે જોવાની રીતે તુમને
 જોઈ કે જે દેખું એટલે સરાગ વર્તિયેં એકાગ્ર તદાકારેં સલુણે નેત્રે
 હું તમોને નિરખણ કરું હું તે મારા નેત્રોથી નિરખવાનું સરાગ

मारा मनथी त्रिप्युं नथी माटे हुं आपथी अरज करुं हुं के जे रीतें हुं तमोने निरखुं हुं तेवीज रीतें तमे पण मुऊने रात्र दीवस कदयनेत्रें जूळ तो मोटी कृपा करो कदाचित रात्र दिवस न जूळ तो रह्युं पण एकवार तो मुऊने जूळ तो पण मारुं वांठिते कार्य सिद्ध आय ॥ १३ ॥

मोहदशाधरीजावनारे ॥ चित्तलहेतत्वविचार ॥

म० ॥ वीतरागमनआदरीरे ॥ प्राणनाथनिर-
धार ॥ म० ॥ १४ ॥

अर्थ—एटला सुधी तो राजेमतिथें पोतानी सखिळ संघाते श्री नेमनाथ संघाते मोहदशानी विवस्था संवंधी मोहनीनां वचन जाण्या हवे चित्तमां मोहदशायें वंधाणो मन तेज मननेविषे जावना के० वार जावनामांथी इहां प्रस्तावें एक एकत्व जावनाज उचित ठे फरि एज जावनाने आशयें सूत्र कर्त्तायें पाढवी गायाना उत्तर पदमां एकवार मुऊने जूळ एम केहेवाथी राजेमतीजीयें जे-टला मोहमयी वचन कह्या ते केहेता ढतांज चित्तमां एकत्व जा-वना आवी एटले मारो आत्म ज्ञव्य ते मारा आत्म प्रदेशोने आधारें रह्यो ठे तो मारे तेजने शो संवंध ठे एवो आत्मतत्वनो विचार के० जेद ते राजेमतीजी प्राम्या थका पोतानी आत्माने कहे ठे के हे आत्मा प्राणनाथ के० प्राणोना नाथ जे नेमनाथ स्वामी तेणे निरधार के० निश्चें थकी वीतरागता आदरी के० ग्रहण करी तो हे आत्मा तारो राग एहुने केम जेदी शके ते माटे एहनो ने मारो शो संवंध एम एकत्वने विचारता हवा ॥ १४ ॥

सेवकपणतेआदरेरे ॥ तोरहेसेवकमाम ॥ म० ॥ आशय
साथेंचालीयेंरे ॥ एहीजरूंकाम ॥ म० ॥ १५ ॥

अर्थ—हवे राजेमतीजी नीतीना पढें सन्मुख दृष्टीयें एकत्व-
ज्ञावना ज्ञावन करे ठे हे मारा आत्मा तने नेमनाथजी साथें
स्वामी सेवक संबंध करवुं योग्य हतो केमके ते संबंध कस्या उपरांत
परवश वर्त्तिपणे प्रवर्त्तवुं पमे अने जे परवश वर्त्तिपणे प्रवर्त्तवुं
ते स्वेष्टाचारीने नरकप्राय ठे परंतु ए वात प्रथमथी विचारवी
योग्य हती हवे पाळलथी विचार करे शी सिद्धी तेमाटे स्वामी
यें वीतरागता आदरी तेज सेवकपण निश्चैथी अंगीकार करे ते
वारे सेवकनो माम के० धर्म स्थिर रहे माटे अहो मारा आत्मा
स्वामीना मननो आशय के० अजिप्राय तेनी साथे चालीये एटले
अजिप्रायानुजायी चालिये स्वामीना आशय साथे प्रवर्त्तवुं
तेज रूंकु काम ठे एटले सेवकनो सेवकत्व धर्म ते एहिज ठे जे
पोताने हित अहित न जूए पण स्वामिनी आज्ञा प्रमाणे वर्त्ते
एज सेवकपणानुं लक्षण ठे ॥ १५ ॥

त्रिविधयोगधरीआदखोरे ॥ नेमनाथजरतार ॥ म० ॥
धारणपोषणतारणोरे ॥ नवरसमुगताहार ॥ म० ॥ १६ ॥

अर्थ—माटे श्री नेमनाथ स्वामिये त्रिविध धरी के० त्रण प्र-
कारने धरी योग आदखो एटले मनथी वचनथी अने कायथी
योग आदखो तो तेज आशय लेइनें मुजनेपण तेजयोग धारवुं
रूढूं काम ठे परंतु मारा मननों वल्लज श्री नेमनाथ ज्ञर्तार के-
हेवो ठे मारा आत्मिक गुणोनो धारण के० आधार ठे वली ।

मारा आत्मिक गुणोनो पोषण के० पुष्टनुं करनारपण एहिज ठे तेमज मारे संसारसमुज्जथी तारनारपण एहिज ठे वली शृंगार हास्य करुणा रौद्र वीर जयानक वीजत्स अद्भुत शांत ए नव र-सरूप मुगता के० मोतीनो हार मारा कंठनो शृंगाररूप ते ए-हिज ठे एटले निरुपम आत्मिकस्वरूप ते अद्वितीय शृंगार अ-नादि कनकोपलीनी परें प्रकृत पुरुषनी जोडीथी वियोग तेथी अतींद्रियनो हर्षोत्कर्ष ते अयुं परम हास्य रस सर्व जंतुने अजय दान देवुं ते करुणारस कर्मने विदारवुं ते रौद्ररस इत्यादिक सर्व रसोनो संज्ञव यथातथ्य विचारी लेजो आइं लिखतां बधी जाय माटे न लख्यो ए नवरसोना शुभशुभंतर जाय तरंगरूप घणा मोती ते माटे हार संज्ञा बांधी ॥ १६ ॥

कारणरूपीप्रभुज्ज्योरे ॥ गण्योनकाजअकाज ॥ म० ॥

कृपाकरीमुकुदीजीयेंरे ॥ आनंदघनपदराज ॥ म० ॥ १७ ॥

अर्थ-अहो नेमनाथ परमेश्वर में तमोने ज्ज्यो के० सेव्यो ते कारणस्वरूपी सेव्यो एटले मारा मनमां परमेश्वरना स्वरूपरूप कारण प्रवर्त्ति प्रवर्त्तशे तेवारें मारुं आत्मस्वरूपरूप कार्य सिद्ध याशे निश्चैथी एम जाणीने ज्ज्यो परंतु तमारो सेवन करते ठते सें कार्य अकार्य गण्यो नही एटले जेम संसारी शब्दादिकनुं सेवन ते करणीय अने दीक्षानुं सेवन ते अकरणीय ते बेहुने गण्यो नही एक परमेश्वरने स्वरूपेंज सेव्यो माटे हे परमेश्वर हवे मारा उपर कृपा करीने अथवा कृपा के० प्रसन्न अइने आनंद-दघन के० निरवाणपद संबधी राज के० ठकुराइ ते मुकुने दी-

(१२४)

जीये के० बहीये ॥ १७ ॥ इति नेमनाथ जिनस्तवन संपूर्ण ॥
 इति श्री आनंदघनकृत बावीसी संपूर्ण ए बावीसी तवनोनो टवो
 ज्ञान सारजीये श्री कृष्णगढे रहिने संवत् १८६६ ना जादरवा
 शुद्ध १४ ना दीवसे कखो ने तेनो जावार्थ लहीने बाप्यो ने तेमां
 जलचूक रहि होय ते वाचनार सज्जनोए सुधारी वांचवुं हवे
 फरी आनंदघनजीना पोतानाज करेला ठेला बे तवनो हता ते
 बे प्रत उपरथी जड्या ते बे प्रतना लखनारें एवुं लख्युं हतुं जे
 ए तवनो आनंदघनजीना स्वकृत ठे माटे ते बे तवन लिखीये
 बैये अने ए बे स्तवननो टवो ज्ञानविमलजीकृत ठे एवुं एक प्र-
 तमां लख्युं हतुं ॥

॥ अथ श्रीपार्श्व जिनस्तवन लिख्यते ॥

॥ राग सारंगरसीआनी देशी ॥
 ध्रुवपदरामीहोस्वामिमाहारा ॥ निकामीगुणराय ॥
 सुग्यानी ॥ निजगुणकामीहोपामीतुंधणी ॥ ध्रुव
 आरामीहोथाय ॥ सुग्यानी ॥ ध्रुव ॥ १ ॥

अर्थ-ध्रुव के० निश्चलपद जे सिद्धतापणुं तेना रामि के० र-
 मणहार जे प्रभु ते मारा स्वामी ने वली कामकंदर्पना अजिलाष
 रहित ने माटे निकामी ने तथा अष्टगुणे करी सहित माटे गु-
 णराय ने अव्याबाध सुखना जोगी ने केवल ज्ञाने सहित माटे
 सुग्यानी ने पोताना गुणना अजिलाषी ने एटले स्वस्वजाव प्र-
 गळ्यो तेना अर्थी ने माटे सम्यक्दृष्टी जीव ते तमारा जेवो

धणी पामीने ध्रुवपद आरामी के० अचल सुखी नित्य आत्मा-
रामी आय केमके जे परमात्माने सेवे ते परमात्मा आय ॥ १ ॥

सर्वव्यापीकहेसर्वजाणंगपणे ॥ परपरिणमनस-
रूप ॥ सु० ॥ पररूपेंकरीतत्वपणुंनही ॥ स्वस-
त्ताचिदरूप ॥ सु० ॥ ध्रु० ॥ २ ॥

अर्थ-हे प्रभु तमने सर्वज्ञपणा माटे केटलाक सर्वव्यापी केहे
ठे तेतो आरोपें घटे ठे परंतु जो वस्तु धर्में सर्वव्यापि कहे तो
दोष उपजे केमके जे परमां व्यापे ते परपणे परिणमे अने परप-
रिणमन स्वरूप अये तो अव्यनो अस्थिर स्वत्ताव तथा अज्ञव्य
स्वत्तावरूप दूषण आय वली पररूपे एटले अन्य अव्यरूपें अयो
तो तत्वपणुं न लहे माटे पोतानी सत्ताज चिद्रूपज्ञान स्वरूप ठे
तेणे करी तत्वपणुं कहियें ॥ २ ॥

ज्ञेयअनेकेंहोज्ञानअनेकता ॥ जलज्ञाजनरविजे-
म ॥ सु० ॥ अव्यएकत्वपणेगुणएकता ॥ निज-
पदरमताहोखेम ॥ सु० ॥ ध्रु० ॥ ३ ॥

अर्थ-वली ज्ञेय जे सर्व अव्य ते अनेक ठे तेने ज्ञाने करी जाणे
तेणे करी आत्मानुं ज्ञान अनेक ठे एटले ज्ञेयना जेदें ज्ञानपण अनेक
रूप ठे यद्यपि सूर्य एक ठे तोपण जलज्ञाजनमां प्रतिविंब परबे करी
अनेक जणाय ठे तेमज ज्ञानगुणाधि करणचूत सर्व आत्मज्ञावनुं
अस्थलीचूत जे जीव अव्य तेने एकपणे गुणनो पण एकपणो
जाणवो केमके पर्याय अविज्ञाग अनेकता पण ज्ञायकरूप कार्य

अज्ञेदे ज्ञानगुण एक ठे तेथी सर्व गुण पोतपोतानुं खेत्र जे अव्य
तेमां रमतां हेम कल्याण ठे एटखे कोइ गुण परपरिणामी नथी॥

परदेत्रेगतज्ञेयनेजाणवे ॥ परदेत्रेथयुंज्ञान सु० ॥

अस्तिपणुंनिजदेत्रेतुमेकह्यो ॥ निर्मलतागुण-

मान ॥ सु० ॥ ध्रु० ॥ ४ ॥ -

अर्थ-स्वअवगाहनाथी पर के० अन्य क्षेत्रें रह्युं जे जीव-
अव्य तथा अजीव अव्यरूप ज्ञेय तेने मात्र जाणवे करीने ए
ज्ञान परदेत्री थयुं पण जे गुणी होय ते गुणथी अज्ञेदपणे होय
तेथी ज्ञान ते निजक्षेत्रें के० पोताना असंख्याता प्रदेशें आत्मा
मध्ये व्यापकपणे रह्युं ठे ते माटे तमे एने अस्तिपणुं कह्युं ते
ज्ञानमां निर्मलता स्वभाव ठे तेथी ए ज्ञानमां अव्य आरीसानी-
परें जासे ठे परंतु ज्ञानने क्षेत्रें ज्ञेय जातो नथी अने ज्ञान ते
ज्ञेयमां आवतुं नथी ॥ ४ ॥

ज्ञेयविनासेहोज्ञानविनिश्चरू ॥ कालप्रमाणेरेथाय

॥ सु० ॥ स्वकालेंकरीस्वसत्तासदा ॥ तेपररीतें-

जाय ॥ सु० ॥ ध्रु० ॥ ५ ॥

अर्थ-कोइ केहेसे जे ज्ञेयघटपटादिकने विनाशें ज्ञानपणविना
शीक ते अतीत अनागत वर्तमानने परावर्त्तें जे अनागत पर्याय
ते वर्तमानपणुं पामे वर्तमान पर्याय ते अतीतपणुं पामे ते सर्व
पर्यायनो जासन धर्म ज्ञानमध्ये ठे ते जासन पर्याय ए रीतें प-
रिणमें ठे तेथी ज्ञानमध्ये विनाशीक धर्म ठे तेने उत्तर कहे ठे

જે સ્વકાર્ણે કરી પોતાના ઉત્પાદ વ્યયરૂપ પરિણમન જોતાં એ જ્ઞાન ઉત્પાદવ્યયરૂપ ઢે તોપણ એનો સ્વસત્તા ધર્મ ઢે કેવારેં પર સત્તાપણું પામે નહીં પરાનુજાયીની ચાલને ગ્રહણ કરે તેથી સ્વરૂપ ધર્મ ઢે ॥ ૫ ॥

પરજ્ઞાવેંકરીપરતાપામતા ॥ સ્વસત્તાથિરઠા-
 ણ ॥ સુ૦ ॥ આત્મચતુષ્કમયીપરમાંનહી ॥
 તોકિમસહૂનોરેજાણ ॥ સુ૦ ॥ ધ્રુ૦ ॥ ૬ ॥

અર્થ-વલી પરજ્ઞાવેં કરી પરજ્ઞાવના જાણંગપણ માટે જ્ઞાન તે પર થાય પરતાપણું પામેં પણ સ્વસત્તારૂપ ઢે તે સ્થિર સ્થાનક ઢે માટે જે સ્વસત્તારૂપ હોય તે કેવારેં પરપણું પામે નહીં એટલે આત્મચતુષ્કમયીપણો તે પરમાંન પામિયેં જે સ્વઙ્ગ્ય સ્વદ્દેત્ર સ્વકાલ સ્વજ્ઞાવપણે આત્માનો ધર્મ હોય તે અન્યમાં ન પામિયેં એમ નિરધાર કયો હ્યાં કોઈ પુત્રે જે તેવારેં જ્ઞાન સર્વ પરઙ્ગ્યનું જાણ કેમ થયું ॥ ૬ ॥

અગુરુલઘુનિજગુણનેદેખતાં ॥ ઙ્ગ્યસકલદેખં-
 ત ॥ સુ૦ ॥ સાધારણગુણનીસાધર્મ્યતા ॥ દ-
 ર્પણજલનેદૃષ્ટાંત ॥ સુ૦ ॥ ધ્રુ૦ ॥ ૭ ॥

અર્થ-તેને ઉત્તર કહે ઢે જે જીવાદિ સર્વ ઙ્ગ્યમાં અગુરુ લઘુધર્મ ઢે તે સર્વ ઙ્ગ્યને સાધારણ ઢે તે જીવમાંપણ સર્વ વ્યાપી ઢે તે પોતાનો અગુરુ લઘુ જ્ઞાવ દેખતાં સર્વ ઙ્ગ્યને દેખે સર્વને જાણે એટલે દર્શનપણ ઉપયોગ જ્ઞાનપણ ઉપયોગ અને સાધારણ

गुणने नित्यत्वादिकने तथा अगुरुलघुत्वादिकने समान धर्मि
 तेथी एकने जाणवे सर्वनुं जाण आय जेम आरसीमां सर्वनुं प्रति-
 बिंब पमे ठे पण जेनुं प्रतिबिंब आरीसामां पमे ठे ते वस्तुमां
 आरीसो प्रवेश करतो नथी अने ते वस्तु पण आरसीमां प्रवेश
 करती नथी तेमज जळ के० पाणीनो दृष्टांत पण जाणवो तेज
 रीतें ज्ञान ज्ञेय मध्ये परिणमतो नथी अने ज्ञेय ज्ञान मध्ये परिण-
 मता नथी ए रीतें स्वअवगाहनागतज्ञानगुण ते आत्मानुं स्वरूप ठे

श्रीपारसजिनपारसरससमो ॥ पणइहांपारसना-
 हिं ॥ सु० ॥ पुरणरसीजहोनिजगुणपरसनो ॥
 आनंदघनमुऊमांहिं ॥ सु० ॥ ध्रु० ॥ ७ ॥

अर्थ-एवा पार्श्वनाथ जगवान पारस पाषाण समान ठे जेम
 पारस पाषाणने फरसवे लोह ते कंचन आय अशुद्धता टाळे तेम
 पार्श्वप्रभुने योगें सेवक परमात्मा आय पण इहां पार्श्वनाथ जग-
 वानमां पारस पाषाणनो रस नथी पण पोताना अनंत ज्ञाना-
 दिक गुणरूप पारस पाषाणनो पूर्ण रसीज ठे ते अनंत आनंद-
 मइ माहरा माहें पण ठे परंतु सत्ता रूपें ठे अने तमारे प्रगट ठे
 माटे तमे पूज्य ठो ईश्वर ठो ॥७॥ इति पार्श्व जिनस्तवनसमाप्तः ॥

॥ अथ श्रीमहावीर जिनस्तवन लिख्यते ॥

॥ राग धन्यासरी ॥

वीरजीनेचरणेलागुं ॥ वीरपणुंतेमागुंरे ॥ मिथ्यामोहति
 मिरज्जयजांगु ॥ जितनगारुंवागुंरे ॥ वी० ॥ १ ॥

अर्थ-हुं श्रीमहावीर जगवान चोवीसमा तीर्थकरने पगे ला-
गीने हायकवीर्यपणुं मांगु हुं जे वीर्यना उद्वास थकी मिथ्यात्व
ते कुश्रद्धारूप तथा मोह ते मूढतारूप तद्रुप जे तिमिर के
अंधकारनुं जय ते दूर गयुं ठे एवा हे प्रभु तमे अनादि कर्म
शत्रु जीतिने जीतनुं नगरुं वजाव्युं ते वीर्य मांगु हुं जे वीर्यथी
हुं पण कर्म शत्रुने जीतुं ॥ १ ॥

उजमस्थवीरयलेस्यासंगे ॥ अजिसंधिजमतिअंगेरे ॥ सु-
क्ष्मस्थूलक्रियानेरंगे ॥ योगीथयोजमंगेरे ॥ वी० ॥ २ ॥

अर्थ-हे प्रभु उद्मस्थवीर्य ते ह्योपशमी वीर्य ते दोस्यार्थे
जे परिणाम्यो ते अजिसंधिज वीर्य अनेक कर्म ग्रहण करे जे
मतिपूर्वक उपयुक्तवीर्य ते अजिसंधिज वीर्य कहियें ते सूक्ष्म
क्रिया कंपनरूप स्थूल क्रिया आकुंच प्रसारणरूप एटले जाव
योग तथा अव्ययोगरूप सूक्ष्म तथा स्थूल क्रियाने रंगे योगवंत
अयो थको आत्मा संसार मध्ये उमंग पामि रह्यो ठे ए विचार
कम्मपयसी ग्रंथ मध्ये ठे ॥ २ ॥

असंख्यप्रशेवीर्यअसंदेखें ॥ योगअसंखितकंखेंरे ॥ पुजलग-
णतेणेलेसुविशेषें ॥ यथाशक्तिमतिलेखेंरे ॥ वी० ॥ ३ ॥

अर्थ-आत्माना असंख्याता प्रदेश ठे ते एकेका प्रदेशे अ-
संख्याता वीर्य विज्ञाग ठे ए कम्मपयसी मध्ये योगस्थानकें
कह्या ठे ए रीतें जीवने योगपणो असंख्यातो ठे एटले जे ह्यो-
पशमी वीर्य असंख्यातो ठे ते योगरूप ठे तेणे करी जीव कर्म-
पुजलना समूहने लीयें योगविशेषें विशेष कर्मने लीयें यथा के
जेहवी योग बलशक्ति तेवा कर्मना दल जीवलीयें ए मति जाणवी.

ઉત્કૃષ્ટેવીર્યનેવેસે ॥ યોગક્રિયાનવીપેસેરે ॥ યોગતણીધુ-
વતાનેલેસે ॥ આતમશગતીનલેસેરે ॥ વી૦ ॥ ૪ ॥

અર્થ-અને જિહાં ઉત્કૃષ્ટ કે ૦ અનંતો અંચલવીર્ય તિહાં કર્મ
ન લાગે અને ચલવીર્ય હોય તિહાં કર્મ લાગે જે પ્રદેશોમાં ઉત્કૃ-
ષ્ટવીર્ય હોય તિહાં યોગ્યક્રિયા જે કર્મ ગ્રહણરૂપ ક્રિયા તે પેસી
શકે નહીં એટલે આત્માના આઠ રુચક પ્રદેશ તિહાં કર્મગ્રહ-
ણરૂપ યોગક્રિયા નથી વલ્લી યોગની ધ્રુવતા કે ૦ નિશ્ચલતા હે
તેનો લેશ જિહાં હોય તિહાં આત્મશક્તિપ્રતે કોઈ કર્મ લેસાવી
શકે નહીં એટલે તે પ્રદેશે આવરણ જાવ ન કરે ॥ ૪ ॥

કામવીર્યવશેંજેમજોગી ॥ તેમઆતમથયોજોગીરે ॥ સૂરપ-
ણેઆતમજપયોગી ॥ થાયતેહનેઅયોગીરે ॥ વી૦ ॥ ૫ ॥

અર્થ-જેમ કામ કે ૦ અજિલાષી વીર્યને વસેં જેમ જોગી પુ-
રુષ સર્વ પરજાવને વાંઢે તેમ આત્મા પરજાવનો જોગી થયો
અને તેહિંજ આત્મા સૂરપણે પરિણમે જે મારા સ્વરૂપવિના પર-
જાવમાં પેસવુંજ નહીં એવી પ્રતિજ્ઞા પાલતો આત્મોપયોગી આતો
અયોગીપણું પ્રગટ કરે એવું સૂરવીરપણું હે વીર પરમશ્વર, તમારું
ઘણું ઉત્કૃષ્ટ હે ॥ ૫ ॥

વીરપણુંતેઆતમઠાણે ॥ જાણ્યુંતુમચીવાણેરે ॥ ધ્યાનવિના-
ણેશકતિપ્રમાણે ॥ નિજધ્રુવપદપહિચાણેરે ॥ વી૦ ॥ ૬ ॥

અર્થ-એવું વીરપણું તે આત્માને સ્થાનકેં હે એટલે આત્મમાંહે
જ હે તે મેં તુમારી વાણીથી જાણ્યું તે હવે ધ્યાનને વિજ્ઞાને તથા
શક્તિને પ્રમાણે જેમ જેમ આત્માનું મૂલવીર્ય વીરપણું ચિંતવીર્યે

જાણીયેં તેમ તેમ જીવ તેમાં રમીને પોતાનું ધ્રુવપદ કે ૦ નિશ્ચલ
પરમાનંદપદને પહિંચાને કે ૦ ઊલ્લસે ॥ ૬ ॥

આલંબનસાધનજેત્યાગે ॥ પરપરિણતિને જાગેરે ॥ અદ્યદ-
ર્શનજ્ઞાનવૈરાગે ॥ આનંદઘનપ્રજ્ઞુજાગેરે ॥ વી ૦ ॥ ૭ ॥

અર્થ-પરંતુ તે પરને અવિલંબન કરી જે સાધન કરવું તેને
ત્યાગેં એટલે પરાલંબનપણું ઠાંમે પરપરિણતિ જાગે કે ૦ જાય
તેથી અદ્ય અપ્રતિપાતિ દ્વાયિક કેવલદર્શન કેવલજ્ઞાન અને
વીતરાગતા તે યથાસ્થિત ચારિત્રે લયલીન થયો થકો આનંદ
ઘનશબ્દે પરમાનંદમય પ્રજ્ઞુતા જાગે ॥ ૭ ॥ ઇતિ શ્રીમહાવીરજિન
સ્તવન સમાપ્ત ॥ इहां श्रीज्ञानविमलसूरियें तथा पंक्ति देवचं-
जीयें पण ए चोवीसीना पांठला वे स्तवन कख्या ठे तेमां ज्ञान-
विमलजीये तो चोवीसे स्तवननो टवो पण कख्यो ठे अने देव-
चंज्रजीकृत टवो नथी कदापि हसे तोपण मारे जोवामां तथा
सांजलवामां आव्युं नथी तोपण इहां बावीस स्तवनोनो बाल-
बोध ग्यान सारजीना करेला बालबोध उपरथी संक्षेपीने लख्युं
माटे एमनाज करेला पाठला वे स्तवनो अर्थ सहित लिखिये ठैयें ॥

॥ अथ श्रीपार्श्वजिनस्तवन लिख्यते ॥

॥ शांतिजिन एक मुक्त वीनती ए देशी ॥

પાસજિનતાહારૂપનું ॥ મુઝપ્રતિજ્ઞાસકેમહોય-
રે ॥ તુઝમુઝસત્તાએકતા ॥ અચલ વિમલઅકલ-
જોયરે ॥ પાસ ૦ ॥ ૧ ॥ એ આકળી ઢે ॥

अर्थ-अहो पार्श्व परमेश्वर तमारां स्वरूपनुं मुऊने प्रतिज्ञास के० प्रकर्षण आज्ञास एटले साक्षात्कार केमहोय केम आय विचारी जोतां तो तारे मारे सत्ता एक ठे माटे अजिज्ञता ठे एटले जिज्ञाविपणा विना तारा स्वरूपनुं मुऊने प्रतिज्ञास केम आय वली निश्चें नयथी हुं मारा स्वरूपने संज्ञारुं तो जेम तुं तारा स्वरूपथी त्रणे कालें चढ्यो नही तेम हुं पण मारा स्वरूपथी चढ्यो नथी वली जेम तुं निर्मल तेम हुं पण कर्ममल रहित वली जेम तुजनें कालादिकें कढ्यो नही तेम निश्चें कालादिके हुं पण अकल बुं माटे ए त्रणे व्युत्पत्तिये एकता जोय के० देखीने अहो पार्श्वजिन तारुं रूप जिज्ञपणे प्रत्यक्ष केम करी शकुं॥१॥

मुऊप्रवचनपद्धथी ॥ निश्चयजेदनकोयरे ॥ विवहारेंल-
खिदेखीयें ॥ जेदप्रतिजेदबहुलोयरे ॥ पास० ॥ १ ॥

अर्थ-हवे परमेश्वर उत्तर कहे ठे के हे आनंदघन निश्चें नयनी अपेक्षा करियें तो तारे मारे ए परमात्मा ए जीवात्मा एवो जिज्ञा-
वीपणानो जेद कोय नथी अने व्यवहार नयनो आश्रय करीने देखीयें तो एटले रुदय नेत्रें हेतु प्रतिहेतुयें अवलोकन करियें तो ए जीवते लोय के० लोकनेज विषे बहु के० घणा जेदप्रति जेद आय एक देवता एक मनुष्य तेमां वली देवता देवतामां मनुष्य मनुष्यमां वली तेज जीवने नरक प्राप्त थयुं ए प्रतिजेद तेमां पण एक पेढी नरके एक सातमी नरकें एरीतें प्रतिजेदमां प्रतिजेद घणा आय॥१॥

बंधनमोखनहीनिश्चयें ॥ विवहारेज्जदोयरे ॥ अखंडित-
अबाधितसोयकदां ॥ नितअबाधितसोयरे ॥ पास० ॥ ३ ॥

अर्थ-बली हे आनंदघन निश्चैनयेंज जो आत्माने अवलोकन करियें तो आत्मा त्रणेकालें कर्मबंधने न बंधाणो केमके निश्चेथी जीव अरूपीज कह्यो तो अवस्तुनो बंधशुं अने बंध नही तो मोक्ष के० मूकी जवुंज नथी एटले निश्चैनये बंध मोक्ष नथी अने व्यवहार नयासरी बंध मोक्ष ए वे जज के० अवधार ए-टले व्यवहारनयें ए आत्मा अखंमित नही अक्षरनो अनंतमो विज्ञाग ज्ञान रहि गयुं ते माटे अनादि नही पर्याय मरण माटे अचल नही गत्यागत करवा माटे नित्य नही क्षीण विनश्वर कर्मपीमित माटे अबाधित नही ए रीतें व्यवहार नयाश्रयी सोय के० आत्मा ठे तेज आत्मा निश्चैनय विचारियें तो आठ रुचक प्रदेशथी ए आत्मानुं स्वरूप त्रणे कालें अखंमित ठे अणाइ ए अपज्जवसि ए जंग माटे अनादि ठे आत्माने सर्वथा ज्ञाननो अभाव न थयो माटे अचल त्रणेकालें अनाश अपेक्षायें नित्य ठे अबाधित ते अनादि स्वरूपनी अपेक्षायें बाधा पीना नही माटे अन्याबाध ए रीतें सोय के० आत्मा ठे ॥ ३ ॥

अन्वयहेतुव्यतिरेकथी ॥ अंतरोतुजमुजरूपरे ॥ अंतरमे-
टवाकारणे ॥ आत्मस्वरूपअनूपरे ॥ पासठ ॥ ४ ॥

अर्थ-हे प्रभु अन्वय हेतुथी तथा व्यतिरेक हेतुथी एटले स्वरूपने अज्ञावें परमात्मानो अज्ञाव तेथी तारा रूपथी तुं रहित तेने व्यतिरेक कहिये ते व्यतिरेक हेतुथी तारा मारा स्वरूपमां अंतर के० जेद पळ्यो ठे ते तारे मारे अंतर मिटाववाने अन्वय हेतु कारण ठे अनुप के० निरुपम एवुं जे तारा आत्मानुं आ-

त्मस्वरूप ते अन्वय हेतुशी ठे एटले जे ठते ते ठतुं ते अन्वय कहिये ॥ ४ ॥

आतमतापरमात्मता ॥ शुद्धनयजेदनएकरे ॥ अवरआ-
रोपितधर्मठे ॥ तेहनाजेदअनेकरे ॥ पास० ॥ ५ ॥

अर्थ-हे प्रभु, मारा आत्मानेविषे रह्यो जे आत्मत्वधर्म तेने विषे रही जे आत्मता तेमां अने परमात्मानेविषे रही जे परमा-
त्मता तेमां जेद किंवा अजेद तेनुं उत्तर जे हे आनंदधन, तारा
आत्मा अने मारा परमात्मामां शुद्ध नय के० निश्चें नयशी कोय
जेद नशी केमके अवर के० स्वरूपशी व्यतिरिक्त यावन्मात्र जे-
टला संयोगजन्य आरोपित धर्म ठे कमें आरोपित ठे तेना अ-
नेक जेद ठे यथा कबहुं हाटक कबहुं नाटक काटक कबहुं कहुं
कबहुं साटक कबहुं फाटक चेकट कबहुं रहुं करमकी कैसी बात
कहुं एम अनेक जेद ठे ॥ ५ ॥

धरमीधरमयी एकता ॥ तेहमुजरूपअजेदरे ॥ एकसत्ता-
लखएकता ॥ कहेतेमूढमतिखेदरे ॥ पास० ॥ ६ ॥

अर्थ-हे आनंदधन, आत्मत्व धर्म सहित ते आत्मा तेना
रूपमां अने मारा स्वरूपमां अजेदपणुं ठे केमके आत्मत्वधर्म
सहित हुं हुं तेमज बीजो जे आत्मत्व धर्म सहित अयो तेमां अने
मारामां जेद कांइ नशी परंतु परमात्मानी सत्ता जेम निर्मल ठे
तेम हुं शरीरमां रह्यो अको त्रणे कालें कर्मलेप रहित निर्मल हुं
एवुं जे एकता के० एकतापणुं ते अद्वैतपक्षी लख के० लिखे ठे
कहे ठे तेनेविषे मूढमति के० मूर्ख बुझीनो खेद के० प्रयास ठे
एटले हठग्राहीपणे अतात्विकपणुं ठे ॥ ६ ॥

आत्मधरमनुसरी ॥ रमेजेआत्मरामरे ॥ आनंदध-
नपदवीलहे ॥ परमआत्मतसनामरे ॥ पास० ॥ ७ ॥

अर्थ-हे आनंदधन, जे आत्मा आत्मधर्मने अनुसरी अंगी-
कार करीने तवत् उतो रमे के० प्रवर्त्ते तदाकारपणुं जजे ते
आत्मानुं नाम अजिधेय राम कहियें फरी तस के० तेज आत्मा-
नुं नाम आनंद शब्दं अनंता पदार्थानुं योग्यता तद्रूप ज्ञाननो
जराव ते संबंधनी पदवी जे मुक्ति पदवी तेनुंज लहे के० निदर्शन
करे वली तेज आत्मानुं नाम परमात्मा पण कहियें ए रीतें
अहो प्रभु, तमारा केवाथी मुऊने तमारा रूपनो प्रतिज्ञास कर-
तलवत् थयुं ॥ ७ ॥ इति श्रीपार्श्व जिनस्तवन संपूर्ण ॥

॥ अथ श्रीमहावीर जिनस्तवन लिख्यते ॥

॥ पंथमोनिहाळुरे बीजा जिनतणो रे ॥ ए देशी ॥

चरमजिणेंसरविगतस्वरूपनूरे ॥ आवुंकेमस-
रूप ॥ साकारीविणध्याननसंजवेरे ॥ ए अवि-
विकारअरूप ॥ चरम० ॥ १ ॥

अर्थ-हे शुद्ध चेतना चरमजिणेंसर शासन नायक तेनुं स्व-
रूप तुं चिंतव तेवारे शुद्ध चेतना कहे ठे जे ते तो विगत स्व-
रूपी ठे एटले मनपर्याय ज्ञानीथी पण जेनुं स्वरूप जाण्युं जाय
नही तो हुं शी रीतें जाणी शकुं वली सिद्धांतोमां सालंबन
ध्यान कह्युं ठे तो रूपविना आलंबन केम संजवे अने आलंबन-
ने अजावे ध्याननो असंजव ते माटे साकारी के० आकारसहि-

ત વિના ધ્યાન કેમ કરી શકું ફરી એ પરમેશ્વર જ્ઞાનાવરણાદિક
કર્મના વિકારરહિત માટે અવિકારી તથા રૂપ આકારરહિત
માટે અરૂપી તો એવા ચરમ પરમેશ્વર અલ્પ સ્વરૂપીને સ્વરૂપે
કેમ ચિંતવી શકું.

આપસરૂપે આત્મમાંરમેરે ॥ તેહનાધુરવે
જેદ ॥ અસંખજકોસે સાકારીપદેરે ॥ નિ-
રાકારીનિરજેદ ॥ ચરમ ૭ ॥ ૬ ॥

અર્થ-હે શુદ્ધ ચેતના, તો કહ્યું જે વિગતસ્વરૂપિને શી રીતે
ધ્યાયી શકું? તે તારું વચન સત્યાસંત હે કેમકે અરૂપીનું ધ્યાન
સંજવે તે માટે સત્ય અને તું પણ ચેતના ચિંતવવારૂપ હો માટે
ધર્મે રહિત અને હું પણ આત્મા હતો અઘરૂપી હું મારા ધર્મે
રહિત હું એટલે આપણે બે વિગત સ્વરૂપીનો ધ્યાન ધ્યાયવાને નિર્થક
હીએ પરંતુ તુંજ શુદ્ધ ચેતના અહીંથી મારા આત્મામાં રમે તેવારે
હું પણ આપસરૂપ જે મારો આત્મા તેમાં રમું જે આત્મા આપ-
સ્વરૂપે આત્મામાં રમે તે આત્માને ધ્યાતાધ્યેયપણું ફરી કહ્યું હે
કેમકે તે આત્માને તથા પરમાત્માને અજેદ હે ઘનઘાતીઆ ચાર
કર્મ સ્વરૂપીને આઘાતીઆ ચાર કર્મ અવશેષ રહી ગયાં તેથી તેવા
આત્માના પ્રથમથી બે જેદ થયા એક સાકારી પરમાત્મા બીજો
નિરાકારી પરમાત્મા તેમાં સાકારી પરમાત્માના વહી બે જેદ હે
એક તીર્થંકર નામ કર્મોદયી સાકારી બીજો અતીર્થંકર નામ
કર્મોદયી સાકારી તેમાં તીર્થંકર સાકારીપદ ઉત્કૃષ્ટ પદે ૧૭૦
અને અતીર્થંકર સાકારી ઉત્કૃષ્ટપદે નવકોમી કેવલી જે આકા-

र सहित वर्ते ते साकारी कहियें बीजो परमात्मानो जेद आकार
रहित माटे निराकारी ते अनंत सिद्धोना एक रूप माटे निर-
जेद जेदरहित जाणवा केमके अनंतसिद्धोना एक रूप माटे
निरजेद जाणवा ॥ २ ॥

सूखमनामकरमनिराकारजेरे ॥ तेहजेदेनहींअंत ॥ निरा
कारजेनिरगतिकर्मथीरे ॥ तेहअजेदअनंत ॥ चरम॥३॥

अर्थ-फरी हे शुद्ध चेतना आ वचन कहुं तुं ते लामनुं व-
चन ठे जे निराकारना वे जेद एक सूखमनाम कर्मि निराकार
एक निर्गत कर्मि निराकार एम तेउना कथननुं आई ध्यान का-
राणीय तो प्रस्ताव नथी परंतु निराकार नाम मात्र जेदना कथन
केवा कारणे इहां प्रस्ताव जे सूखम नाम कर्मोदयथी पाम्युं जेणे
निराकारीपणुं तेनी जेद संज्ञा करियें तो तेनो अंत नही पार
नही अनंता ठे माटे वली निरगत नाम सर्वथा खपाव्या ठे
कर्म जेणे तेथी निराकारीपणुं सहजे सिद्ध थयुं ठे तेना जेदपण
अनंत ठे सर्व सिद्धोनी सत्ता असंख्यात प्रदेशात्मक ज्ञानपणा
माटे अनंत ठे ॥ ३ ॥

रूपनहीकश्येंबंधनघटयुरे ॥ बंधनमोहनकांय ॥ बंधमो-
खविणसादिअनंतनुरे ॥ जंगसंगकेमहोय ॥ चरम॥४॥

अर्थ-वली हे आनंदधन जो आत्माने रूप नही तो बंधन
कश्यें घटयुं एटले कर्मथी बंधाई जावुं क्यारें संज्ञव्युं एटले रूप
विना बंधनुं असंज्ञव अने जेवारें बंध नही आत्मा ज्ञाने कालें
अबंधक मानशो निरलेप मानशो तो पुण्य पापना ह्यथी जे

मोक्ष ते मोक्ष कोय नही ते मोक्षने अज्ञावें सादि अनंत ज्ञागानुं
संग के० संज्ञव केम होय ॥ ४ ॥

अव्यविनातेमसत्तानवीलहेरे ॥ सत्ताविण-
स्योरूप ॥ रूपविनाकेमसिद्धअनंततारे ॥

ज्ञावुंअकलसरूप ॥ चरम० ॥ ५ ॥

अर्थ-जेम कोइ मनुष्यें कोइने पुब्बुं जे ए जूतलमां घट ठे
तेवारें तेणे जूतल सामुं जोइने जूतलमां घट स्वरूप न दीवुं
तेवारें कहुं जे जूतलें घटअव्य नथी तेमज अव्यने अज्ञावें सत्ता
नवीलहे के० अव्यनुं ठतापणुं न पामियें अने सत्ताने अज्ञावें
रूप के० स्वरूपपण ज्यो माटे हे आनंदघन, रूपने अज्ञावें व-
स्तुनो अज्ञाव अयो अने जो वस्तुनोज अज्ञाव तेवारें एक बे
त्रण चारनी गणना पण न संज्ञवे तो सिद्धनी अनंतता केम सं-
ज्ञवे माटे चरम जिनेसरनुं स्वरूप चिंतवन तमे कहुं पण ते अ-
कलस्वरूपनुं स्वरूप केम ज्ञावुं ते तमेज कहो ॥ ५ ॥

आत्मतापरिणतिजेपरिणम्यारे ॥ तेमुज्जेदाजेद ॥ तदा-
कारविणमारारूपनुंरे ॥ ध्यावुंविधप्रतिषेध ॥ चरम०॥५॥

अर्थ-हवे शुद्ध चेतना तथा आनंदघन ए बे प्रतें चरमजिने-
श्वर कहे ठे के आत्मानेविषे रह्युं जे आत्मत्वधर्म तेने विषे आ-
त्मतानुं परिणमवुं तद्रूप आबुं एटले जे आत्मस्वरूपने विषे शि-
रता ज्ञावे प्रवर्त्या रूपातीत ज्ञावें अज्ञेदोपचारें ज्ञानदर्शन ते
आत्मा आत्मता ते ज्ञानदर्शन एवी परिणतीयें परिणम्या ते मुज्ज
जेदाजेद के० ते आत्माने तथा मारे एटलुंज जेद के ते साकारी

परमात्मा अने हुं निकाकारी परमात्मा माटे जो वहिरात्मपणुं मूकी अंतर आत्मस्वरूपवंत थइ मारो अजेद अठेदादिक स्वरूप धर्म ठे तेने विषे तदाकारी ठतो मारा रूपनुं ध्यायवुं के० ध्यान करे ते तो विध के० ध्याननो विधि ठे अने तेवा तदाकारीपणा विण के० बिना स्वरूपधर्मने अजावें रहस्याथैं वहिरात्मवंत ठते करे ते प्रतिषेध के० निषेध विधि जाणवो ॥ ६ ॥

अंतिमजवगहणेनुजजावनुरे ॥ जावसुंशु-
 ऋसरूप ॥ तइयेंआनंदघनपदपामसुरे ॥
 आतमरूपअनूप ॥ चरम० ॥ ७ ॥

अर्थ-माटे वीर परमेश्वरथी हाथ जोमी वीनती करे ठे के अहो स्वामि, अंतिमजवगहणे के० आगल सर्वथा अजावीपणुं एवो जव ते चरमावर्त्तन चरम करण तथा जवपरिणतिने परिपाक ते टाणे तुज जावनुं के० परमात्मस्वजावनुं शुद्ध स्वरूप ले-इने तारा परमात्मानो मारा आत्मां जावसुं के० चिंतवन करसुं तेवारे उपमा रहित आनंदघन पद पामसुं ते आनंदघन पद केवुं ठे जेमां उपमा उपमेय रहित एवुं आत्मानुं स्वरूप ठे एटले आत्मानुं आत्मित्वधर्मपणुं ठे ॥ ७ ॥ इति महावीर जिनस्तवन संपूर्ण ॥

इति श्री आनंदघनकृत चोवीसजिनस्तुति तथा
 श्रीग्यानसारकृत वे स्तवन मली ढवीस
 स्तवन बालबोध सहित समाप्त

अविष्य तीर्थकरोनां नाम तथा तेमनो जीव कोण हतो अने हमणां ते क्यां छे तेनो कोणो.

अविष्य तीर्थकरोनां नाम पूर्वभव	हमणां क्यां छे.
१ पद्मनाभ	श्रेणिक
२ सुरदेव	सुपार्श्व
३ सुपार्श्व	उदायी
४ स्वयंप्रभ	पोटील
५ सुरदेव	हृदकेतु
६ देवश्रुत	कार्तिकशेठ
७ उदयप्रभ	शंख श्रावक
८ पेढाल	आनंद श्रावक
९ पोटील	सुनंदा
१० शतकीर्ति	सतक श्रावक
११ मुनीसुव्रत	देवकी
१२ अमम	कृष्ण
१३ निःकषाय	हरषतकी
१४ निःपुलाक	वलदेव
१५ नीमम	सुलसा
१६ चित्रगुप्त	रोहिणी
१७ समाधि	रेवती
१८ संवर	सभाल
१९ यशोधर	द्वैपायन
२० विजय	क्रोणिक
२१ मल्लिनाथ	नारद
२२ देवजिन	अंबड श्रावक
२३ अनंतवीर्य	अमर
२४ भद्रजिन	स्वयंबुद्ध
	पहेली नरकमां
	भूवनपतिमां
	भूवनपतिमां
	चौधा देवलोकमां
	बीजा देवलोकमां
	पहेला देवलोकमां
	बारमा देवलोकमां
	पहेला देवलोकमां
	पांचमा देवलोकमां
	त्रीजी नरकमां
	आठमा देवलोकमां
	त्रीजी नरकमां
	पांचमा देवलोकमां
	छठा देवलोकमां
	पांचमा देवलोकमां
	बीजा देवलोकमां
	बारमा देवलोकमां
	आठमा देवलोकमां
	अमिकुमार भुवनमां
	बारमा देवलोकमां
	पांचमा देवलोकमां
	बारमा देवलोकमां
	नवमा देवलोकमां
	सर्वार्थसिद्धे

